

Bélgari Ujság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NOVISAD, KRALJA PETRA UL. 30. I. EMELET
Telefonszám: 21-37, éjjel 20-53
SZUBOTICA, Kralja Aleksandra 7. Telefon 5-70

Noviszád, 1931. évi szeptember hó 6
VASÁRNAP
XII. évfolyam 209. szám

Előfizetési ára: egy óra 40 dinár, három óra 120 dinár. — Külföldön egy hónapra 50 dinár. — Egyes szám ára hétköznap 1.50 dinár, vasárnap 2 dinár
Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel

Sztalin helyzete megrendült

Az ötéves terv sikertelensége valószínűleg el fogja seperni a helyéről Sztalint

Berlinből jelentik: A bolsevikok most már egyáltalában nem titkolják, hogy „vezérlő vonaluk” összeomlott és az ötesztendő terv főbb részleteiben megvalósíthatatlan. Sőt mi több, a kommunista vezérek maguk is azon a meggyőződésen vannak, hogy a „pjatiljetka” tervének összeomlása rájuk nézve is súlyos következményekkel járhat. A bolsevik vezérek már most energikusan dolgoznak azon, hogy a következmények konkrét fejleményeit megakadályozzák. A szovjetunió egész területéről olyan hírek érkeznek, amelyek súlyos gazdasági helyzetet jelentenek. Abban a meggyőződésben, hogy az ötéves terv megvalósíthatatlan, a pjatiljetka realizálását úgy jelentik be, mint „koncessziót a külföldnek”, habár sajtójukon keresztül állandóan támadják a „rot-hadt európai és amerikai kapitalizmust”. A külföldi kapitalisták azonban a jelek szerint nem hajlandók arra, hogy koncessziók

utján megmentsék a szovjet ötéves tervét, mert a szovjet minden nappal szemmeláthatóbban a pusztulás szélén áll.

Politikai körökben arról beszélnek, hogy Sztalin pozíciója a legutóbbi gazdasági sikertelenségek következtében erősen megrendült. Nemesak a széles tömeg, hanem a kommunista párt vezetői is Sztalinnak tulajdonítják azt, hogy olyan politikát követett, amely teljesen célt tévesztett és a szovjetuniót a romlásba vitte. Természetesen az a kényszer és fegyelmi apparátus, amelyet Sztalin teremtett, még fennáll, de azt lehet konstatálni, hogy ennek az apparátusnak egyes részei meglehetősen meggyöngültek. Egyes bolsevista vezetők szerint fennáll annak a lehetősége, hogy Sztalint eltávolítsák a helyéről. Sztalin ellen leginkább Molotov és Andrejev dolgoznak, míg Vorosilov, Sztalin legmegbízhatóbb embere jelenleg a távoli keleten tartózkodik.

francia kiküldött kijelentette, hogy Franciaország nem adja oda magát olyan tervnek, amely ügyesen megformulázott uton egy gazdasági rendszert más államok gazdasági rendszabályainak áldozatául tünteti fel magát, emellett pedig gazdasági monopóliumával sáncot von maga köré.

A délbánati malomtulajdonosok küldöttségileg keresték fel a beográdi kedvezményezett kiviteli társaságot, ahol kérték a malmok osztályozásának megszüntetését

Beeskerekről jelentik: A délbánati malomtulajdonosok Sztanojlović Sándor a beeskereki kereskedelmi és iparkamara titkárának vezetésével küldöttségileg keresték fel a beográdi kedvezményezett kiviteli társaságot, ahol azon kérésüknek adtak kifejezést, hogy szüntessék meg a malmok jelenlegi vám és kereskedelmi malmok szerinti való osztályozását, mivel a malomváltalatok az új osztályozás miatt sokkal nehezebben érvényesülhetnek, mint a régi rendeletekben megszabott hatáskörben. Amennyiben a malmok nem kapnák vissza régi hatáskörüket, úgy körülbelül háromszáz malom lenne kénytelen működését megszüntetni, illetőleg munkáját csökkenti.

A kedvezményezett kiviteli társaság a küldöttség panasz alapján értekeztetést tartott, amelynek befejeztével Najdanović vezérigazgató kijelentette, hogy még a hét folyamán kedvező rendeletet adnak ki az összes malmok osztályozását illetően.

Hoover kereskedelmi tanácsosai a három fokos sör gyártási engedélyt javasolták

Newyorkból jelentik: Hoover elnök kereskedelmi tanácsosai tegnap terjesztették be véleményüket a háromfokos sör gyártási engedélye tekintetében. A tanácsosok véleménye szerint ennek a sörnek a gyártása megengedhető lenne és nem veszélyeztetné a prohibíciós törvény elveit. Valószínű, hogy a szenátus gazdasági okokból elfogadja a tanácsosok javaslatát és ezzel rést ütnek az amerikai sárazrezsimen.

A gabonamonopóliumra vonatkozó törvény megsértése miatt elítélték egy novibecseji és egy dragutinovói céget

Beeskerekről jelentik: A novibecseji Reisz és Horvát gabonacég ellen a közelmúltban feljelentést tettek a kereskedelmi minisztériumnál, hogy a cég nem tartja be a gabonamonopóliumról szóló törvény rendelkezéseit. A kereskedelmi minisztérium rendelkezésére vizsgálatot tartottak az említett cégnél, amelynek alkalmával megállapították, hogy a Reisz és Horvát gabonabevásárló szövetkezet a gazdától átvett buza árából különböző címeken 8-9 százalékot vont le.

A novibecseji főszolgabíró pénteken foglalkozott a kihágási ügygel és a tárgyalás folyamán Horvát Bernátot a cég beltagját egy hónapi elzárásra és 10.000 dinár pénzbüntetésre ítélte.

Ugyancsak pénteken tárgyalta a novibecseji főszolgabíró Filipović Dusán dragutinovói kereskedő ügyét is, aki engedély nélkül buzát cserélt be lisztre. Filipovićot öt napi elzárásra és 2000 dinár pénzbüntetésre ítélte a főszolgabíró.

A hágai döntőbírótság többségének határozata szerint a tervezett német-osztrák vámunió úgy a genfi jegyzőkönyvvel, mint a saint germaini szerződéssel összeegyeztethetetlen

Tegnap délelőtt hirdette ki a döntőbírótság határozatát

Hágából jelentik: Tegnap délelőtt tíz órakor nyitotta meg nagy érdeklődés mellett a hágai békepalota nagy tanácstermében a döntőbírótság ülését Adatschi japán delegátus, a bírótság elnöke. Adatschi a megnyitás után közölte a tervezett osztrák-német vámunió ügyében a döntőbírótság határozatát. A hágai döntőbírótság nyolc szavazattal tíz ellenében arra az eredményre jutott, hogy a tervezett német-osztrák vámunió, amelyet 1931 március tizenkilencedikén fektetnek jegyzőkönyvbe,

úgy az 1922. évi genfi egyezményvel, mint a saint germaini békeszerződés 88. pontjával összeegyeztethetetlen.

Párisból jelentik: A hágai nemzetközi bírótság tegnap délelőtti döntéséről Hága, Berlin és London részére a következő felhivatalos jelentést adták ki: A nemzetközi bírótság szeptember ötödikei ülésén kihirdették a tervezett német-osztrák vámunió ü-

gyében a döntést, amely a következő: Az Ausztria és Németország között 1931 március tizenkilencedikén jegyzőkönyvbe vett vámuniós rendszer tervezete összeegyeztethetetlen úgy a saint germaini szerződés 88. pontjával, mint az 1922. évi genfi jegyzőkönyvvel. A bírótság tagjai közül nyolc tag tíz ellenében úgy döntött, hogy a kérdéses rendszer a genfi egyezményvel összeegyeztethetetlen. Nyolc bíró kijelentette, hogy a kérdéses rendszer a saint germaini szerződés 88. pontjával sem egyeztethető össze. A bíróság két tagja különvéleményt jelentett be, amely szerint a tervezett vámunió úgy a genfi egyezményvel, mint a saint germaini szerződéssel összeegyeztethető. Azok a bírák, akik a tervezett rendszert a saint germaini szerződéssel is összeegyeztethetetlennek tartották, a következők: Adatschi, Kellog, Rolin, Jacquemins, Hurst, Schucking, Van Eysinger és Wang.

Tegnap délben véget ért az Európa-bizottság negyedik ülészaka

Franciaország az orosz javaslat ellen foglal állást

Genfből jelentik: Az Európa-bizottság tegnap délben befejezte negyedik ülészékát és elfogadta a koordinációs bizottság által készített előterjesztést, amelyet a Népszövetség közgyűlése elé terjesztenek. Tegnap csaknem egész délelőtt még az orosz bizottságnak ez év tavaszán a gazdasági

megnemtamadásról szóló javaslatát vitatták. Dr. Curtius kompromisszumos javaslatot terjesztett elő, hogy külön bizottságot küldjenek ki a gazdasági megnemtamadási paktummal kapcsolatos kérdések megvizsgálására, mielőtt a nemzetek szövetségének közgyűlése hozzájárul a javaslatához. Flandrin

Az árak állandó csökkenése miatt már az új szuboticaí helypénz-szabályrendelet is módosításra szorul

Szeptember 1-én életbelépett az új szabályrendelet

A minisztérium, mint ismeretes, a város lakosságának, különösen pedig a termelőknek állandó panaszára és sürgetésére végre jóváhagyta a piaci helypénzre vonatkozó szabályrendelet módosítását, illetve azt az új szabályrendeletet, amelyet tavasszal állítottak össze és terjesztettek a minisztérium elé. A szabályrendelet több lényeges módosítást tartalmaz, amelyek közül a legfontosabb az, hogy ezentul a piaci helypénzeket nem a város kapná, hanem ismét a piacon kell a termelőknek lefizetniük. A tarifa lényegesen csökkenti az összes élelmiszerek helypénzilletékét, különösen a közszükségleti cikkek után fizetendő illetéket. Így az élelmiszerek, mezőgazdasági és ipari termékek után annyi helypénzt kell fizetni, amekkora helyet az árusítók a piacon elfoglalnak. Az állatok és a szárnyasok után továbbra is darabonként kell fizetni a helypénzt.

A szuboticaí termelők körében nagy meglepetést keltett az új helypénz szabályrendelet életbeléptetése. Az új szabályrendelet azonban még mindig nem felel meg a viszonyoknak, mert a tarifáit hónapokkal ezelőtt dolgozták ki, amikor még lényegesen magasabbak voltak egyes élelmiszerek árai, mint most. Így a tarifa egyes tételét újabb módosításokra szorulnak. Az új piaci helypénztarifa módosítása semmiféle befolyással nincs a fogyasztási illeték szabályrendeletének a végrehajtására, mert nem szűnnek meg a városkapunál felállított vámházak, hanem azokban továbbra is szedni fogják a behozatali illetékeket.

***

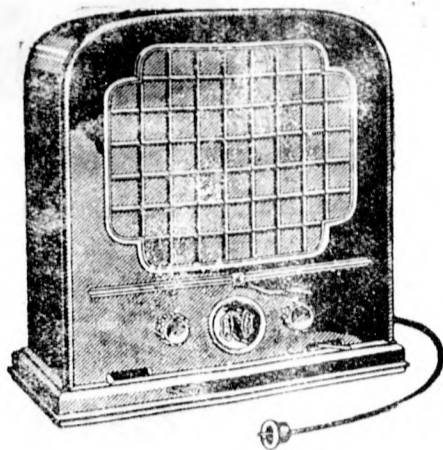
Ha Beogradba utazik keresse fel a „CLARIDGE ÉTTERMET“
Terazia
Varieté program. Szolid árak

Halálos vonatelgázolás a Csacsak-uzsicei vasút-átjárónál

Csacsakról jelentik: Pénteken reggel a Csacsak-Uzsice közötti vasúti átjárónál halálos végű szerencsétlenség történt.

Gyorgyevics Milénko ovesar-banjai földműves és felesége pénteken reggel Csacsakra igyekeztek kocsijukkal. Az uton felvették kocsijukra Milomirka Rózát is, kinek szintén Csacsakon volt dolga. Nemsokára a város közelében lévő vasúti átjáróhoz értek, amelytől alig tíz méterre éles kanyarodó van, ahol hirtelen feltűnt a csacsaki tehervonat. Gyorgyevicsnak még sikerült volna idejében megállítania a kocsit, de lova megbokrosodott és a robogó vonat elé rántotta a kocsit. Az összeütközés erejétől Gyorgyevics felesége és a másik asszony nagy íven lerepültek a kocsiról, míg Gyorgyevicsot kocsistól, lovastól elkapta a lokomotív és 50 méterre magával vonszolta. A szerencsétlenül járt földművest a felismerhetetlenségig összeroncsolták a kerekek, míg feleségének és Milomirka Rózának egy-egy kis horzsoláson kívül egyéb bajuk nem történt.

A szerencsétlenség után azonnal értesítették a csacsaki rendőrséget, ahonnan bizottság szállt ki a színhelyre annak megállapítása végett, hogy a balesetért terhel-e valakit felelősség.

Szeptember 30-ig tart a

csereakció

Több mint 100

TELEFUNKEN 33 WL/O

készülék került eladásra. Beépített hangszóróval, választóberendezéssel, teljes hálózati üzem, rendkívül olcsó ár!

Iványi Ernő cég

Novisad, Kr. Aleksandra 5. Tel. 27-47

Nagy ünnepek közepe ülik meg a trónörökös nyolcadik születésnapját

Ma egy éve adta át Őfelsége az ezredek új zászlóit

Ma van Őfelsége Petar trónörökös nyolcadik születésnapja. Az ország egész területén bensőséges ünnepséggel ülik meg ezt a napot. A városokat és falvakat fellobozózzák, az összes templomokban pedig istentiszteleteket tartanak.

A hadsereg is nagy fényben üli meg a mai napot. Szeptember 6-án van ugyanis első évfordulója annak, hogy Őfelsége a király a régi szerb zászlók helyett, új jugoszláv zászlókat adott az egyes ezredeknek. Az évforduló alkalmával minden ezred díszfelvonulást rendez és nagy katonai ünnepséggel üli meg ezt a napot.

A trónörökös születésnapján tartják meg minden évben a repülőversenyeket is Őfelsége aranyserlegéért. A noviszádi repülőtérrel ma reggel öt órakor indulnak a versenyen résztvevő gépek. Az aranyserleg

védői az idén Mrak Ivan kapitány és Mandriševics Milan alhadnagy, akikre nehéz feladat hárul, mert katonai repülőink legkiválóbbjai vesznek részt a versenyen, amely rendkívül izgalmasnak ígérkezik.

A versenyen kétfedelű hadigépek, vadászgépek és iskolagépek vesznek részt. A kétfedelű hadigépeknek 1714 kilométert kell megtenni és utirányuk a következő: Noviszád, Nis, Szokoplje, Szarajevo, Banja Luka, Karlovac, Zagreb, Ljubjana, Maribor, Varasdin, Belovar, Zagreb, Noviszád. A vadászgépeknek 1130.5 kilométert kell megtenni és utirányuk a következő: Noviszád, Kraljevo, Szarajevo, Zagreb, Mosztár, Noviszád. Az iskolagépeknek 842.5 kilométert kell megtenniük a Noviszád, Kraljevo, Nis, Kragujevac, Beograd, Szlavonszki Brod, Oszijek, Noviszád irányban.

MacDonald a világbékeért

MacDonald szerint a jövő évi leszerelési konferencia résztvevőit is súlyos felelősség fogja illetni a világtörténelemben

Londonból jelentik: Az egyházak világ békeszövetségének cambridgei konferenciája határozatilag üdvözölte MacDonald miniszterelnököt, aki válaszában a leszerelés világproblémájának fontosságát hangoztatta. MacDonald a válaszában kiemelte, hogy mind addig nincs sok kilátás a világbéke elkö-

vetkezésére, amíg a népek új háborúra készülnek, fegyvert kovácsoznak és hadseregeiket bővítik. A jövő évi leszerelési konferenciájának résztvevőit a világtörténelem előtt súlyos felelősség fogja terhelni elvégzendő munkájukért.

Egy szuboticaí lakatosmester higiénikus élelmiszerárúsító kabint talált fel, amelyet bemutatót az ipartestületben

Az érdekes találmányt a város vezetősége elé terjesztették

Ignác Sándor szuboticaí lakatosmester egy igen érdekes, higiénikus élelmiszerárúsító kabint talált fel és mutatott be esütörtökön délután az ipartestületben az érdekeltek előtt. Ignác Sándor szabadalmaztatta találmányát és elkészítette a modelljét, amely nagy tetszésre talált az ipartestületben a mészárosok és élelmiszerárúsítók között. Az árúsító kabin bádógból készül és mintegy három méter magasságú és két négyzetméter kiterjedésű lesz. A kabin elején üveglappal elzárt szekrény van, amelyben teljesen pormentesen tarthatják az áruikat és azokat kézzel érinteni nem lehet. A kabinnak mindkét oldalán rollók vannak, amelyek napsátorul szolgálnak. Az üvegszekrényben, ahol az árut tartják, két ventilátor van és egy hosszú szítán keresztül áramlik a levegő. A kabin jég-

szekrényvel, oldalajtókkal, padlózattal és higiéniai szempontból igen fontos felszereléssel lesz el látva.

Az ipartestületben megtartott ülésen mindössze lényegtelen változásokat kívántak eszközölni a találmányon, amelyből a legtöbb iparos készített magának, úgy hogy a szuboticaí piacon rövidesen ilyen higiénikus bódékban árusítják a húst és az élelmiszereket. Az árúsító kabinok kiállítását egyébként igen tetszetős. Ignác Sándor lakatosmester találmányát pénteken kérvény kíséretében a város vezetősége elé terjesztette.

Egyedül és kizárólag a **ZYKLON** irtja ki teljesen és véglegesen a poloskákat és egyéb férgeket

Forduljon a „ZYKLON“-hoz, Novisad, Kralja Aleksandra 21. Telefon 21-55

2963

KÖLNIVIZ és PARFÓM

PERMETEZŐK

óriási választékban, szebbnél szebb kivitelben

1 SLÁGER permetező Din. 17

Tekintse meg kirakatainkat!

»SOA« NOVISAD

A noviszádi közgazdasági körök akciója a passzív vidékek segélyezése érdekében

Széleskörű gyűjtési akciót indítanak a Dunabánságban

Az ország egyes területein az idén igen gyenge volt a termés, részben a szárazság, részben pedig a különböző elemi csapások következtében és ezért e vidékek lakosságára meglehetősen súlyos helyzetben van, annál inkább, mert a gazdasági világválság következtében nem juthat munkához és így keresethez sem.

A noviszádi közgazdasági szervezetek dr. Dungserszki Gedeonnal az élükön elhatározták, hogy a helyzetet enyhíteni akarják és ezért oly irányú akciót indítottak meg, hogy az ország aktív vidékeinek lakói pénzbeni és természetbeni önkéntes adományokkal segítsenek a passzív területek lakosságán. A noviszádi termény és értéktőzsde palotájában, tegnap tartották meg az első konferenciát ez ügyben és ez alkalommal arról tárgyaltak, hogyan és milyen módon kellene a tervezett akció technikai lebonyolítását végezni. Az ülést dr. Dungserszki Gedeon a tőzsde elnöke nyitotta meg és azon jelen voltak Ivkovic Nikola a kereskedelmi és iparkamara alelnöke, Lazics Sztanko a kereskedők és gyáriparosok egyesületének elnöke, Dungserszki Gyoka a gyáriparosok szövetségének és a mezőgazdasági egyesületek szövetségének elnöke, továbbá Szavics Vlada a földműves szervezetek szövetségének elnöke, míg Szlep

csevics Zsarko a vojvodinai bankok szövetségének elnöke kimentette távolmaradását, mert elutazott.

Az anketén elhatározták, hogy Noviszádon és a Dunabánság összes nagyobb helyein közgazdászokból és tekintélyes polgárokból álló bizottságokat szerveznek, amelyek a pénzbeni és természetbeni adományokat összegyűjtik és a passzív vidékekre továbbítják.

Végül elhatározták, hogy a közgazdasági szervezetek, amelyek ezt az akciót kezdeményezték, a legrövidebb időn belül hívják össze igazgatóságukat, hogy azok megválasszák kiküldötteiket, akik a Dunabánság területén a fenti akció szervezését végrehajtják, a többi szervezetek és a polgárság közreműködésével.

A noviszádi kereskedelmi és iparkamara akciója

A noviszádi gazdasági szervezetek között megtartott anketával kapcsolatban, a helyi kereskedelmi és iparkamara azonnal felhívta tagjait, mint kiküldötteit, hogy valamennyien a saját hatáskörükben indítsák meg a szervezkedést a passzív vidékek segélyezésére. A kamara egyben felhívta tagjait, hogy a többi gazdasági szervezetek és

a polgárság képviselőivel azonnal alakítsák meg a passzív vidékek segélyezésére a járások székhelyein és a többi falvakban a segélyező bizottságokat. Ugyancsak elhatározta, hogy magát a polgárságot is felhívja a nem termő vidékek segélyezésére, még pedig rőpcédulák útján.

A beérkezett élelem és pénzügyi segélyek szétküldésével egységes alapon létesített választmányt biznak meg. Erről a kamara kiküldötteit annak idején értesíteni fogják.

Az akcióval kapcsolatban a kamara rendkívüli igazgatósági gyűlést hívott össze, amelyet szerdán e hó 9-én tartanak meg amelyen a vezetőség részletesen kidolgozza az akciót.

A Nautilus pénteken este tíz órakor ismét jelentkezett

Wilkins kapitány nem adott felvilágosítást arról, hogy miért hallgatott hat napig

Osloból jelentik: Tromsöi jelentés szerint az ottani rádióállomás hat napos hallgatás után pénteken este tíz órakor végre ismét rádióösszeköttetésbe lépett a Nautilus. Lélekemelő pillanat volt, amikor a Nautilus hat napos csend után végre ismét megszólalt és a rádiótisztek kitoró lelkesedéssel, izgatottan vették fel Wilkins kapitány jelentését. Wilkins a jelentésben csupán azt mondja, hogy több napig a jég alatt tartózkodtak és a Nautiluson minden rendben van. A tromsöi jelentés megérkezése Osloban is határtalan lelkesedést keltett és eloszlatta az utóbbi napok aggodalmait.

RADIO-SALON

BRACA HIRSCH

NOVISAD

Kr. Alexandra u. 3

Állandó rádiókiállítás!

Vételkötelezettségnélküli megtekintés!

A PHILIPS művek összes rádiókészítményei

Alfonz spanyol király, Izabella főherceg-asszony halála alkalmából tegnap Budapestre érkezett

A volt spanyol király budapesti útja után Svájcba megy

Budapestről jelentik: Alfonz spanyol király tegnap megérkezett a magyar fővárosba, hogy a tüdőgyulladásban meghalt Izabella főhercegasszonynak, aki Alfonz király nagynénje, a végtisztességet megadja. Alfonz király megérkezése után kijelentette, hogy Izabella főhercegasszony halálának híre váratlanul érte és egyelőre még nem döntött, hogy a temetésen is részt vesz, vagy pedig hamarabb elhagyja a magyar főváros területét. Alfonz volt spanyol király Budapestről Bécsbe, majd Svájcba utazik, ahol legidősebb fiát látogatja meg.

A volt spanyol király egyszer már volt Budapesten és pedig 1909-ben, amikor Ferenc József társaságában érkezett Budapestre. A spanyol király azóta nem volt magyar területen.

Izabella főhercegasszony halálát tüdőgyulladásból előálló komplikációk okozták. A főhercegasszony holttestét tegnap délelőtt a kórházban intenzív szállításra szállították, ahol bebalzsamozták. Elszállítás előtt Alfonz spanyol király megjelent a holttest mellett, ahol negyedórát buzgó imába mélyed-

ve töltött el.

Egy noviszádi gimnazista öngyilkosságot követett el, mert megbukott a pótvizsgán

Szülei csortanovcei lakásán vadászfegyverrel agyonlőtte magát

A diáköngyilkosságok sorozata, amely az elmúlt iskolai év végén valóságos tömeghisztériává fajult, ezúttal Noviszádon egy újabb esettel gyarapodott. Egy fiatal, 18 éves diák, afőlötti elkeseredésében, hogy az érettségi pótvizsgán megbukott,

vadászfegyveréből agyonlőtte magát és azonnal meghalt.

A megdöbbentő eseményről a következő részleteket közöljük:

Szanader Sztevan, a noviszádi reálgimnázium nyolcadik osztályu tanulója az elmúlt iskolai év végén megbukott az érettségi vizsgán, s ennek következtében pótvizsgára utasították. Szanader szülei Csortanovcein laknak s így a fiu a vakációt is szüleinél töltötte, ahol szorgalmasan tanult és készült a pótvizsgára. Az egyébként gyengeidegzetű diák minden szorgalma ellenére is csak nehezen tudott megbirkózni a tananyaggal s amikor augusztus végén Noviszádra jött és a pótvizsgára jelentkezett, maga is el volt készülve arra, hogy a vizsgát ezúttal sem fogja letenni. Így is történt és

Szanader Sztevant ezúttal is elbuktatták.

A diák kétségbeesve távozott az iskolából és azonnal visszautazott Csortanovceira, ahol azonban

szüleinek egyáltalában nem tett említést, hogy megbukott volna. Szeptember elsején édesanyja felszólította, iratkozzék be a szuboticeai jogi fakultásra. A fiu huzta-halasztotta a dolgot, de még

ezúttal sem vállalta be, hogy a pótvizsgán elbukott.

Csütörtökön délelőtt édesanyja most már szemrehányást tett neki, miért hanyagolja el a beiratkozást. A fiu és édesanyja között ekkor heves szóváltásra került a sor, amelynek következményeképpen a rendkívül felindult fiu

a hálószobába ment, a falról leakasztotta édesanyja vadászfegyverét s mielőtt még bárki is megakadályozhatta volna, a fejébe lőtt.

A hatalmas detonációra a házbelieliek ijedten rohantak be a szobába, ahol a szerencsétlen fiatalembert nagy vértócsában holtan találták. Az azonnal előhívott orvos is már csak a beállott halált állapíthatta meg.

A fiatalember nem hagyott hátra bucsulevelet s így valószínű, hogy csak az izgalom hatása alatt határozta el magát az öngyilkosságra.

A tragikus véget ért diákot pénteken temették Csortanovcein, nagy részvét mellett. A temetésen

Szanader Sztevan volt iskolatársai testületileg megjelentek, hogy megadják a végtisztességet elhunyt kollégájuknak.

Elkészült a sztáribecseji zárdai kápolna freskófestése

A sztáribecsei iskolánövérök házi kápolnáját körülbelül két hónappal ezelőtt kezdte meg kifesteni Kröll Antal akadémiai festő. A kápolna most lett kész s a falait borító freskókról csak a legnagyobb elismerés hangján lehet beszélni. Kröll Antal művészetét immár 46 templom művészi festése dícséri. A kápolna freskói közül legnagyobb a menyegzőre festett kép, mely kis szent Teréz ábrázolja, amint az Istenanya ölében lévő rózsahalomból rózsaszésőt hullat a földre. Az oltár egyik oldalán az okos és balga szüzek, a másik oldalán szent Margit jelenése van megörökítve. E három hatalmas színes képen kívül több plasztikus kép díszíti a falakat. A képek színezése meleg s a plasztikus ábrázolású képek művészi egyszerűsége meglepő hatást gyakorol a szemlélőre. De talán a legtöbb készség a dekoratív rajzokat jellemzi, melyek a képek közt lévő tereket díszítik. Biztos vonalvezetés, bámulatos harmónia jellemzi a csodálatos kézmunkát. A műértő közönség nagy csodálattal és elismeréssel adózik a művésznek a nagyszerű teljesítményéért. A kápolnát rövidesen ünnepélyes kezek között adják vissza nemes céljának.

Az országos munkásszakszervezeti kongresszuson a noviszádi szakszervezetek is képviselték magukat

Mozgalom a törvényben biztosított munkaidő érdekében

Pénteken este 8 órakor tartotta meg a noviszádi munkás szakszervezeti tanács Hadnagyev Gyuró szaktanácselnök vezetése mellett ülését, amelyen többek között foglalkoztak a jövőben megtartandó országos szakszervezeti tanácsok kongresszusának kérdésével is. Ezzel kapcsolatban az ülés elhatározta, hogy az országos kongresszuson a helyi szervezet is képviselteti magát. A küldöttségnek az lesz a feladata, hogy a kongresszuson az itteni szakszervezet és az általános munkásszövetség között fennálló vitás kérdéseket elintézzék, valamint a szakszervezetek életbevágóan fontos ügyeit a kongresszus előtt ismertesse és azok sikeres keresztülvitelét kieszközölje, különösen pedig az itteni szakszervezeti mozgalmak egységesítésének érdekében fejtsen ki aktív tevékenykedést.

A szaktanács azután elhatározta, hogy széleskörű agitációt indít az itteni szakszervezetek kiépítésének érdekében, hogy azokon keresztül javíthasson a munkások helyzetén, főleg pedig érvényesítse a törvényekben biztosított munkaidőt az egész vonalon.

Newyorkban csökkenőben van a gyermekparalízis járvány

Párisból jelentik: A Newyork Herald jelentése szerint a newyorki gyermekparalízis járvány csökkenőben van. Pénteken negyvenkét újabb megbetegedést jelentettek be. A statisztika szerint az idei járvány sokkal súlyosabb volt, mint 1916-ban. Az összes megbetegedések száma háromezer, a halálesetek száma 341 volt.

Dr. Brunetti a Népszövetségnek keresetet indított az osztrák kormány ellen

A pokolgépes merénylet áldozata anyagi és erkölcsi kártérítést kér az osztrák államtól

Megírta a Reggeli Ujság, hogy a Zemun melletti borzalmas pokolgépes merénylet szerencsétlen áldozata dr. Brunetti Vladimir a zagrebi mezőgazd. fakultás tanára az osztrák kormány ellen keresetet indított. Mint értesülünk dr. Brunetti terjedelmes keresetet terjesztett a Népszövetség főtitkársága elé. Keresetében részletesen leírja a gyorsvonaton történt merényletet, amelynek alkalmával egyetlen fiát és feleségét elvesztette, míg két leánya súlyos sebesüléseket szenvedett. Kiemeli a professzor, hogy magából az osztrák kormány nyilatkozatából kitűnik, hogy a pokolgépet osztrák területen helyezték el a jugoszláv területre irányított személykocsikban. Az osztrák kormány azonban mindennek ellenére semmit sem tett a merénylők ellen. Dr. Brunetti kéri, hogy a Népszövetség hozza nyilvánosságra keresetét, hogy ilyen módon a világsajtó is tudomást szerezzen arról és támogathassa azt. Dr. Brunetti keresetében ugy érkölesi, mint anyagi kártérítést kér az osztrák kormánytól.

A szuboticei vasutigazgatóság befejezte a vizsgálatot a begaszvetiguragi tűzvész ügyében

Beeskerekről jelentik: A szuboticei vasutigazgatóság megbízásából pénteken bizottság szállt ki a begaszvetiguragi tűzvész színhelyére, ahol vizsgálatot indítottak a tűz keletkezésének megállapítására. A bizottság ez alkalommal kihallgatta a vasuti személyzetet és megállapította, hogy a község azon állítása, amely szerint a mozdony kéményéből kiszálló szikra okozta a borzalmas tűzvészt, nem helytálló, mert a vizsgálat során kiderült, hogy a vonat a nyílt pályán már egy kilométerrel a tűz keletkezésének helyétől megállt. Azt is sikerült megállapítani, hogy a tűz keletkezésekor a szél teljesen ellenkező irányban fujt, ugy hogy ez teljesen kizárja annak a lehetőségét, hogy a veszedelmes tüzet a vonat mozdonyából kipattanó szikra okozta volna. A bizottság a vizsgálat eredményéről jelentést tett a szuboticei vasutigazgatóságnak.

Csoportosítják és egyesítik a szuboticei alapítványokat

Több mint 10 éve nem osztották ki az alapítványok járadékait

Dr. Evetovics Matija szuboticei városi tanácsnok, a szociális és kulturális osztály vezetője új beosztásának átvétele után hozzájárult, hogy rendezze a hatáskörébe tartozó ügyeket. Dr. Evetovics ezzel kapcsolatban megállapította, hogy új rendszerre van szükség az alapítványok kezelésénél, mert egyes háborúelőtti alapítványok a pénz devalvációjára és az értékpapírok értékcsökkenésére következtében annyira elértéktelenedtek, hogy évenként alig néhány dinárt jövedelmeznek az alapítványokban meghatározott célokra. Szubotica város mintegy hetven alapítványt kezel, amelyek közül igen sok három, négy dinár, vagy hasonlóan jelentéktelen összegeket jövedelmez. A háború utáni években éppen ezért nem is lehetett kiosztani az alapítványokat, amelyeknek a jövedelmét a városi Takarékpénztárban helyezték pl, de az évek alatt felszaporodott összegek sem felelhetnek meg a rendeltetésüknek, ha a hetven alapítólevél szerint fordítják azokat segélyezésre.

Dr. Evetovics szociális és kulturális tanácsnok az ügy tanulmányozása után szombaton délelőtt javaslatot terjesztett a városi tanács elé, hogy csoportosítsa az alapítványokat, hogy foglalják össze azokról közös alapítóleveleket az alapítványtanácsnak azt indítványozta, hogy foglalják össze

a hasonló rendeltetésű alapítványok összegét, kérvényezőik neveinek feltüntetésével és az összegeket fordítsák az alapítólevelekben meghatározott jótékony célokra. A javaslat szerint 3 csoportba osztályozzák az alapítványokat. Az első csoportba a szegény diákok segélyezése, a másodikba a szegények és árvák segélyezése, a harmadikba a szoboralap tartozik. Az ilyen módon egyesítendő alapítványok lényegesebb összeget tennének ki, ugy hogy segíteni lehetne vele az arra rászorult szegényeken. Így a szegény diákok segélyezésére mintegy 30.000 dinárt fordíthatnának, mert a 70 alapítványon mintegy 100.000 dinár összeg gyűlt egybe. Ugyancsak 100.000 dinárra becsülhető az összege az értékpapírokban — főként osztrák-magyar hadikölcsönkötvényekben — letétbe helyezett alapítványoknak, amelyek most értéküket veszítették. A hagyományozók között több ismert régi szuboticei család olvasható. Evtizedekkel ezelőtt kisebb alapítványt tett báró Rudich és báró Eötvös, Bogdánovics, Lichtneckert, Kunetz, Jakobesch, Szemző, Corda-Bódog, Biró Károly, Haverda és más jótékonyaságukról ismert családok és emberek.

Dr. Evetovics Matija előterjesztése a tanács jóváhagyása után a közgyűlés, majd pedig a minisztérium elé kerül és az alapítványok egyesítésével már ebben az évben kioszthatják a szegényeknek között a százezer dinárt.

Finom fehérneműje —

mégegyszer annyi ideig tart!

Finomfehérneműnek csakis Lux! Így kíméli a szöveteket és felfrissíti a színeket, mert minden dörzsölés fölösleges. Kezei bársonyosak és finomak maradnak.

MEGKETTŐZI MINDEN FEHÉRNEMŰ ÉLETTARTAMÁT!

LUX-MOSÁS KÉNYELMES!

FORRÓ VIZBEN FELOLDANI
LANGYOS OLDATBAN MOSNI
LANGYOS VIZBEN ÖBLÖGETNI

Pezsgő és szerelem

Petrovics Szvetiszláv új filmje a noviszádi Apolló tonkinóban

A noviszádi Apolló tonkinó tegnap mutatta be a sajtó részére Petrovics Szvetiszláv legújabb tonfilmjét „Pezsgő és szerelem” címen. Petrovics Szvetiszláv, a noviszádi közönség kedvence finom és kedves játékában most is a régi nagyszerű filmszínész és a film válogatott meséje, amely izgalmas eseményével és problémájával mindvégig élénken leköti a közönség érdeklődését, végül is teljesen finomszerűen találja meg a megoldást és vezet a happy endhez. Petrovics Szvetiszláv mellett a másik főszereplő Eszterházy Ágnes, aki teljesen átérve szerepét, segít a film sikeréhez, mellettük természetesen a többi szereplő is elsőrangú alakítást nyújt. Meg kell még emlékezni a valóban művészi rendezésről és a csodaszép tájfelvételekről, amelyekhez hasonlót ritkán lehet a filmekben látni.

Petrovics Szvetiszláv nagyszerű filmjét biztosan örömmel és szívesen fogadja a noviszádi közönség. A filmet a szokásos élnék és változatos hangos heti hirdató előzi meg.

Mindenki gyanus, aki él

Szuboticán őrizetbe vettek egy bajmoki földművest, aki kisleányával sétált az uccán

Az utóbbi időben megdöbbentően elszaporodott Szuboticán a legborzalmasabb bűntény, a gyermekrontások száma és alig néhány hét alatt tizenegy ilyen bűnselekmény történt a városban. Most már nemcsak a rendőrség, hanem a város lakossága is résen van, hogy leleplezhesse a gyermekrontókat. Az indokolt elővigyázatosság kellemetlen félreértésre adott alkalmat Szubotica város főuccáján, közvetlenül a városháza előtt. Tíz óra tájban a vasuti állomás felől egy 40 év körüli ember sétált a városháza felé és kézenfogva vezetett egy 11 éves kislányt. Az ismeretlen ember már az Alekszandrova uccán feltűnt a járőrelőknek és a rendőrörszemnek, majd egy ismert szuboticei ügyvéd a nyomukba szegődött és a városházaig kísérte őket, mert azt hitte, hogy az ismeretlen ember is egy elvetemült gyermekrontó. A Városi kávéház előtt az ügyvéd előszólította a rendőrörszemet és csakhamar még két rendőr és több járőrelő csatlakozott a csoporthoz, az ismeretlen majdnem meglincselték, aki rémülten tiltakozott és azt állította, hogy saját kislányát vezeti a városba és a felesége az állomáson várakozik rájuk, mert az este lekésték a bajmoki vonatot. A rendőrök erős fedezet alatt az állomáshoz kísérték a csaknem póruljárt bajmoki embert, akinek sikerült igazolnia magát. Az incidens óriási feltűnést keltett a városban.

Titokzatos randevun kiraboltak és a Dunába dobtak Budapesten egy vasuti tisztviselőt

A szerencsétlen embert Belső-magyarországi közlekedésben a csendőrök húzták ki a Dunából

Budapestről jelentik: Titokzatos bűnügyben indította meg a nyomozást a budapesti rendőrség. Tegnap délután Belső-magyarországi közlekedésben a Dunapartján cirkáló csendőrök egy tudókló férfit vettek észre, aki ereje fogytán a part felé uszott. Azonnal csónakba ugrottak és kimentették a szerencsétlen embert, aki csak hosszú idő után tért magához és elmesélte, hogy Ferenci József vasuti tisztviselő és tegnapelőtt este Budapesten egy rendkívül elegáns fiatal hölgyvel ismerkedett meg, akinek a nevét azonban elfelejtette. A fiatal hölgynek udvarolni kezdett és randevut kért tőle, mire az azt mondta, hogy másnap délután Belső-magyarországi közlekedésben egyik eszárdánál találkozhatnak. Ferenci el is ment a megjelölt helyre, ahol több mint egy óra hosszat várt, míg végre egy csónak tűnt fel, amelyben az előzőnapon megismert hölgy ült és két férfi evezett. A társaság csónakba invitálta a gyanutlan Ferencit, aki el is fogadta a meghívást és elindultak, hogy egyik közeli faluba kiránduljanak. Mikor a csónak a Dunára közepére ért, a két ismeretlen férfi rátámadt Ferencire, fojtogatni kezdték, majd mikor már félhalott volt, letépték ruháit és a Dunába dobták, azután pedig gyors iramban eleveztek. Ferenci kabátjában 800 pengőt tartalmazó tárcsa is volt, amelyet magukkal vittek az ismeretlen hölgy ismeretlen lovagjai.

A rendőrség szigorú nyomozást indított a fantasztikus rablótámadók ellen, de az a gyanuja, hogy a különös kalandnak esetleg más, anyagi háttere is volt és ezért ebben az irányban is kiterjesztették a nyomozást.

A pesti profikombinált megerőltetés nélkül 8:2-re győzte le a noviszádi Rádnicski csapatát

Budapesti profikombinált—Radnicski (Noviszád) 8:2 (4:1)

A pestiek nagyon szépen játszottak és aránylag könnyen érték el az eredményt a gyengén játszó és a pillanatra sem veszélyes Radnicskival szemben. A profikombinált csatársorának játéka különösen tetszett

míg a két hátvéd gyengének mutatkozott. Az első 20 percben a csapatok kiegyensúlyozott játékot produkálnak, az eredmény 1:1. Ezután a pestiek biztosan kezükben tartják a mérkőzés irányítását és megerőltetés nélkül érik el a fenti eredményt. A Radnicski második gólját a pesti kapu előtti keveredéssből szerzi meg.

Szubotica vasárnapi sportja

Az Ertl serleg döntője. — Három bajnoki mérkőzés

Vasárnap délután két órai kezdettel játszik le az Ertl-serleg döntőjét a kékfehér klub város-erdei pályáján. A mérkőzésen a kékfehérek és a palicsi klub legerősebb összeállításban játszanak.

A Bácska pályán délután 2 órai kezdettel az SzMTC—Sport második csapatai, négy órakor pedig az első csapatok játszanak bajnoki mérkőzést.

A Szand pályán négy órakor a Szand—Villanytelep bajnoki mérkőzést bonyolítják le, előzően 2 órakor pedig a Szloboda SK—Szoko játszanak a bajnoki pontokért.

Öt hónapi fogházra ítélték Neotmica Lázárt, a vranjevoi vérengző aggastyánt, aki meg akarta gyilkolni unokáját

Tegnap számában megírta a Reggeli Újság, hogy a becskerekai törvényszék érdekes ügyet tárgyalt tegnap. A büntetőbíró előtt Neotmica Lázár vranjevoi 84 éves aggastyán állott vádlottként, akit azal vádolt az államügyészség, hogy 1931. július 21-én késsel rátámadt unokáira Ljubomirra és Gyuróra, akik közül Ljubomirt súlyosan megsebesítette. Neotmica a vizsgálóbíró előtt tett vallomásában kijelentette, hogy azért követte el tettét, mert fia az ő kedve ellen nősült és efeletti elkeseredésében akarta elkövetni a gyilkosságot.

A tegnapi tárgyaláson az aggastyán a teljesen kimerült és tehetetlen öregember benyomását keltette, aki ülve tartotta meg vallomását.

A bíróság több tanu kihallgatása után meghozta az ítéletet, amelyben Neotmica Lázárt gyilkosság kísérletében mondták ki bűnösnek és korára való tekintettel 5 hónapi fogházbüntetésre ítélték.

— Bécsben is jelentkezett a gyermekparalízis. Bécsből jelentik: Hivatalos megállapítás szerint Bécsben az utóbbi napokban több gyermekparalízis eset fordult elő. Az egészségügyi hatóságok megtették a szükséges óvintézkedéseket.

— Ellopták az automatát. Tegnap éjjel ismeretlen tettesek ellopták Penc Férénc szrbobrani kereskedő házában uccai faláról a cukorkaautomatát, amelyben esekoládé és száz dinár készpénz volt. A csendőrség keresi a torkos tolvajokat.

APOLLO, szept. 7—8—9-én

Szerelem és pezsgő

Szinkron. filmjáték, történik a svájci alpokban. Főszereplők Petrović Svetislav és Eszterházy Ágnes. Kezdet 5, 7 és 9¼ órakor. Jón ARIANE. Elisabeth Bergner a fősz.

Iskolásgyermekek

számára

harisnya,
sweater,
pullover,
francia sapka

a legjobb minőségben és lezártított áron beszerezhető

Klein Jenő

speciális trikóáru üzleteiben, Noviszád, Vel. Becskerek, Stenta

Huszágh Mária zongoraestje a beográdi rádióban

A beográdi rádió hallgatóinak mindég esemege volt, ha egy-egy vojvodinai művész szerepelt a mikrofon előtt. Pataky Cora, Hauser Endre, Dimitrijevic Milan, Kramer Imre nevek mellé már régen felsorakozott a bécsi konzervatórium nagyon tehetséges tanítványa, a sztarakanizsai származású Huszágh Mária.

A múlt hó folyamán két stúdiótól is kapott meghívást Huszágh Mária, a beográdi és a budapesti rádiótársaságtól. A zongoraművész nő hajlandó is volt a mikrofon előtt játszani és így a beográdi rádió szeptember 9-iki, szerdai programjába beillesztették 21.20 órai kezdettel Huszágh Mária zongorakoncertjét. A programot sikerült úgy összeállítani, hogy a legkényesebb hallgatóknak is emlekezetes estje lesz.

A negyven perces program a következő: Bach: Kromatikus Fantasia és Fuga; Mozart: „Ah! Vous dirai-je Maman!"; Chopin: Impromptus; Chopin—Liszt: Maedchenswunsch; Marx Josef: Alumbblatt; Schumann—Paganini: Capriccio; Toeh: Jongleur.

TOZSDEZARLATOK

A dinár árfolyama. Budapest 10.02—10.12, Prága 59.15—59.55, London 275.60.

Zürich. Beograd 9.045, Budapest 90.025, Páris 2010, London 2492.75, Newyork 512.87, Brüsszel 21.375, Milánó 26.82, Madrid 45.20, Amszterdam 206.65, Berlin 121.35, Bécs 72.10, Szófia 3.715, Prága 15.19, Varsó 57.45, Bukarest 3.05375.

Csikágói tőzsde ünnep miatt zárva.

Winipeg. Irányzat: Alig tartott. Buza október 52.625, december 53.50, május 57.50.

Noviszádi terménytőzsde. Arpa bácskai 63—64 kg 115—120, szrémi 63—64 kgos 115—120, bácskai és szrémi tavaszi 67—68 kgos 160—170, zab 125—130, tengeri bácskai 85—87, Szombor környéki 85—87, délbánáti 82—84, szrémi Indjija környéki 85—87, Sid vidéki 88—90. Fehér bab, bácskai és szrémi 2 százalékos k. d. 165—170. Burgonya, fehér szlovéniai 80—85, rózsas, korai szlovéniai 90—95, fehér szlovéniai 65—70.

Irányzat: Bizonytalan.

Hírek

1931
Szeptember
6
VASÁRNAP

— Hivatalban a noviszádi adóügyi tanácsnok. Boksán Radivoj, Noviszád város adóügyi tanácsnoka visszatért szabadságáról és tegnap elfoglalta hivatalát.

— A noviszádi nyugdíjasok figyelmébe. A noviszádi nyugdíjasok szövetkezete tagjai szeptember 6-án, vasárnap délután 3-5 óra között fizethetik be tagdíjaikat a Maros-féle vendéglőben. Ugyanakkor lehet szemet is rendelni és fizetni.

— További hősüllyedés várható. A tegnapi megjósolt hősüllyedés a késő délutáni órákban bekövetkezett. Tegnap délből árnyékban még 31 fokot mutatott a hőmérő Noviszádon, míg négy órakor már 24 fokra szállt le, este pedig csak 20 fokot mutatott. A noviszádi katonai meteorológiai intézet jelentése szerint további lehülés várható, helyenként esővel és erősödő széllel.

— A Duná vízre partra vetette Atanackovics Stojánka holttestét. A Reggeli Újság is beszámolt róla, hogy Atanackovics Stojánka, a panesevo városi házáról elbocsátott tisztviselő eltűnt szülei lakásáról. Atanackovics Stojánka szülei lakásáról történt eltávovása után a Dunához ment és a vízbe vetette magát. Holttestét pénteken délután négy órakor vetette partra a víz Sztaresevo község közelében.

— Biljana kozmetikai intézet, Trg Oszlo bodjenja 3, II. Individuális szépségápolás, arc, bőr és hajápolás. Aregőzőlés, fényfűrdők, gőzkompressek. Kemolit (rádiomos) és szánsavas pakkolások, általános és helyi fogyasztás. Nyomnélküli végleges eltávolítása mindennemű szépséghibáknak. (Pattanások, szemölcsök, májfoltok, ráncok, orrvörösség, anyajegyek, fagyás, mitesszerek stb.) Felesleges hajszálaknak arcáról és végtagokról, villannyal való végleges és nyomnélküli kiirtása. Mindennemű kozmetikai tanács az előzetes arcvizsgálat után ingyenes.

— Ön is bőrvizketegségen szenved? Még ma vegye meg a Neo-Dermát, mely még a sokéves bőrvizketegséget is azonnal elmulasztja. Kapható: »Nada« Drogériában, Szubotica.

— Tifuszjárvány van Magyarországon. Budapestről jelentik: Szegedi és hódmezővásárhelyi jelentések szerint a tifuszjárvány erősen terjed. Szegeden tegnap tizenhárom új beteget szállítottak be a járványkórházba. Hódmezővásárhelyen tizenkét tifuszos és 5 vérhasmegbetegedés történt és az elmúlt héten három tifuszos beteg meghalt. A hatóságok minden óvintézkedést megtettek a tifuszjárvány leküzdésére.

— Ujabb segély a begaszvetigyrugyi tűzkárosultaknak. Beeskerekéről jelentik: A begaszvetigyrugyi községi képviselőtestület pénteken délelőtt gyűlést tartott, amelyen a község a tűzkárosultaknak 50.000 dinár gyorssegélyt szavazott meg. A beeskereki járásbíró részéről megindított gyűjtés eredménye egy és fél vagon buza, amit a tűzkárosultak rendelkezésére bocsátottak.

— A szubotyci törvényszék felsősértésért hat hónapra elítélte egy szentai gazdálkodót. A szubotyci törvényszéken Zvevkics Szever egyesbíró szombaton délelőtt tárgyalta Kadvány István 38 éves szentai gazdálkodó bűnügyét, aki a vád szerint nap számokat vitt szállására az aratáshoz és beszélgetés közben tette meg az inkriminált kifejezést, utóbb pedig összeveszett a napszámosaival, akik feljelentették. A tárgyaláson Kadvány István tagadta a vádat és azt állította, hogy bosszu műve az egész feljelentés, Lámi Mihály, Bosko István, Eke Gergő és Magyori Kázmér tanuk azonban ellene vallottak. A bíróság bűnösnek mondta ki Kadvány Istvánt és hat havi fogsázbüntetésre ítélte. A vádlott az ítélet ellen felebbezett és revíziót kér.

— Amikor areszine fakó, szürkéssárga és tekintete bágyadt, amikor szomorú, nyomott hangulat és nehéz álmok gyötrik, amikor epepangás, gyomorfájás, felfúvódás és fejnyomás kínozzák, olyankor tanácsos néhány napon át reggel éhgyomorral 1-1 pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni. Gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Iskola könyvek
az összes elemi és középiskolákra előírás szerint kaphatók
VIG könyvkereskedőnél
SUBOTICA, Karadjordjev trg 440
Ugyanott jóállapotban levő
használt tankönyvek félárban kaphatók

— A megvadult bika felöklelt két vojvodinci gazdálkodót. Beeskerekéről jelentik: A bánati Vojvodinci községben Almazán Nikola gazdálkodó a Karas folyóhoz hajította bikáját azzal a szándékkal, hogy az állatot a folyóban megfürdesse. A bika nem akarta a vízbe menni, mire a gazdálkodó utána kezdte. Erre a bika megvadult, kiszakította magát a gazda kezéből, majd miután Almazán Nikolt felöklelte, a falu felé vette útját. Itt több gazdálkodó társaságában nyugodtan beszélgettek Pansevaeski Nikola és Makszim Ádám gazdálkodók. A feldühödt állat egyenesen az út szélén álló csoport felé tartott és közéjük rohant, majd Pansevaeskit és Makszimot a szarvaira kapta. A két gazdálkodó súlyosan megsérült, akiket nyomban beszállítottak a kórházba. A felbőszült bikát csak nagy nehezen sikerült megfékezni.

— A szubotyci Kulturbund műsoros estéje. A legutóbb alakult szubotyci német Kulturbund szeptember 3-án, kedden este fél kilenc órakor a Bunyevaeska Matica helyiségében műsoros estét rendez. Az estélyen a vrbázi német egyetemi hallgatók jönevű műkedvelői együttese is közreműködik. A gazdag műsor kiemelkedő pontja lesz a néptáncok bemutatása, az egyes vidékek eredeti népviseletében. Miután a szubotyci német műkedvelők ezuttal először lépnek a nyilvánosság elé, az estély iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. Belépődíj nincs, adományokat azonban köszönettel fogad a rendezőség.

Naponkint kis adag öröme
még a legszerényebb embernek is szüksége van. Artalmatlan, a munkakedvet fokozó és az élvezet kellemes érzését váltja ki a hamisítatlan babkávét. Világhírű kávékeverékekkel szolgál

JULIO MEINL
kávé-behozatal
alapítva 1862.

— A noviszádi dunai pénzügyigazgatóság 364.000 dinárt irt le az 1930. évben kársújtott bánati gazdálkodók adójából. Beeskerekéről jelentik: A noviszádi dunai pénzügyigazgatóság átiratot intézett a beeskereki adóhivatalhoz, amelyben közli, hogy az 1930. évben károsult gazdálkodók adójából 364 ezer dinárt irt le, tekintettel arra, hogy az akkori évben a gazdák termését súlyos elemi károk érték. Az elengedett összeget a következő év adójából írják le.

— Szarvasbőr mosókeztük 65 dinártól feljebb. Fischer J. és fia, Noviszád.

— Halál a kocsin. Csantavirrről jelentik: Krizsa János 72 éves adai határi lakos feleségével kocsin hajtott egy tanyára. Amikor a tanyára értek, a tanyabeliek észrevették, hogy a gazda halott. A mellette ülő felesége is csak most látta, hogy a bakon ülő férjében már nincs élet. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Krizsát szívszélhűdés ölte meg.

— Leégett egy ház Szentán. Szombatra virradó éjjel fél egykor kigyulladt Sztancsulov Dusán Vojvoda Sztapanovicsa ucca 1. számú háza. A tűz rohamosan terjedt, úgy hogy hamarosan lángba borult a szomszédos pékmester háza is, majd a harmadik szomszéd háza is égni kezdett, azonban a gyorsan kivonult tűzoltóság ezt a házat már megmentette, míg az előbbi két ház teljesen leégett. A kár jelentékeny.

I-a Jéher karintiai „Hóphely” étkező-
burgonyát
vagontelekben a legolcsóbb áron szállít Komaner Rudolf Meža pri Dravogradu
Dravska hanovina

A sükettség gyógyítható
Az „Euphonia”-találmány specialistáknak bemutatva. Eltávolított nagyothallást, fülzúgást és fülzúgást. Kérje díjtalanul oktató röpiratunkat. Cim: Euphonia, Liszki bei Krakau, Lengyelország. 4011

Legolcsóbban gyári áron vesz:
férfizoknit, harisnyát, sőtéték pulloverit iskolagyermek részére és mindennél költőtarut — mérték után is — az
Első Noviszádi Trikotázgyár lerakatában
(Bauer F.) Noviszád, Futoski put 27
I-a férfizoknik már 10 dinártól

Modern FÉNYKÉPEK
művészi kivitelben
FOTO KAPISTA Szubotica
Telefon: 336. 0160

APOLLOBAN, ma, vasárnap a 100% német tonfilm a világhírű Grock clown egyetlen filmje a

„GROCK”

kerül bemutatásra. Egy nagy művész dicsősége és tragédiája. Többi főszereplők: **Liane Hald, Betty Bird, Harry Hardt, Max von Embden**
Előadások kezdete 5, 7 és 9 1/4 órakor. Helyárak: Intim páholy és balkon I. sor 20.— a többi páholy és balkon II. sor 18.—, zártszék és balkon III. sortól 14.—, I. hely 8 dinár
Elővétel d. e. az irodában 9—12-ig és d. u. 3 órától kezdve. Telefonszám 21-93

FIZESSEN ELŐ A REGGELI UJSÁGRA

— Házasság. Butor Lujza és Szkiecsák László Noviszád ma délután 4 órakor a bel-téri római katolikus plébánia templomban örök hűséget esküsznek egymásnak.

— Ezüstlakodalom és eljegyzés. F. évi szeptember 3-án ünnepelték 25 éves házassági évfordulójukat Bíró István vendéglős és neje és ugyanakkor jegyezte el leányukat Juliskát, Németh Pál, Noviszád.

— 250.000 dinárt nyert a 27.335. számú sorsjegy, 60.000 dinárt nyert a 29022. számú sorsjegy, amelyet Gyetvay Lajos sorsjegy-áros Bácska Topola, adott el.

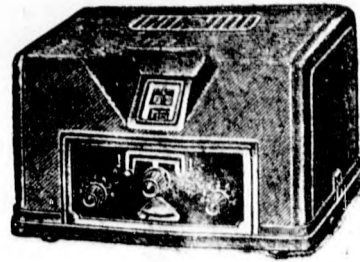
— Mezőgazdasági szakértőket keres a dunabánsági közigazgatás. A dunabánsági közigazgatás nagyobb számú és különböző kategóriájú mezőgazdasági szakértőket keres. Az alkalmazás feltételei a dunabánsági közigazgatás mezőgazdasági ügyosztályában kapható, 4 dináros póstabélyeg előzetes beküldése ellenében, amely alkalommal a pályázók pontos címét is meg kell jelölni.

— Az egyik szuboticeai gabonakereskedő cég búzáért műtrágyát ad a termelőknek. A Privilegizált Kiviteli Társaság, mint ismeretes, a múlt héten megengedte, hogy a kereskedők készpénz helyett búzát is elfogadhatnak áruért, a gabonát azonban kötelesek eladni a Privilegizált Kiviteli Társaságnál regisztrált gabonakereskedőknek. A rendelet azokon a helyeken, ahol már alkalmazták, sokat lendített a gabonaforgalmon. Szuboticeán eddig nem volt gyakorlatban, hogy a gazdák áruért adták volna el terményeiket, holott már küszöbön van az őszi mezei munka és a termelőknek gazdasági felszerelésre és műtrágyára van szükségük. Erre való tekintettel a Sporer Sándor szuboticeai gabona bevásárló cég megállapodást létesített a zágrebi Foszfát részvénytársasággal, amely a műtrágyagyárak karteljének az eladási szerve, hogy műtrágyára cseréli be a termelőknek a búzát. A cég a meghatározott áron veszi át a búzát és gyári áron adja el a műtrágyát. Így a gazdák semmivel sem károsodnak. A cég hasznos akciója megelégedést keltett az érdekelt gazdák körében, akik nem tudták kellő időben értékesíteni búzájukat, a műtrágyára pedig szükségük van.

— Jegyezze meg e három szót: Gayer tutor Novi-Vrbász.

— Noviszád kezd fővárosi jellegűt öltetni. — jegyezte meg egy közéletbeli nagyság, amikor az esti korzón végig haladva a Kralja Alekszandra uca 3 alatt levő rádiószalon nagyszerű képe megállásra kényszerítette. Ez az elismerés tényleg méltóan illeti meg a kérdéses rádiószalont, amely modern és minden kritikát kiálló berendezése annak pompás megvilágítása és mindenképpen feltűnő jellegzetessége, Noviszád városának dize. Még a szakemberek is készséggel nyújtják át a pálmát a Bratya Hirsch cégnek, mint ezen rádiószalon megalapítójának, mert annak tökéletessége elsősorban is felkelti a vásárlókedvet az arrahaladó publikum előtt, viszont a vásárlópublikum számára egy mindenkor könnyen áttekinthető rádiókiállítás mutat be, a közismert Philips készülékkel. Emellett ezen tökéletes berendezés mögött ott áll a Hirsch-cég tökéletes munkaszervezete mérnökökből és rádiószakértőkből, kik készséggel állnak úgy a vásárlópublikum, mint a régebbi rádiótulajdonosok rendelkezésére. Ez a rádiószervic teljesen a fővárosok mintájára van megszervezve — és díjtalan.

— Ami vonatkozik a csirkére, az nem vonatkozik a galambra. Igen érdekes galambpért tárgyalt szombatn délelőtt Jovanovics Predrag, a szuboticeai járásbíró büntetőbírája. Vukov Máté szuboticeai gazdálkodó került a vádlottak padjára, mert a saját udvarán lelőtte szomszédjának Vojnics Tunics Sztipan zsedniki földművesnek hét galambját. Vukov és Vojnics haragban voltak egymással, ezért Vojnics Tunics Sztipan bosszúnak vélte szomszédja eljárását és feljelentést tett ellene a járásbírósnál. A tárgyaláson Vukov Máté azzal védekezett, hogy szomszédjának a galambjai állandóan az ő udvarán tanyáztak és károkat okoztak a kertjében. Mielőtt elpusztította volna a galambokat, bejött Szuboticeára az egyik ügyvédhez és megkérdezte, hogy mit tehet az ügyben. Az ügyvéd elővette a törvénykönyvet és kikeresett egy paragrafust,

„Egy beteljesedett álom“

SABA W 31
villanyhálózati
rádió

Konrath Rádió, Subotica
Noviszád Kurtz Kornél, Jevrejska u. 16

Szabályrendelet a buza belföldi eladási árainról

Milyen árakat kell az uszályba és vagonba rakott búzáért fizetni

Beogradból jelentik: Az 1931. év szeptember negyedikéi, a búzának az országban történő eladásáról szóló törvény harmadik szakasza alapján a következő árakat állapítják meg, amelyek szerint a kedvezményezett kiviteli társaság a kereskedelmi malmoknak a búzát eladja:

Uszályba rakott búzáért:	Dinár 100 kilogrammonként			
	szeptember,	október,	november,	december
Tisza Páescognatistég	240	250	260	270
Tisza Zsabaljól Titelig	236	246	256	266
Begej	234	244	254	264
Pánát	230	240	250	260
Páeska	228	238	248	258
Tiszai csatorna, Kulával	234	244	254	264
Dunai csatorna Crvenkával	226	236	246	256
Duna (Szerbia)	220	230	240	250
Szerémség	220	230	240	250
Száva (Szerbia és Bosznia)	219	229	239	249
Alekszandar király csatorna, a malisztapári keresztvezéstől a noviszádi kárátig	222	232	242	252
Vagonba rakott búzáért:	Dinár 100 kilogrammonként			
	szeptember,	október,	november,	december
Felsőbácskai	235	245	255	265
Szombor és alsóbácskai	225	235	245	255
Pánati	225	235	245	255
Szerbiai fővonal Csuprijáig	215	225	235	245
Fővonal Paracsintól délre	215	225	235	245
Kumanovo	215	225	235	245
Koszovo	215	225	235	245
Szrém, Szlavonia, Horvátország	215	225	235	245
Bosznia és Szerbia valamennyi meg nem említett állomásán	215	225	235	245
Baranya	225	235	245	255
Bosznia	215	225	235	245
Szlovénia, Muraköz és Murántul	215	225	235	245
Szerbia, körvasutak	215	225	235	245
Szlavonia, magánvasutak	215	225	235	245

Az árak franko uszály vagy vagon, be-rakó állomáson értendők.

Ez a szabályrendelet a hivatalos lapban való közzétételkor lép életbe.

amely szerint le szabad löni, azokat a szárnyasokat, amelyek a tilosba mennek és nehezen távolíthatók el onnan. Az ügyvéd tanácsára puskát vett és a hét galambot lelőtte. A tanuk kihallgatása után, a bíróság bűnösnek mondotta ki Vukov Mátét és az enyhítő körülmények figyelembevételével 200 dinár pénzbüntetésre és 100 dinár kártérítésre ítélte, az ítélet végrehajtását azonban egy évre felfüggesztette. A kártérítés, behajthatatlanság esetén, négy napi fogházbüntetésre változtatható át. Az ítélet indokolásában a bíróság kimondotta, hogy az a paragrafus, amelynek alapján az ügyvéd a rossz tanácsot adta Vukovnak, csak csirkékre és egyéb szárnyasokra, de nem a galambokra vonatkozik.

— A juhász bosszúja. Péntek este a sajkás szveti ivani állomáson Mészáros György pályaoőr teljesített szolgálatot. Amikor kilenc órakor a Noviszád felé haladó vonat elhagyta az állomást és Mészáros a pályatestről az épületbe akart menni, valaki erős ütést mért a váltóór oldalára. Mészá-

ros az ütés erejétől összeesett és segítségért kiáltott. Amikor az állomás személyzete közül többen segítségére jöttek, Mészáros azt mondta, hogy Krklyus Lása Juhász ütötte meg. Mészáros azonnal orvost hívtak, aki megállapította, hogy a botlás következtében több bordája eltört és állapota súlyos. A csendőrség azonnakk Krklyus keresésére indult és meg is találták, ő azonban tagadja, hogy megütötte volna Mészáros. A súlyosan sebesült pályaoőr azonban azt állítja, hogy lámpája fényénél határozottan felismerte Krklyust, aki haragszik rá, mert többször feljelentette, hogy birkáit a pályatesten legelteti. Krklyusnak ezért legutóbb ezer dinár pénzbüntetést kellett fizetni. A csendőrség ezek után valószínűnek tartotta, hogy tényleg Krklyus ütötte meg a pályaoőrt bosszúból és ezért letartóztatta és bekísérte a noviszádi törvényszék fogházába.

KULAI HIREK

A Bata cég néhány hónappal ezelőtt kinyitott fiókját javító műhellyel egészítette ki, amivel óriási konkurrenciát okozott a helybeli lábbelikészítő iparosoknak. A kulai cipészek Bata térhódításával és terjeszkedésével kapcsolatban szeptember 3-án este 8 órakor előzetes megbeszélést tartottak az ipartestület helyiségében, amelyen a kulai cipészek majdnem minden egyes tagja megjelent. A cipészek egyetértelmű panaszából kitudnik, hogy Bata még a javítást is lényegesen olcsóbban végzi bármelyik cipésznél is, amivel az ugysis nehezen érvényesülő cipészipar még válságosabb helyzetbe kerül. Pedig a cipészipar enélkül is hanyatlik, mert amíg 2 esztendővel ezelőtt 48 önálló cipésziparos volt Kulán, addig az 1931. évben 20-ra apadt azok száma, de ez a szám sem végleges, mert még mindig vannak, akik iparuk lemondásával más uton-módon igyekeznek kenyérkeresethez jutni. Az általános és indokolt panaszokra való tekintettel a jelenlevők elhatározták, hogy szeptember 11-én délelőtt 9 órakor járási értekezletet tartanak Kulán az ipartestület helyiségében, amikor is a járási községek egybevonásával memorandumban és küldöttségileg is kéri fogják az iparhatóság támogatását és védelmét — A kulai szokolegyesület szeptember 6-án szokol akadémiát rendez a Vojvodina szálló összes termeiben. — Miután a 27-es számú nagyhid javítás alá esik, ezúton is értesítjük olvasóinkat, hogy a forgalom szeptember 4—10-ig a 26. számú hidon bonyolítandó le. A nagyhidon kivételesen csupán az autóbuszok közlekedhetnek.

— Princessfüzők, melltartók, haskötők raktáron és mérték után Barth L. Noviszád, Petra Zrinjszok 17.

— A tanév kezdete a vrbászi iskolákban. Vrbászról jelentik: A vrbászi polgári leányiskolában és az elemi iskolákban pénteken nyitották meg az új tanévet. A főgimnáziumban e hó 12-én reggel ünnepélyesen nyitják meg az idei tanévet, majd az összes felekezetek templomaiban rövid istentiszteleten jelennek meg a tanulók tanáraik vezetésével. A rendes tanítás 14-én veszi kezdetét. A főgimnáziumban, a néhány nappal ezelőtt befejezett felvételi vizsgák szép eredménnyel zárultak. Százhatvan jelentkező közül pontosan 10 százalékot vetettek vissza.

(x) ROGASKA SLATINA. A Donat forrás eredményesen gyógyít epeköves bántalmaknál, krónikus epehólyaggyulladást, bélrenyheséget, a legeredményesebben használ elhízás ellen, cukorbetegségnél, aranyeres és csuszos bántalmaknál. Képviselet Bratya Cselikovity cégnél, Noviszád.

— Csütörtökön nagy tűz tombolt Vrbászon. Vrbászról jelentik: Csütörtökön délután Dorth Fülöp sztarivrbászi földbirtokos tanyáján eddig még meg nem állapított módon tűz ütött ki, amely egy félszert, egy szalmakazlat és egy vetőgépet pusztított el. A tüzoltóság röviddel a tűz keletkezése után megjelent a helyszínen és megfeszített munkával sikerült a lángok továbbterjedését megakadályoznia. A kár nagyságát ezideig még nem lehetett pontosan megállapítani, de az összes elégett értékek biztosítva voltak.

Asztalosok!
A legjobb feldolgozó anyag, teljesen száraz, mindenféle minőségben a legelőnyösebben beszerezhető
Noviszád, Temerinaki put (a csatornán túl) épülettel telepén. 2526
Lisić Gjurica

— Egy hónapra ítéltek egy asszonyt, aki fejszével támadt a végrehajtóra. Beeskerekéről jelentik: A beeskereki törvényszék tegnap délelőtt tárgyalta Kozlavacska Marija beeskereki asszony ügyét, akit hatósági személy ellen elkövetett erőszakkal vádolt az ügyészség. A vádirat szerint Kozlavacska Marija Dinics Sztanimir végrehajtóra, amikor az foglalni jött lakására, fejszével támadt. A bíróság az asszonyt egy hónapi fogsázbüntetésre ítélte, azonban az ítélet végrehajtását egy évre felfüggesztette.

RADOJICA M. TEOFANOVIĆ

UJ PHILIPS RADIO SALONJA

Novisad, Pašičeva u. 18.

(saját ház)

2-3 nap mulva megnyilik

M megbízható, alkalmas képviselőket Novisad és környékére felvesz

Kisorsolták a noviszádi alszövetség I. osztályu bajnokságának őszi fordulóját

Bomba programmal indul meg az új futbalszezon — NEMZETI BAJNOKSÁG: Gradjanszki—Konkordia Zágrebban, Szask—BSK Szarajevóban — Nemzetközi: Temesvár—Beograd Temesvárott,

Jugoszlávia—Pesti profi kombinált Noviszádon

Ognyanov a Jugoszlávia centerhalija — Bárány dr., Tarrodi, Bitskei és Baranyai a szusaki versenyen

Szeptember 6. Nevezetes dátuma Beograd sportjának. Négy fronton kell küzdenie a főváros futballistáinak, ezzel is bizonyítva Beograd futballkulturáját. Nehéz erőpróba. A négy csapat közül csak a nemzeti bajnokságért startoló BSK intakt. A többi csapat többé-kevésbé szétforgácsolt. A Jugoszlávia a válogatott játékosai nélkül kénytelen Noviszádon játszani. A válogatott nélkülözi a kitűnő BSK jobbszárnyát. Az otthon maradtak pedig a Vojvodinát kísérik meg két vállra fektetni. Kíváncsian várjuk, hogy sikerül-e ez a program-tulzsufolás? Elég erős-e Beograd futballja ilyen nagy teljesítmények abszolválására? Higyjük, hogy igen.

Fontosság szempontjából első helyen a nemzeti bajnokság két mérkőzéséről kell megemlékeznünk. A BSK ismét Szarajevóban játszik, reméljük ezuttal nagyobb sikerrel, mint a bajnokság során. Mint tudott, a kékek a ligameccsen 2:0 arányban „ruhát” kaptak a Szasktól és a Szask erősködik, hogy ez az eredmény nem véletlen bravur, nem a BSK egy gyenge napjának az elcsúszása, hanem a fennálló erőviszonyok tiszta eredménye. Természetesen a helyzet ma lényegesen más. A multkori mérkőzésre a BSK mint biztos ligabajnok állt ki és nem volt a meccs elvesztésének semmi fontossága. Ma már azonban nem megy babra. A BSK-át a nemzeti bajnokság nagy favoritjaként emlegetik és Marjanovicséknak erősen bele kell feküdniök, nehogy első meccsükön esélyüket megtéppázzák a „boszánacok”. Zágrebban a két helyi rivális kerül egymással szembe, a Gradjanszki és a tavalyi országos bajnok Konkordiaja. A „purgerek” a legjobb uton haladnak, hogy ismét megbecsülést szerezzenek régi, jócsengésű nevüknek.

A Konkordia viszont szeretné tavalyi bravurját megismételni. Jólásokba nehéz boesájtkozni. Támpontul a Ferencvárosi mérkőzés szolgálna, de itt ismét közel egyfor-

mának mutatkozott a két csapat. A szarajevói mérkőzést a budapesti Biró, a zágrebti pedig a noviszádi Zsivánovics vezeti.

Beograd válogatottja nehéz munkára vállalkozik, amikor a BSK játékosai nélkül merészkedik Temesvárra. Még a komplett válogatottnak is kemény munkát adna Temesvár, hisz turájuk alatt a „esikók” csak elkéseredett küzdelem után tudtak egy gólos győzelmet kicsikarni. Ismerjük azonban a beográdi játékosok — a végsőkig küzdeni tudó — szellemét és hisszük, hogy egy újabb szép győzelemmel öregbitik a jugoszláv sport hírnevét.

Noviszádon a Rádnicski pálya-avató ünnepségein a beográdi Jugoszlávia—Pesti profi kombinált mérkőzés kerül eldöntésre. Nem ismerjük a pesti profik játékerejét, de a Jugoszláviának erkölcsi kötelessége köszörölni a Hungaria elleni csorbát.

Ognyanov, a Vojvodina volt válogatott játékos, játékedélyt kapott és így a pestiek ellen Ognyanov játszik a piros csapat tengelyében.

A jugoszláv Uszósövetség Szusakon nemzetközi versenyt rendez. A Jugoszláv Uszósövetség ma rendezi meg Szusakon országos és nemzetközi uszóversenyét. A versenyen — melyre az ország legjobb uszói beneveztek — starthoz állnak az európai bajnokságról hazautazó világhírű magyar uszók is és pedig: Dr. Bárány, Tarrodi, Bitskei Aladár és Baranyai.

Noviszád mai futballprogramja:

NAK pálya: Reggel 7 és fél órakor
NAK komb.—Trgovácski komb. reggel 9 órakor Zselyeznicsár—PAK.

Rádnicski pálya: Délután 2 órakor: Ju-

goszlávia ifjúsági—Trgovácsi. Délután 3 órakor: Vojvodina komb.—Rádnicski komb. Délután 5 órakor: Jugoszlávia—Hungária Ujpest, Ferencváros kombinált.

Dr. Bárány és Tarrodi szeptember 8-án Ljubjanában startol. A Ljubjanai Illiriának sikerült kisasszonynapi versenyére dr. Bárány és Tarrodi startját biztosítani. A két kiváló uszó bemutatkozását óriási érdeklődéssel várják a szlovén fővárosban.

A noviszádi alszövetség elsőosztályú bajnokságainak terminusai:

Az intézőbizottság tegnap este megtartott ülésén kisorsolta az elsőosztály terminusait. A bajnoki szezon szeptember 20-án kezdődik és november 15-én ér véget. November 1-ét a szövetség magának tartotta meg.

Szeptember 20: Vojvodina—Rádnicski, Spárta—NAK.

Szeptember 27: Spárta—Makkabi, Gradjanszki—Rádnicski, Vojvodina—NAK.

Október 4: Vojvodina—Gradjanszki, Spárta—Rádnicski.

Október 11: Makkabi—Vojvodina, Spárta—Gradjanszki.

ta—Gradjanszki.

Október 18: Rádnicski—NAK, Spárta—Vojvodina.

Október 25: Rádnicski—Makkabi, Gradjanszki—NAK.

November 1: Alsövetségi nap.

November 8. Makkabi—NAK.

November 15: Makkabi—Gradjanszki.

NAK hírek:

A NAK első csapata Temerinben az alanti játékosokkal játszik: Sovljanszki, Zahorai, Müller, Kotrba, Sarró, Schubert, Schelb, Lemler, Rilli, Sztánkó, Bódi, Zolcsevics. Indulás délután fél kettőkor a Cervész-házból. Reggel fél nyolckor a kombinált csapat a Trgovácsi ellen: Luka, Muha, Sebők, Derner, Breitvizer, Péjics, Conics, Lerch, Fekete, Longaver, Vass, Vizi, Buzgó. — Intéző.

Ma délelőtt 9 órakor a NAK pályán a noviszádi Vasutasok tréning mérkőzést játszanak a Póstásokkal.

A magyar futballsport válsága

A futball veszt népszerűségéből Magyarországon — Az amatőr sportok közönség-hódítása

Budapest, 1931 IX. 5.

Két esztendeje annak körülbelül, hogy illetékes sportkörök állandó témája a magyar futballsport válsága. Ez az idő összeesik pontosan azzal, amióta Magyarországon áttértek a futballban az amatőr szellemről a professzionista szellemre és alapokra. A futballsport vezetői először csak azt tapasztalták, hogy a közönség bosszankodik a meccseken, nem tetszésének ad kifejezést, majd amidőn látta, hogy ez nem változtat a helyzeten, egyszerűen nem jár el a mérkőzésekre. Ez természetesen már komolyabban érintette a futballsport vezetőségét, hiszen ez már zsebre ment. És az így megindult elpártolási folyamat a most megindult futballszezonig akkora méretekben terjedt, hogy a professzionista futballsport vezetői ijedten vették észre, hogy a mintegy három héttel ezelőtt megrendezett Madrid—Budapest ugynevezett „csemegemérkőzésen” alig sikerült 16—18.000 főnyi közönséget összehámozni. Ez különösen azért tragikus, mert valamikor az ilyenfajta versenyeken 45—50.000 ember is megjelent és mert ezen a versenyen a magyar csapat igazán kitett magáért, hiszen szép játékkal győzte le a spanyolokat, akik Prágában is és Európa egyéb városaiban is győztek és eldöntetleneket értek el.

Vásároljon

Mi történt tehát a professzionista futballsport körül, vetődik fel a kérdés? A felelet reá egyszerűen, egy mondattal, hogy elprofisodott. Kenyérkeresetté vált és a játékosok talán éppen úgy unják a „játékot” mint, ahogy a hivatalnokember megunta hivatalát, az iparos, kereskedő szakmáját, ha az kezd rosszul menni. Nincsen kedvük hozzá.

Mert csak még 10—15 esztendővel ezelőtt is az a néző mint rajongó klubdrukker ment ki a pályára, biztatott, éljenzett, segítette a pályán szeretett klubszíneiben játszó játékosát. Ez pedig szível lélekkel játszott. Ma? Ma nem így áll a dolog. Ma a néző szinte ugyanazért megy ki a futballmérkőzésre, mint a moziba vagy a színházba. Kiadja a sok pénzt a helyéért és méltalankodva kiabál, ha pénzéért nem kapja a maximumot. Régen meg-

bocsájtot a néző, de ma nem bocsájtot meg, mert azt mondja, hogy az a játékos ott a pályán fizetett futballhivatalnok, vagy futballmunkás a pályán, tessék neki gyönyörűen játszani „az én pénzemért”. Ahoz neki semmi köze, jobban mondva azt nem veszi tudomásul, hogy a játékos nincsen formában, vagy nincsen a játékra hangolva, vagy beteg stb. stb. Azt mondja a néző, hogy neki sincsen sokszor bizony kedve bemenni hivatalába, üzletébe, műhelyébe és mégis meg kell neki tennie. Tessék hát a játékosnak is a jól megfizetett belépődíjért megerőltetni magát, még akkor is ha esontja török.

Igy áll ma a helyzet. Ez tulajdonképpen egy örökös kör, egy cirkulusz viciózusz, amelyben a játékos és közönség egymásra tolják a felelősséget és egymást okolják ha a játék nem sikerül és rossz az eredmény. Mert a néző ezt mondja: Rossz a játékos és játék, ez engem bosszant és demoralizálólag hat rám, tehát nem megyek ki többet a meccsekre és nem költöm a pénzt reá. A játékos meg ezt mondja: A publikum nem jön már versenyre, vagy ha ki is jön, csak szidni és kritizálni jön, ami engem elcsüggeszt, tehát nincsen kedvem játszani, ezért rossz a játékos és a játék. Hogy kinek az oldalán van az igazság, azt bizony nehéz eldönteni, mert mindkét oldalon bizony elég sok és elég erős érv van.

Eközben pedig a magyar futballsport sanyli meg a dolgot, az a magyar futballsport, amely másfél évtizeddel ezelőtt Közép-Európa legjobb futballját játszotta és a most Olaszországban és Jugoszláviában játszott futball sokban nevezheti mesterének a magyart.

b ú t o r t

A publikum ezalatt elhagyja régi kedvenceit és kedvenc sportját és az atlétikai, uszó, vívó, evezős versenyeket látogatja. De valljuk be őszintén, hogy tudatküszöbe alatt azért, mert lelkesedésre itt viszonzást talál, biztatása pedig meghallgatást. És mert a publikum igazságtalan is, meg hűtlen. Győzelmeiket akar látni, amit bizony a futballnál az utóbbi időben nagyon szórványosan kap meg, az atlétikánál, vízisportnál azonban éppen az utóbbi időben mindig.

Weifert
sör
PANČEVO
a legjobb minőségű

Emlékezzünk csak vissza, hogy valamikor egy nemzetközi nagy meccsen ölték magukat az emberek. Külön közlekedési rendet dolgozott ki a rendőrség a pálya felé vezető utakon. A jegy nélkül maradt emberek parázs botrányokat rendeztek a pálya előtt. A jegyekkel üzérkedtek. A pálya kerítését nem egyszer benyomták a tömegek és a rendőrség nem győzte a pályát környező fákra leterelni a „nézőközönséget”. Ekkor virágzott a futball, de igaz, hogy volt szíve, lelke, mert amatőr alapokon állott. Nem csak azért játszottak a játékosok, mert ez volt a foglalkozásuk, hanem mert ideáljuk volt az a győzelem. Igaz viszont, hogy ha beteg volt valaki, vagy a játékhoz deprimált, akkor nem erőltették, mert nem foglalkozásból kifolyólag kellett játszani. Emlékezzünk, hogy ebben az időben, amikor az atlétikának alig volt 1000—1500 főnyi közönsége, egyezett meg az atlétika a futballal, hogy valamelyik nagy mérkőzés félidejében megengednek egy-egy stafétafutást vagy atlétikai számot, hogy ugymond népszerűsítsék ezt a sportágat is, hátha publikumot sikerül számukra hódítani.

Es lám mi van ma? Bizony, ha hamarosan nem találnak ki valami ügyes dolgot az illetékesek, hogy megszilárdítsák a futball ingadozó tekintélyét, akkor nincsen egyáltalán kizárva, hogy az atlétika hamarosan viszonzhatja majd a futball régi szíveségét.

Buda László

Kalyanski Vidosava táncintézte

szeptemberben nyílik meg! Modern táncoktatás a HOTEL SLOBODA nagytermében. Érdeklődni és beiratkozni lehet már most, Noviszád, Uztiavszka ul. 24. alatt. 3777

Ma tartják meg a VSC kerékpárversenyét. Vrbászról jelentik: Ma délután tartják meg a VSC sporttelepén az egyet ezidei kerékpárversenyét. A versenyen a következő számok szerepelnek: 500 méteres gyermekek, 2000 méteres juniorok, 2000 méteres szeniorok és 2000 méteres nők részére. Továbbá 5000 méteres szenior és 100 méteres lassúsági verseny és műkerékpározás. A versenyre eddig Vrbászban kívül Noviszádról, Kuláról, Becejéről és Becekerekéről is érkeztek nevezések. A kerékpárverseny után a VSC tartalékcsoportja a vrbászi Rádnicskival játszik barátságos mérkőzést.

Megkezdődött az ötnapos magyarországi kerékpárverseny. Budapestről jelentik: Tegnap reggel kezdtek meg a magyarországi kerékpáros körversenyt, amely öt napig fog tartani. A versenyzők először Kaposvárra, majd pedig Nagykanizsára mentek. Nagykanizsára csaknem valamennyi versenyző egy csoportban érkezett meg délelőtt fél tizenkettőkor. A polgármester nevében Pottyondi József főjegyző üdvözölte a kerékpárosokat. A versenyzőknek Pécs és Kaposvár között igen nehéz utszakaszon kellett küzdeniük. Meggyesi Károly versenyzőt súlyos baleset érte, kerékpárja felborult és Meggyesi eltörte a vállpercét.

o l c s ó n

Hoffmann Mihály özvegye cégnél.
Tulajdonos: **Vilko Spitzer, SUBOTICA** Aleksandrova ulica 6. 0317
Modern és stil-bútorok. Speciális szék és fauteille állványok készítése! Kérjen árjegyzéket!

Szárazbelet legolcsóbban szállít

D.D. Za Izrada Creva, Subotica

Petrogradska
ulica 46.

Telefon 229

Nyílttér

Köszönetnyilvánítás

Ezuton mondok hála: szívvel köszönetet
mi dazoknak, akik felejtethetetlen férjem

KONYÁR IVÓ repülőszázados

temetésén megjelentek, valamint koszoru- és vi-
rágadóományokkal mérhetetlen nagy fájdalommat
enyhíteni igyekeztek.

Noviszád, 1931. szeptember 1.

Konyár Ivóné
szül. Fehér Rózsá

Broj: 37460. adm. 1931.

OGLAS

Gradski savet na osnovu svog rešenja
broj 37460. adm. 1931. raspisuje I. usmenu
licitaciju

1) za prenos materijala sa gradskog
zemljišta na trandamentu za nasipanje Kra-
ljevića Djordja, Ilije Ognjanovića ul. na
Malom Limanu, količina oko 3000 m³.

2) za prenos materijala iz deponije ba-
gerovanog materijala iz medju mosta Kralje-
vića Tomislava i stanice Državnih Željez-
nica na Dunavskoj obali oko 30 000 m³ za
nasipanje ulica na Malom Limanu.

3) za prenos materijala sa spruda na
Dunavu izmedju željezničkog mosta i stare
krečane za nasipanje ulica na Malom Li-
manu.

Licitacija će se održati 11. septembra
1931. godine u 11 časova pre podne u
prostorijsama gr. gradjevinskog odeljenja (Fu-
toški put 13. I. sprat).

Uslovi licitacije mogu se videti svaki
dan u gr. gradjevinskom odeljenju od 10-12
časova pre podne.

Iz sednice gradskog Saveta, držane
4. IX. 1931. godine.

Dr. Borota s. r.
gradski načelnik

Ma megkezdődik az őszi bajnoki forduló az odzsaci kerületi bajnokságban

Mint ismeretes, az odzsaci járáshoz tartozó
községek egymásközt megszervezték a járási baj-
nokságot. A körmérkőzések kétfordulós bajnoki me-
zőnyt képeznek. Résztvevők: Bács-Bresztovac, Szr-
pszki Mileties, Filipovó és Szonta községek esa-
patai.

A tavaszi forduló ugy anyagilag, mint erköl-
esileg igen jó sikerrel végződött és a vezetőhelyet
az odzsaci járási bajnokságnak a Bresztováci Sport
Klub szerezte meg. Az őszi szezon befejeztével
a négyes mezőny bajnoka a járási bajnoki címet
és a Leszmeiszter serleget nyeri.

Az őszi bajnoki sorsolás a következő:
Szeptember 6: Szontai Szlávia—Bresztováci SC,
Miletiesi SC—Filipovó. Szeptember 13: Bresztovác
—Mileties, szontai Szlávia—Filipovó. Szeptember 20:
Filipovó—Bresztovác. Szeptember 27: Mileties—Szontai
Szlávia.

A bajnokság állása a tavaszi forduló után a
következő: 1. Bresztovác 6 pont, 2. Filipovó 3
pont, 3. Szontai Szlávia 3 pont, 4. Mileties 0
pont.

Az Odzsaci SC a következő csapatával megy ma
Szomborba. Fürst Béla, az OSC trénera, a követ-
kező csapatot állítja ma ki Szomborban az első
bajnoki mérkőzésre: Katona, Sztter, Horváth J,
Kanyó, Weisz, Schig, Jerkovic, Nagy, Mészáros,
Rapp, Poos. A mérkőzés a Sport pályán lesz fél
három órai kezdettel, melyet a szuboticei Krausz
bíró vezet.

Hangosfilm a Lövöldében, Noviszádon

Szept. 2-3-4-5 és 6-án
a 100% német hangosfilm bemutatója

„Istenek kegyence”

Főszereplők:

Emil Jannings, Olga Csehova, Renate Müller

Kezdet esténként fél 9 órakor, 6 és 10 dinár belépőj mellett.

Akar Ön egy izletes ozoanakávéit kellemes környezetben
elogyasztani? Jöjjen társaságával együtt

HANG cukrászdájába, Noviszád, Mileticsova ul. 4.

„ODESSZA”

Már a Futoski put 27 alatti fióküzletben is
kapja Ön az ismert inycsiklandó orientális
édességeket. Jöjjenek egyszer hölgyeim és
uraim és kóstolják meg. Füzlet: Pasiceva
ul. 25. Fiók: Temerinska 29, Noviszád. 3996

„Universal”

Noviszád, Futoski put 61.

Autógummi vulkanizálás
a legmodernebb gépekkel

Tegyen egy próbát!

Kezdő hivatalnokot

aki a szerb, német és magyar
nyelveket szóban és írásban tö-
kéletesen bírja, azonnal felvéte-
tik. Gépirásban jártasok előny-
ben részesülnek. Sajátkezűleg
irt ajánlatokat az érettségi bi-
zoryitvány másolatával kérem
személyesen átnyújtani. Cim:
Szattier Eugen. Noviszád:
Katalja Petra 26. 3959

Biztos megélhetést

találnak, nagy ismerettséggel
rendelkező urak (nők)
férfi- női szövet cipő stb.
részletfizetésre való eladásával.
Cim a noviszádi kiadóban. 3710

Elsőrendű

SZEMÜVEGEK

közül a legjobb, fele
pénzért csakis!

„OKULARIUM”-nál
M. Wolf, Noviszád, Kat. Porta
3 (a r. k. új bérpalotájában)

Csipi a lábát

szűnyög, vagy légy! Permetezze
be harisnyáját eredeti
FLY-TOX-al,
amit **GROSSINGER** gyógy-
szertárban, Noviszádon kaphat

Gombos kalap-szalón

A legutolsó párisi és bécsi
kalapmodellek megérkeztek

Olcsó árak!

Vételkényszer nélkül tekintse meg

Supr. GOMBOS, SUBOTICA
Ničin palota 442

Napközben: egy jó 8blés FOTELJ 3995

Ebédután: egy kényelmes SEZLON

Ester: egy jó ruganyos fémmagy MATRACOKKAL
és lehetőkönvü, de meleg paplannal

Ez kell Önnek!
Ezt nyújtja jól és olcsón az

Industrija Jorgana, Noviszád, Pasiceva u. 6.

Rónai Margit

FILATELISTA

Noviszád, Futoska 88. • Vesz, elad, cserél, bel- és kül-
lődi bélyegeket 4012

Vennék Noviszádon

házat

jelzálogkölcsonnel, 250.000 dinár kész-
pénzfizetéssel. Ajánlatokat »Rentabilis«
jeligére a noviszádi kiadóba kérek.

A berlini

rádiókiállításon

általános feltűnést kellettek az új típusu

NORA-Rádiók

Ma már tudott dolog, hogy teljesítményben
és kivitelben versenyen felül állanak.

A berlini

NORA-Rádiók

előnyei a közetkezők:

1. árnyékolt rácsu csövek
2. 5-féle antenna kapcsolás (Selektionsschalter)
3. 200—2000 m hullámhossz
4. beépített hullámcsapda (Sperkreiss) segítségével
két egymást zavaró állomás széljelválasztható
5. egygomb beállítás
6. megvilágított skála
7. beépített villanyantenna
8. minden feszültségre átkapcsolható
9. gramofon erősítés
10. izléses préselt anyagból készült szekrénybe be-
építve.

Bemutatás vételkényszer nélkül!

Főképviselet

Bácska, Bánát és Szerémség részére

KRAUSZ NIKOLAJ, Noviszád, Jevrejska u. 18

Rádioszakmában jól bevezetett garanciaké-
pes viszonteladókát keresek

Kölcsönkönyvtár 5000 kötet és antikvárium Subotícán

Strossmayerova 16

Diákszülőknek, középiskolai rendes és magántanulóknak

A Hajdukovics-iskola, amely csak szakértő tanárokat alkalmaz,
felhívja az összes szülő figyelmét arra, hogy gyer-
mekeiket, akik évet veszítettek, ismétlésre kényszerültek
vagy elvesztették a továbbjutás jogát, — azonnal irassák
be ebbe az iskolába, amelyben biztossan pótolhatják a mu-
lasztottakat.

Az iskolában penzionátus van
tanári felügyelet mellett

Mérsékelt árak. Szegényeknek nagy kedvezmény. Van leve-
lező-előadás is azok számára, akik lakhelyüket nem hagy-
hatják el. Felvételi vizsgára külön kurzus.

Aki nem akarja hiába kidobni a pénzét, azonnal iratko-
zék be ebbe az iskolába. Részletes felvilágosítás és beirat-
kozás naponta D. Popovics-nál, Kajmakcsalan — (azelőtt
Ivkovics) ucca 58, Beograd VII. Telefon 882. (a Borovi
parknál) 444

Jó házból való

fiúk tanoncoknak felvételnek

Gros és Lazić, Noviszád, norinbergi-, rövid- és szö-
vött árak nagykereskedésében. A „Vasemberhez”

A szezon slágerja!

„His Master's Voice” Rádió-gramofon

Eddig el nem ért csodálatos teljesítmény
Tökéletesen élethű hangvisszaadás
Páratlan egyszerű kezelés

Jutányos ár, kedvező fizetési feltételek

Truppel Béla, Noviszád

Dunavska ul. 17. Telefon 26-69

Allandó alkalmi vételek
használt és új

zongorákban

Városi Mozi
Subotica

Keddől, szeptember 1-től Nagy szonnyító műsorunk
1. BOX MATCH: 100% tonfilm 15 menetben
Max Schmeling—Joung Stribling

A HUSZÁROK TÁNCOLNAK
100% német tonfilmoperett — Személyek:

Turi Weidinger . . . Oskar Karlweis
Greta Mahr . . . Friedl Haedelin
Pepl Pioper . . . Gretl Theimer
Jozsi főhadnagy . . . Verbes Ernő
Von Vidanich ezredes Albert Paulig

Helyárak: 6, 8, 10, 12, 14 és 15 din. Kezdet 4, 6/8 és 9/9 órakor

HAZASSÁG**Házasulandók korzója!**

Ideálisan diszkrét ismerkedési mód! Inkognitóját eredményig megőrizheti! Házasulandók ESZMEI sőtakorzója! Nem közvetítést! Mindenki maga választja életársát! Nincs provízió! Legszerencsésebb házassági lehetőségek vagyontalanoknak is! Ha tehát még nincs vőlegénye, menyasszonya, hamarosan lesz is röviden megírja adatait és megrendeli a 262 és Házassági Korzót 10 Dinárért. Szétküldi cégjelzéstelen csomagolásban „Haka” Budapest, Lípót körút 24. 3746

ELADÓ

FORD FÉLTEHER autó jutányos áron eladó Beogradská Fabrika Asfalta Filijala Mali Liman. 3969

BOR

házon kívül liteként 6—dinár. — CSIPÓ GYÖRGY, Noviszád, Deakova ul. 17. 3993

UJ SAROKHÁZ 15 évi adómentességgel két üzlettel, (az egyik korsma) négy szobával, egy nagy pince, négy épített disznóöl, egy nagy csirkeudvar, kert, hozzá még 38 méter üres telekkel, 30.000 dináros amortizációs kölcsönrel eladó. Cím a noviszádi kiadóban. 3973

Jól bevezetett

fatelep

eladó. — Cím a noviszádi kiadóhivatalban 4023

Ha kényelmesen és a legolcsóbb (üzeldőnyaggal) akar főzni, vegyen

Csányi-féle

FASZÉN TŰZHELYET

Ára 50 dinár. Készíti Csányi Zoltán, lakatos, Noviszád, Zseljeznicska ul. 91. Ugyanott modern asztaltűzhelyek 250 dinártól, üstházak 80 dinártól feljebb kaphatók. 2311

Kiadó

Futaki ut ucca 8. sz. alatt üzlethelyiségek és irodák

Ustavka ulica 8. alatt autoboxok, garazok, műhelyek és raktárak. — Érdeklődni Eckstein Simon cégnél, Noviszád

ELADÓ egy nagy vas-kályha és vastűzhely. Cím Nisztorán, Nagy Limán, a NAK. pályával szemben. 3975

HASZNÁLT jó állapotban levő kokszkályhák, valamint butoraráb igen olcsón eladó. Zigmund gyár, Noviszád. 3974

PRIM*, használt boros és pálinkás hordók 25-től 3000 literig, eladók. Cím: Eckstein Simon cégnél Noviszád. 3649

Kralja Matija ucca 3. számú ház Noviszádon szabadkézből eladó. 3725

Uj kettős ablakok beépítésre 12 szárny 170x170 800 dinár, 6 szárny 95x170 480 dinár, 6 szárny 85x160 450 dinárért eladó. Prellcs asztalos Noviszád, Pirosi ut 14. 3927

LEGFINOMABB komplett modern mahagóni politurós hálószobabutor rendkívül olcsón eladó. Kétlór-erős villanymotor megvételre kerestetik. — Pintér asztalos Noviszád, Pancsics ul. 9. 4009

FOGLALKOZÁS

FEHÉRNEMŐT, nőt és férfit, jól, olcsón, divatosan készítő, fehérneműmanipulálást vállal: Fehérneműszalon Noviszád, Usztavska 13. Kovács Ilona ú. v. 3744

MI KERESSUK ÖNT! Ön pedig minket! Ön keres egy állandó jövedelmező foglalkozást, mi pedig keresünk valóban szorgalmas megbízható munkásokat, otthoni foglalkozásra, utazásra, főkezelésre stb. Munkakedvelő személyeknek gondatlan megélhetést biztosítunk. Válaszbélyeg beküldése eltelében kimerítő írásbeli információt nyújt Berényi, Osijek. 3908

ALLAST KERES

HIVATALNOKNÓ háromévi gyakorlattal, szerb, magyar, német, szeretne állást változtatni. Ajánlatokat „Jobb jövő” jellegére a kiadóba kér. 3982

NÉMET urilány középiskolai képzettséggel és három évi gyakorlattal állást keres kisebb gyermekek mellé. Beszél magyarul is és keveset szerbül. Szíves ajánlatok „gyermekszertető” jellegére a kiadóhivatalba kéretnek. 3977

Egy középiskolát végzett fiatal leány szerb és magyar nyelvtudással gyermekek mellé elmenni. Cím a noviszádi kiadóban. 3931

MODERN KÖLCSON RÖNYUTAR

Állandóan új könyvek
Kardos, Wilson tér 7.

APRÓHIRDETÉSEK

egy hétköznap, mint vasárnap
egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár
a legkisebb apróhirdetés 10 dinár

ANYAHELYETTESNEK vagy házvezetőnőnek ajánljuk a háztartás minden ágában, írodal munkákban, gépirás, varrásban jártas, gyermekszertető közepkorú intelligens uriaszony. Nagyobb gyermekeket a tanulásban ellenőrizne. Vidékre is elmegy. Ajánlatokat „Szorgalmas” jellegére a noviszádi kiadót a kér. 3892

KIADÓ

MODERN 4 SZOBÁS LAKÁS összes mellékkeliségekkel, villany, vízvezeték és gázzal, november 1-re kiadó a Zrínyi Péter utcában. Cím Kardos hirdetőben. 4005

HÁZ 1 nagyobb és egy kisebb lakással azonnai kiadó. Érdeklődni lehet Vojvoda Kričanina ul. 25. sz. alatt Piříónál. 3971

BÉRBEADOK 65 hold szántóföldet a szabljal hártában. Krämer, Noviszád, Kralja Aleksandra u. ca 7. 3990

GARCONLAKÁS, mely áll két szobából, előszobából, központi fűtéssel, vízvezetékkel, külön bejárattal, október 1-ére kiadó. Noviszád, Szuvoborszka ul. 10. (Mali Liman). 3987

SOUTERRAINLAKÁS két szobával, mellékkeliségekkel, fürdőszobával, vízvezetékkel október 1-ére kiadó. Noviszád, Szuvoborszka ul. 10. alatt. 3786

ELADÓ UJ SAROKHÁZ: Noviszád, Vojvoda Knicsanina 34 (Fiszviselőtelep). Bővebbet ugyanott.

MINDENEST, aki főzni is tud, kis családnak kerese. Zseljeznicska 75.

Teljesen KÜLÖNBEJÁRATU, elegánsan butorozott szoba kiadó. Strazilovó ucca 5. I. emelet.

MINDEN BETEGSEGTŐL megvédi sertését, baromfiját, ha „Jugofarmin”-nal takarmányoz. Gyártja: Jugovit, Noviszád, Futoska 137. 4006

BEJARONÓT keresek, aki minden nap délután 2 óráig bejárhat és magyarul is beszél. Bemutatkozás minden nap Noviszád, Jadranszka ucca 15 alatt Klesch igazgató lakásán. 4004

BUTOROZOTT uccai szoba külön bejárattal kiadó. Noviszád, Laze Koszticsa 19. 4003

HAROMSZOBÁS lakás összes mellékkeliségekkel november 1-re kiadó. Bővebbet Noviszád, Laze Koszticsa 19. 4002

IROASZTAL, jó karban levő, esetleg amerikai, azonnala megvételre kerestetik. Ajánlatok „Dubravka” Noviszád, Temerinzka 14 kéretnek. 4001

Egy KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba egy vagy két személy részére fürdőszoba használattal kiadó. Ugyanott jó házikoszt kapható. Weiszne, Noviszád, Futaki ut 25. 4017

ÜGYES géphimzőnő felvétetik, fehérneművarrásban jártas előnyben, Jelena Weiss, Noviszád, Njegoseva ucca 9. Ugyanott egy kifutóleány fizetéssel felvétetik. 4016

NYUGDIJAS hivatalnoksalád egy diákleányt felvesz. Zongorahaszna, társalgás szerb, német és magyar. A tanítónőképzőtől és a kereskedelmi akadémiától 5 perenyire. Nikolics, Noviszád, Njemaeska ucca 38. 4014

KIADÓ két szoba, előszoba, konyha 15-ére. Dimitrijeviceva 3 (Bátori ucca folytatás). 4015

PRIMA éneklő Harzer kanári madarak nagyon olcsón eladók; ugyanott keveset használt himző varrogép olcsón eladó. Földesdi, Primorszka 31.

Szerkesztésért és kiadásért felel:
TOMAN SANDOR

BUTOROZOTT szoba két személy részére esetleg előlással, kiadó. Noviszád, Safarikova 7. emelet. 3992

NOVISZÁD, Futaki ut 85. kiadó három szoba, fürdőszoba, konyha és két szoba, fürdőszoba, konyha, terrasz, esetleg egész ház eladó. 3983

BUTOROZOTT SZOBA FÜRDŐSZOBÁVAL villában 1 vagy 2 ágygal (esetleg házaspár részére) október 1-re kiadó. Telen központi fűtés. Vojvodjanska ul. 19. (Börze közelében). 3999

KÉT SZOBA, előszoba, konyha, speiz kiadó. Noviszád, Daranyi telep I. 118-b. 3981

A VÁROS KÖZPONTJÁBAN forgalmas helyen 50 év óta fennálló üvegkeres edés, nagy üzlethelyiség, hozzávaló 4 szobás lakással, raktárhelyiségekkel november 1-től kiadó. Érdeklődni Dr. Bauer, Noviszád, Futaki ut 59. 3748

MODERN, magányosan álló ház, mely áll három szoba, előszoba és hozzávaló mellékkeliségekből, szeptember 15-re kiadó. Noviszád, Cara Dusana ul. 50. sz. 3944

KIADÓ irodának vagy lakásnak három emeleti helyiség. Bővebbet Noviszád, Duna ucca 21, a trafikban. 3930

LIFKA

Szept. 3, 4, 5, 6 és 7-én, naponta három előadás
Nagy szonnyító műsor

1. Jelenet a „TRAVIATA” című operából, éneklő Aida Tominelli

A nagy attrakció

100%-os német daljáték, amely a berlini Wintergarten káprázatosan bravuros műsora is felőleli egy romantikus szerelmi játék keretében. Zenéjét szerezte Lehár Ferenc és Dr. Kaper. Főszereplők

RICHARD TAUBER kamaraénekes,

Marietta Winkelstern a világhíréű lábujhegytáncosnő és Siegfried Arno

Előadások kezdete 4, 4/7 és 9/9 órakor. Helyárak 6, 8, 10 és 12 D.

Uj házban Szibíjanln Janka ucca 25 szám alatt szoba, konyha, speiz, mosókonyha kiadó. Bővebbet Noviszád, Kamenicska Naselje 7. 3928

KÉT MODERN LAKÁS kiadó: egy szoba, előszoba, konyha és mellékkeliségek, vízvezeték, új épületben, rendkívül előnyös árban. Érdeklődni: Iljje Vučetića ul. 4. második emelet balra (a „Croatia” mögötti épület, a mérnöki kamara mellett). 3893

Konyha, cselédszoba, egyedül nőnek takarítáért azonnai kiadó. Dr. Horváth, Kr. Petra 17. 3951

KIADÓ szoba, előszoba, konyha és speiz. Noviszád, Fruskagorski put 44. szám alatt. 3958

Színházterem mozifelszereléssel 700 ülésel, kedvező feltételek mellett kiadó Beogradban a Terazian. Érdeklődni a noviszádi és szubotical kiadóknban. 4043

Kiadó üzlethelyiség egy uccal szobával, irodahelyiségek is alkalmas. Noviszád, Njegoseva u. 8. 4013

Eladó csládi ház Daranyi telep I. 146. a Futaki országút mellett, 5 perc a villamos megállótól. 4000

KERESLET

Vajdaságban műszaki cikkekben utazók vagy hasonló szakmában dolgozó ügynők részére jó mellékkeseretet nyújthatok. Mintakollekció felesleges. Ajánlatokat „Jó mellékkeseret” jellegére a noviszádi kiadóba. 3910

SZEPEN butorozott SZÁRAZ uccal szoba KERESZTETIK, lehetőleg az örmény templom közelében, cserép-kályhával előnyben. Címek e lap noviszádi kiadóhivatalához ármegjelölésével kéretnek. 3998

INAST felveszek. Horváth Stevan fűszerkereskedő, Noviszád, Trg Kolara 3. 3980

TELJES ELLÁTÁSRA keresek intelligens hivatalnoknőt, aki nálam családtólthont talál. — Özv. Wertheimné, Ustavka n. 16

FIATAL segédet büffe vezetéséhez felvesz Horváth Stevan, Noviszád, Trg Kolara 3. 3979

KIFUTÓLEÁNYT felvesz Hartija papirkereskedés Futoski put 7. 3970

VEZÜNK jókarban levő használt AJTÓKAT és AB-LAKOKAT. — Handler és Grossmann, Futoski put 7. 3968

Jómunkás borbélysegéd és egy férfi és nő tanonc kerestetik. Noviszád, Futoski put 42. 3952

FOGTECHNIKUS tanonc négy középiskolával felvétetik. Cím a kiadóban. 3985

10.000 dinárt

sőt többet is kereshet priváte felek látogatásával. Cím a szubotical kiadóban. 0346

KIFUTÓFIU, tanulófiú és leány fizetéssel felvétetik. Gombos kaiapszalón Subotica, Ničn palota. 0441

TANONCOKAT fizetés-sel felvesz ALBA tükörgyár, Noviszád, Zseljeznicska ul. 53. 3984

ÜGYES kézilány (laboránsnő) gyógyszerárba felvétetik. Cím Schmolka hirdetőbe. 3966

Tanonc fizetéssel felvétetik. Gausz Viktor, Noviszád, Haltér. 4021

TANULÓLEÁNY fodrász-üzletbe azonnala felvétetik. Ugyanott egy jómunkás fodrásznő is felvétetik. Nensidovics Pero, Noviszád, Trg Oszlobodjenje 7. sz. 4020

KÜLÖNFELE

Özv. Löwinger Ilona vállalja kezdők és ha adók zongoraoktatását elsőrendű módszerrel, mérsékelt díjjal mellett. Noviszád, Stevana Branovačkog ulica 19. 3989

MATRACOK, sezlónok, paplanok! — INDUSTRIJA JORGANA, Noviszád, Pasiceva ul. 6. 3994

Jégszekrényt

bármilyen használatra jól állással kúszit, árjegyzéket ingyen küld Ujvár Ferenc, Temerin. 3351

ZONGORAÓRÁKAT adok november 1-től mérsékelt áron. Érdeklődni Schmolka hirdetőben vagy Cara Dusana 38. Justus. 3708

ÖN IS BŐRVISZKETE-GSÖBEN SZENVED? Még ma vegye meg a Neo-Dermát, amely még a sokéves bőrvizketegséget is azonnal elmulasztja. Kapható: „Nada” Drogériában, Szubotica. 0396

Kiszolgáló**kisasszonyt**

intelligens és jómögölen-sűt, magyar, német, szerb nyelvtudással azonnali felvesz:
„ODESSZA”
Noviszád, Pasiceva 25

Tűzhelyek

kályhák, fekető és zománcozott kivitelben, vaddisznójegyű német ékek, egyhő vasárak és sodrony lanták nagy lételben olcsón kapható, mert árkérszetemet ez év végén a főtérre hozom át.

Kuszli Gyula
vaskereskedés, Noviszád, Temerinzka 8. 3457

Kaland a dunaparton

Írta: Ember János

A kilencszáz éves elején bizony nagyon más volt a noviszádi dunapart, mint ma. Hatalmas évszázados fák hűs árnyékot adtak azoknak, akik a nap égető hevé elől a Dunához menekültek. Ahol ma a Tomiszláv híd alatt vonuló poros útról kavargó bacillusok miriárdjai fenyegetik a tüdőket, ott árnyékot adó padok várták a vasárnap délután kivonuló családokat és az esténként egymáshoz simuló jegyeseket. Fialat párok, akik már arra voltak itélve, hogy rövidesen Isten és ember előtt is egymásé legyenek, szigorú szülői felügyelet alatt sétáltak a vastag törzsű fűzek árnyékában. Az öregek a padokon ülve beszéltek meg a fiatalok jövőjét, ezek meg felhasználva a gardék komoly elfoglaltságát kissé távolabb jutottak a szigorú szemek látóhatárától és messze a Szent János kápolnán túl, egészen a „Jolánka” állomásig elmerészkedtek. A fiatalok akkor is csak fiatalok voltak és bizony jól esett kissé távolabb lenni a gondos szülői felügyeletről. De csak néhány pillanatra merészkedtek el, hogy aztán sietve visszatérjenek a figyelő szülőkhöz, akik minden szigorúság mellett is szemet hunytak ilyen kis kirándulások felett, hiszen valamikor ők is sétáltak a dunaparton így kettesben, még mielőtt a Kopper apát ur rájuk adta volna az Egyház áldását.

A petrovaradini vár fokán már felet ütött az óra kilenc után, amikor kiürült a dunaparti sétány. Utána is merészkedtek ugyan még párok a vastag dereku fűzek alá, holmi fegyelmezetlen diákok és kis varrófünyök vagy masamódok, akiknek bizony csak bujkálva volt szabad ezt a helyet látogatni, de erről a derék polgár család nem is vett tudomást, mert a jó erkölcs tiltotta.

Peéig, hej, de szerettek volna ezek is szép családi körben, a mamák gondos felügyelete alatt az Uri uccán végig vonulni zsirádi kalapos lovaguk oldalán a dunaparttra, de hány szomorú éjszakát sirtak át, mert nem nyíltan, hanem csak késő este, bujva mehettek oda, ahová mások szabadon és büszkén mentek. Hiszen ők is fiatalok voltak, a boldogság nekik ép olyan jussuk volt, mint azoknak, akiknek a papájuk még a Zapletálhoz is elvezethette lányait, ahol vasárnap délután és este katonazene hangjai mellett lejtették a valcert. A valcer fénykora volt ez, amikor a karmester pálcája nyomán Strauss és követőinek érzélgős muzsikájára táncoló párokban gyönyörködtek a papák és mamák. Oh hány rendes és tisztes család köszönheti eredetét ezeknek a csábító valcereknek, amelyek a dunaparti restiben hozták össze a szíveket, hogy aztán örökre össze is láncolják őket.

Szomorú szerelmeseink azonban csak kiülről hallhatták a Kék Dunáról szóló keringőt és mialatt elgondolkodtak azon, hogy mért látta a nagy Strauss kéknek a Dunát, amikor az a legjobb esetben is piszkos-zöld, ők maguk is tettek néhány valcer lépést, messze a zenétől a fehér pelyheket hullató fűzek alatt. És ilyenkor a nádpálcás lovak kissé közelebb húzta magához a kis kalapos leányt, ugyan, hogy is tiltakozott volna az ellene, mikor a víz csendes hullámverése, az ideszűrődő katonazene hangja és a valcer ugy is megingatták kis fejcskáját.

A Mondscheinpartik akkor is divatban voltak, sőt talán igazán csakis akkor voltak divatban, mert a holdvilág megkövetelte azt az érzelmességet, ami ma már bizony kihálófélben van. A százados fűzek, amelyek látták, amikor a petrovaradini várfok alatt Szavojai Eugen lovasai és a török spáhik öldösték egymást, ilyenkor sűrűbben összezárták leveleiket és bizony alig engedtek át egy kis világot, hogy semmi se zavarja a vaskorláthoz támaszkodó párokat, akik úgy nézték a Duna vizét mintha ez volna most számukra a legfontosabb a világon.

Ilyen esendes juliusi estén vékony nádpálcájával a kezében egy inkább nyurgának nevezhető fiatalember róta a Szent János kápolnától a hajóhidig terjedő és hosszának egyáltalán nem nevezhető utat. Közben-közben megállt, mert mintha távolról jövő sóhajok zavarták volna a felséges esendőt, ami úgy éjjeli tizenegy óra körül ráfeküdt a környékre. A vashid alatti uszályon ugyan még harmonikáztak a hajóslegények, de a szél onnan csak néha hozott erre egy-egy hangfoszlányt. A sóhajok azonban sokkal közelebből jöttek és miután minden valószínűség amellet szölt, hogy egy fiatal leányka szívére nehezedik valami mázsás suly, a nyurga fiatalember szükésnek tartotta közelebből is utána járni a dolognak. Elvégre késő este a Dunapartján álló sóhajzó hajadon még rossz gondolatokat is orgathat fejében és ezért már csak felebaráti szeretetből is meg kellett tudnia a sóhajok okát. Barátunk nem is késekedett sokat, hanem egyenesen a Jolánka stégje felé vette utját, miután eszhatatlan szimatja azt sugta neki, hogy a szerencsétlen leányzó azon a veszélyes helyen akar megszabadulni szíve nagy bajától. Ösztöne nem is tévedett.

A kamenicai hajó kikötőhidján széles fehér szalmakalappal, pettyes fehér mosóruhában kisírt szemekkel állott egy fiatal leány, aki minden valószínűség szerint az egyik jobb női szalonban dolgozott nappal, de esténként bizonyára sokat sétált a Szent János kápolna előtt, még pedig nem egyedül. Hiszen épen ez a kettesben való séta hozta ilyen késő éjjeli órákban is a Duna partjára, amikor a tisztos polgárleánykák már mind az igazak álmát aludták jól elfüggönyözött és bezárt ablaku szobáikban nehogy a szunyogok vagy más kevésbé kívánatos éjjeli látogatók zavarják meg nyugodt pihenésüket.

A sóhajzó leányzó nem is vette észre, hogy valaki a háta mögé került és figyelte minden mozdulatát, mert akkor minden valószínűség szerint előbb körül nézett volna, mielőtt végzetes tetteire rászánta magát. Nagy fájdalommal nem törődött másval, csak magával és miután nem talált más kiutat boldogtalan helyzetéből lassu lépésekkel a kikötőhid nyitott részéhez ment, amelyre a hajóról kitett pallót szokták elhelyezni és épen az utolsó lépést akarta megtenni, amely már a vízbe vitte volna, amikor egy gyengéd, de erőlyes karmozdulat visszarántotta, nem a szilárd partra ugyan, hanem az életet jelentő stégre. A leány halkán sikoltott és visszafordult, hogy

ki volt az a vakmerő, aki kérés nélkül merete átölelni derekát. Először azt hitte, hogy talán az, aki miatt erre a végzetes lépésre elhatározta magát, de amikor látta, hogy egy teljesen ismeretlen bár esinos fiatalember tartja karjai között, egy ujjal sikollyal lehunyta szemét és szinte élettelenül feküdt megmentője karjai között.

Az ismeretlen életmentő sulyosnak egyáltalán nem mondható terhével a kikötőhid padjához sietett, ahol lefektette az alélt leánykát. Egyelőre maga sem tudta, hogy mitévő legyen, mert eddigi gyakorlatában sok minden előfordult már, de a stégről halálba készülő leányt még nem mentett soha meg. A hold, amely eddig jámbor fényvel adott világosságot most hirtelen egy felhő mögé bujt, amit a női szalon életunt alkalmazottja arra használt fel, hogy egy másodpercre magához térjen és futó pillantást vessen ismeretlen megmentője felé. Ez a pillanat azonban elég volt ahhoz, hogy megnyugodjon, mert kellemes arcú életmentője nagyon is biztató külsővel rendelkezett. Néhány pillanat múlva halk sóhajjal kinyitotta szemét és fáradt mosollyal nyugtázta háláját ismeretlen lovagja iránt. Az életmentő már előbb meggyőződött róla, hogy ilyen kedves leánynak igazán kár lett volna a Duna piszkos vizében bucsut mondani az életnek és ezért nagy örömmel vette a megérdemelt mosolyt. Kissé meghökkent ugyan, amikor a megmentett hirtelen ráborult és keserves sirásra fakadt, de azután megnyugodott, hiszen az életbe visszatérő talán csak most bánja meg azt a végzetes tettet, amelyet el akart követni. Hagyta a mellette borult leányt zokogni, aki esakhamar megnyugodott és olyan mosollyal, hogy az életmentőnek melege lett, megkérdezte:

Ugye nem haragszik?

A szokatlan kérdés némileg készületlenül találta a nemes életmentőt, aki épen azon gondolkodott, miképen lehetne ezt a kedves leánykát ismét visszaadni a gondtalan jókedvnek és épen ezért kissé banális választ adott, amikor a kérdésre csak ennyit mondott:

Oh, egyáltalán nem.

Ez azonban épen elég volt a megmentettnek, mert most már megeredt a szava de úgy, hogy a bátor életmentő csak ráfüggesztette szemét a kis szájra és nem győzte azt nézni, nem is hallotta, hogy mit mond a leány, csak örült, amiért utja épen erre vezetete, ahol az élettől akart megválni ez a kis leány, aki azonban már el is felejtette, hogy milyen sötét szándékkal sértált este a dunaparttra.

A várfokán álló torony órája épen tizenkettőt ütött, amikor a Duna uccában bandukoló hajóslegények szorosán egymáshoz simult párral jöttek szembe...

Jelenet a Szent Erzsébet filmből, amely most készült Németországban.

Nevet a falu

Kutyahistória

Uj orvos érkezett a faluba. Félig-meddig aglegény, amennyiben ide-oda a negyedik X-hez közelednek évei és mégsem nő. Allandóan azt hangoztatja, hogy sohasem fog megnősülni és ennél fogva a gomblyukát egy finomművű jelvényke díszíti, amelyen összesen ennyi a felirat: „N. N.”, ami azt jelenti egyrészt, hogy az akit a sors neki szánt élettársnak még ismeretlen, másrészt egyszerűen azt, hogy nem nősülök! Nem akar a doktor nősülni, pedig hát a falubeli kisasszonykák olyan, de olyan szépen néznek rá, hogy attól még az acél is csepp folyósá válna.

A fentemlített tulajdonsága ellenére sem akar koresmában étkezni, mert — azt mondja — a falusi vendéglők kosztját illetőleg kellemetlen és szomorú tapasztalatai vannak. Valószínűleg ezen utóbbi tulajdonságával hozható összhangba az, hogy butorával egy vén anyóka és egy fekete-tarka kvaszkölyök is megérkeztek. Az öreg néni — amint utólag kiderült — doktorunk szülői házában már leltári tárgy számban ment és már akkor sem lehetett épen tulfijatal, amikor egy csecsemőt dajkált, akinek bizony nem volt a homlokára írva, hogy majd egyszer or. med. univ. praedicatorot fog jogosan használni.

A doktor szépen berendezkedett a kibérelt lakásban és rögtön elkezdte a falusi doktor életét élni, akárcsak a többiek a nagy részét a páciensek várásával töltötte meglehetősen sikertelenül, viszont a fennmaradó részt a pénzvárás töltötte ki, ennek a sikere talán még kisebb volt mint az első számú várásé. Ezen két főfoglalkozásában volt azonban valami szerencsés vonás is, az, hogy ezekkel egyidejűleg más is csinálhatott, pl. újságot olvashatott, rádiót hallgathatott sőt még tudományos kutatásokra is bőven maradt ideje. Az igazság kedvéért meg kell jegyezni, hogy naponta kétszer be is járta biciklín a falut. A pácienseket látogatta állítólag, de én azt hiszem inkább kis sport, testmozgás volt ez, amire ugye szüksége van. Hébe-hóba még a kaszinóba is eljárt persze csak kibicelni.

A multkor ott látom a kaszinó sarkában egy illusztrált lappal a kezében, de látam, hogy angol hidegvére helyén nagyfokú idegesség van. Kértem mi baja. Azt mondta, hogy rengeteget bosszankodott ma és a főbosszuság délben érte, aminek következtében felmondott a szakácsnőjének.

— Mit csinált a vén asszony? — kértem.

— Eh, semmit, csak rájöttem, hogy a kutyája egy tálból, sőt egy tányérből eszik velem.

— Hogy-hogy?

— Véletlenül bekerültem ebéd közben a konyhába és látom, hogy a Taxi az asztalomról behozott tányért nyalogatja. Izzonyuan feldühödtem és kiadtam a vén banya utját.

— Hát azért kár volt doktorkám, a bosszúságért is és az anyókéért is. Nem lett volna egyszerűbb, ha azt a ronda kvaszt tiltotta volna ki a házából.

— Igaza van — szólta a doktor és indulni készült.

— Hova siet? kérdeztem.

— Megyek és visszaszívom a Telmondást.

(—s k—)

A modern festészet lényegéről és a festők helyzetéről

nyilatkozik Konyovics Milán szombori festő

A vajdasági festőknek Beeskereken nem rég megnyílt művésztelpe a művészetkedvelő közönségünk figyelmét ismét ráterelte arra a tényre, hogy Bácska és Bánát álmos, kulturára éppenséggel nem szomjas földjén is vannak még idealisták, akik kulturát akarnak csinálni, művészi életet akarnak teremteni. Önként vetődött fel a kérdés, sikerülni fog-e igyekezetük? Távol a nagy művészi centrumoktól, távol a különböző irányok harcától, távol a nyugati — s mikor festészetéről beszélünk elsősorban a francia kultúra és milió átalakító hatásától kiemelkedhet-e közülük néhány igazi érték, néhány olyan tehetség, kikről Bácska-Bánát szűk határain túl is beszélnek majd és írunk. Kiállításuk fog erre a kérdésre felelni s a felelet e pillanatban nem is fontos. Éppen csak azért tettünk említést a beeskerei kísérletről, mert ez ad aktualitást annak a beszélgetésnek, melyet a napokban folytattunk egy a bácskai humuszról több mint egy évtized előtt elindult s ma Párizsban már beérkezett festővel.

A szombori Konyovics Milánról van szó szintén szombori származású Konyovics Péter rokonáról — aki itt tette meg Horváth József rajztanár vezetése mellett még a háború alatt az első lépéseket s azután Prágán, Münchenen, Drezdán át ért Párizsba miközben Cézanne-től Picassoig, az impresszionizmustól a kubizmusra át az expresszionizmusig minden utat megjárt, míg elérkezett önmagáig. Prágában tűnik fel először 1923-ban, mikor még nagyon érezhető rajta a régi reneszánsz mesterek hatása, kiknek nyugodtsága kerül bírokra képein az expresszionista iskola nyugtalanságával. Szülőföldjén 1926 őszen mutatkozik be nagy erkölcsi és anyagi sikerrel s novemberben már Párizsban arat döntő sikert Maurice Betz francia író portréjával. A műkritika különösen kompozíciójának művészetét emelte ki. Prágában 1928-ban állított ki ismét. Itt esendéleteivel kelt különös feltűnést. Képeit ekkor a dinamika, mozgás, nyugtalanság jellemzi. Egyetlen szabálya a ritmus és dinamika s a fény dinamikájáért feláldozza az akadémikus festészet minden szabályát — mint egyik kritikusa találóan megállapította. Most már évente rendszeresen kiállít Párizsban, Prágában s minden kiállítására újabb fejlődés, újabb lépés önmagának megtalálásához. A „Vasárnap délután”, a „Halak”, az „Önarckép”, a „La Belezza” stb. mindegyike komoly feltűnést kelt s az eredmény, hogy ez év tavaszán kiállítását már a Bing galériában tartja, ahová csak a már beérkezettek juthatnak be. Most hazajött, és pihen. A pihenés eredménye már eddig is jónéhány tájkép, melyek mindegyike esupa lendület, esupa élet s régebbi képeinek kékes-szürke tónusával szemben esupa szinpompa.

Ott ülünk a vármegyeház előtt esendes padon s Konyovics beszél meggzözdéssel és hittel:

— Párizsban nem a francia művészetet csinálják, hanem az egész világ művészetét. S mi oha a francia született festőtehetség, az idegenek azok, akik a magukkal hozott energiájukkal a francia kultúra és milió hatása alatt a ma művészetét kialakítják. A francia műbarát ma valami különöset, brutálisat vár s ezt adjuk nekik mi barbárok, kik viszont az ő kulturájuk nélkül nem tudunk meglenni. S mert ők már — hogy úgy mondjam — kidolgozták magukat, mint ahogy az író kiírja magát, minden erős külföldi tehetséget kisajátítanak maguknak.

— Minden esetre örvendetes az, hogy az izmusoknak vége. Egészből egy új komoly szintetikus festészet nőtt ki, melynek fő jellemvonása az, hogy nagy poetikus és plasztikus szabadsága van, amit végeredménykép a kubizmusnak köszönhetünk. Ab-

ból, hogy ez az új festészet plasztikus következik az, hogy igenis van köze a természethez, melytől a festészet végkép el nem szakadhat.

— A francia festészet élő nagyjai között talán tíz ember tartozik s ezek közül is eljő Matisse, Bonot és természetesen Picasso aki különben spanyol származású. Picasso egyedüli jelenség és legnagyobb csodája a ma festészetének. Vele fejeződik be a kubizmus s iránya formailag dírekte nem is folytatódik.

A Franciaországban élő jugoszláv festők általában feltűnnek odakint, mert örömmel lehet megállapítani, hogy a tehetségtelenek nem igyekeztek Párisba jutni. A faji jelleg az, amivel a legnagyobb hatást érik el s annak van közülük nagyobb sikere, akiben ez a faji jelleg progresszansában érvényesül. Ez különben természetesen következménye annak, hogy a franciák keresik az újat, a különöset. Különbösen temperamentum dolgában a jugoszláv festők nagyon hasonlítanak a magyarokhoz, akik közül Czöbel Béla az, aki a legnagyobb sikert aratta Párizsban. A kultur-közeledés szempontjából is igen örvendetes az a szíves jóviszony, amely a párizsi magyar és jugoszláv festők között uralkodik. A jugoszláv festőknek különben Párizsban egy igen lelkes hívők akadt Beljanszki Pavle személyében, aki a jóvátételi bizottságnál volt évekig beosztva s igen sokat tesz a fiatal jugoszláv művészek népszerűsítése érdekében idehaza is.

Hogy magamnak mi a véleményem a festészetéről? Ugy hiszem a festészetnek a szabad és poetikus felfogása a helyes. Minden festő az intenciója és víziója után, igyekezzék ezt plasztikusan kifejezni, tehát ne szakítson a természettel. Nekem csak az alkotás imponál és nem az utazás. Legyen igazi élménye annak, aki nézi a képet, amely nem más, mint egy intenzív élet pillanata az emberi életnek. Ennél alább ezeket az elveket tartom szem előtt a magam munkája közben.

— Ami meg a párizsi 40.000 festőt illeti, ezekből a gazdasági válság folytán — amely ott is érezhető, nem csak minálunk — csak a fele maradt s abból is csak talán száz van olyan, akinek neve is van. A többiek a konjunktúra idején még munkájukból megélték, de ma csak élnek s nem tudni miből.

Igy látja a modern festészet lényegét, a festők helyzetét a fiatal szombori festő, Konyovics Milán, kinek képei már lógnak a cseh állami képtár, a zagrebi Stroszmajer képtár, a beogradi kultuszminisztérium falain és sok műgyűjtő szalonjában. Az ő energiája, kitartása talán buzdítólag fog hatni azokra is, kik most Beeskereken igyekeznek nagyot és jót alkotni.

Futballpályán

A multkor egy falusi „barátságos mérlegelés“-en voltam és a vendéglátó csapat vezetősége mellé kaptam ülőhelyet. Ott volt az elnök, titkár, intéző feleségestül. Amint a játék megkezdődött észrevettem, hogy a vezető urak gyenge lábon állnak a futballt illetőleg, és, hogy feleségeiknek fogalmuk sincs miért süttetik magukat a nagy hőségben, azaz fogalmuk sem volt mi is tulajdonképpen a vice a játékban. Ime egy példa.

— Józsi, ugye miért kell a Lacinak mindig úgy lábbal feladni a labdát a kapusnak. Persze joghallgató és derogál neki lehajolni a labdáért.

(—s k—)

Ő meg Én ruhát csináltatunk

Az ő-nél világit se tessék Harold Loydra gondolni, hanem mindenki saját felesége ökegyelmességére, önagságára, ömél-tőségára (a nem kívánt törendő), az Én pedig, hát mindenki saját magára mint férj-re. Isten különös kegyéből még nem férjek avagy érthetetlen okból házassulandók (mert a házasság rendszerint érthetetlen okokból fűténik) ezt ne olvassák végig, mert én hircias menyasszonyoknál partie-szétmenés-kért, most gyógyulván föl a spanyolnáthá-ból egyáltalán nem érzem magam elég erős-nek, hogy hátamat tartsam.

Az eset pedig a következő:

1929. jan. 3-án. Feleségem kijelenti, hogy mivel ma van a születésnapom, hát csináltassak neki egy elegáns kombinált látogató ruhát. Kedvesem, szóltam neki, te rosszul kombinálsz, ma nekem van születésnapom. Hát ilyenkor is én vegyek és ha neked van akkor is?... Ervelésem csak annyitán hatott, hogy kijelentette, hogy én is csináltathatok ha akarok, de ő jelenleg ellenállhatatlan kényszert érez az ilyen ruha iránt... Nem vagyok veszekedős... Belementem...

Jan. 8-án. Én már próbáltam a szabónőm-nél, míg feleségem hosszab megbeszélést tartott szabónőjével, hogy vajjon mennyi idő alatt érkezhetnek meg Párizsból és Londonból a divatlapok, ha megrendeli őket?...

Jan. 18-án. Ruhám kész lett... Feleségem levélpapírost és tollat vitt a szabónő-hez (mert nem szeret úgy látszik idegen tollakkal ékeskedni) ahol megírták Párizsba és Londonba a divatcégekhez a leveleket.

Jan. 31-én. Anyósom születésnapjára ruhát felhuztam új ruhámat, mire nőm kijelentette, hogy ő sem mehet régiben és mivel a válasz Párizsból és Londonból még nem jött meg (ugy látszik a választ akarta felhuzni) hát addig csak úgy ideglenesen vesz egy u. n. keigészítő ruhát... Meg is tette...

Márc. 17-én. Ruhámat rendületlenül hordom... Feleségemék másodsor is megreklamáltak a párisi és londoni divatlapokat...

Máj. 10-én. Ruhámon több gombot kellett erősíteni, mert lekiváncoztak... Feleségemék a szabónővel képtelenek dönteni hogy a párisi vagy a londoni lapból választanak-e?...

Jul. 2-án. Ruhámat tisztítóba kellett adni és kivasaltatni... Feleségemék választottak, de kisült, hogy az addig kiment a ruhából... Különben is mondotta nőm, ebben a téli vacakban, amit a tiéddelel együtt vettem, ebben a rettenetes nyári kánikulában nem járhatok. Nem is járt!!! Másikat vett!!!

Okt. 31-én. Igen szomorú vagyok, mert a nadrágom alul kirojtosodott. Nem baj elküldöm a szabóhoz, vegye le a gavallér haj-tást, ugvis jó lesz... Hogy feleségemmel mi van? No igen!... majd elfelejtettem... kerítették valami új divatlapot és abból megállapították, hogy minden bizonyonnyal valami anyagot kell majd vennie a ruhához, ha még olyan keveset is...

Dec. 24-én Karácsony. Ruhám fazonja ki esít peesétes már, de vizes kefével helyre hozom. Legalább addig amíg vizes nem látszik zik... Legjobb volna ezek szerint azt hiszem állandóan vízben tartózkodnom... Ja persze... Feleségem vett valamiféle anyagot, de Istenkém most karácsonyra csak nem maradhat új ruha nélkül?... Nem is maradt! Csak ne tessék őt féltetni! Vett! Ter-nézetesen csak ideglenesen, amíg az új elkészül...

1930. febr. 5-én. Nadrágommal szögbe akasztam. Szabályos, gyönyörű L alakú szakadás támadt rajta. Öröm nézni olyan precíz, ha bieskával vágom, sem sikerül ilyen nézésen... Feleségem megvizsgált, hogy ő azt szépen bestoppolja csak legyek nyugodt! Kijelentette, hogy milyen jó a férfik-

nak, hogy olyan gyorsan kész a ruhájuk... Ő bizony a multkor kevés anyagot vett és mire visszament, már elfogyott a kelme, most várnia kell kicsit, amíg a gyár újra szállít... Várt!...

Apr. 1-én. Kezdek kicsit megbolondulni, ha nem is azért mert április elsője van. Ke-bátuljam azt hiszi, hogy ő a fűrés... elkül-göm őt a szabóhoz, aki megrövidítette... Ugy járok benne, mintha tévecséből a fiamét huztam volna fel... Feleségem a közelgő hus-vetra való tekintettel, amint már méltóztat-nak sejteni, ideglenesen, amíg meg lesz az új ruhája másikat vett.

Jul. 31-én. Ruhám ma jubilál. Másfél év-ves. Megható és bensőséges pillantást vet-tettem rá, a Mari pedig ez alkalomból a prakkerrel jól kiporolta. (Ézért ugyan nem volt neki érdemes másfélévig jól vselked-nie) Feleségem megjegyezte, hogy milyen jól áll nekem még mindig ez a ruha. Istenem, szólt, hogy mi nők... de aztán abbahagya... ellenben kijelentette, hogy most sem tudja eldönteni, hogy zöld vagy mályvaszínű krep-pel kombinálja-e? Minden esetre majd meg-látja, mondotta... Én is... Mondhatom ér-deklődéssel várom a kreppet...

Szept. 20-én. Ruhám fényes... mesésen fényes, sőt mondhatnám fényesen fényes. Reggelként benne borotválkozom, kitünő-eredménnyel. Nem kell többé tükör... Nőm a gombokat válogatja és eme válogatás al-kalmával nagyszerű olesó kelmére akad, amit vétek nem megvenni. Epp ezért ebből ideglenesen csináltat is magának ruhát, már minthogy amíg az új elkészül.

Dec. 15-én. Karácsonyra átfordítottam a ruhámat. Feleségem kijelentette, hogy o-lyan mint az új... Sőt, aki látja, azt hiszi róla, hogy vadonatúj... Epp ezért ő nem mehet mellettem a régiben, tehát ideglen-e-sen, amíg az új elkészül csak egy sébté-ben összeállít egyet... Mert most meg ki-derült, hogy a huzott szoknyát balra kell raffolni, ők meg az egészét jobbra csinálták.

1931. márc. 21-én. ...Hogy én? Még min-dig hordom... Nadrágom szövetrostjai mi-kroszkopon kitünően észrevehetőek. Halálom után - mert addig csak esendesen elhor-dogatom - a fizikai intézetnek adományo-zom, a különböző fényjelenségek tanulmá-nyozására... Feleségem kijelentette, hogy már csak igazán idő kérdése, hogy mikor tűzik az ő ruháját össze...

...én. Ma! Ruhám minden oldalán ér-zékenyen bucsuzik tőlem. Újat szeretnék esi-náltatni, de feleségem kijelenti, hogy az nem igazság, hogy nekem folyton ruha kell... hogy ő úgy emlékszik, hogy egyszerre kezd-tük csináltatni és az övé még el sem ké-szült, az enyém már el is szakaot... No de édesem szóltam neki, hát miért ninesen az

már készen, hiszen 1929-ben... Félbeszakí-tott és kijelentette, jegyezzem meg magam-nak, hogy ő semmit sem szokott elviselni... Rezigáltan néztem meg zilált arcomat és felborzolt hajamat, egyik naárnágszáramban a combomon...

Euda László.

Zágreb, a nők városa

Zágreb tulajdonképpen kettő van, az e-gyik amelyiknek az országban olyan nagy-szerű híre van és amelyet az ember néhány napi tartozkodás alatt észre vesz.

A másikat meglátni, hetek söt hóna-pok kellene, mintha ez a Zágreb nem is lenne olyan nagyon meglegedve magával. Azaz nem Zágreb hanem a férfiak ninesenek meglegedve; ninesenek meglegedve azzal az irányzattal amely a zagrebi nőt teljesen elsodorta a maga eredeti és ősi szerepétől: a naziaszkodástól, a házvezetéstől.

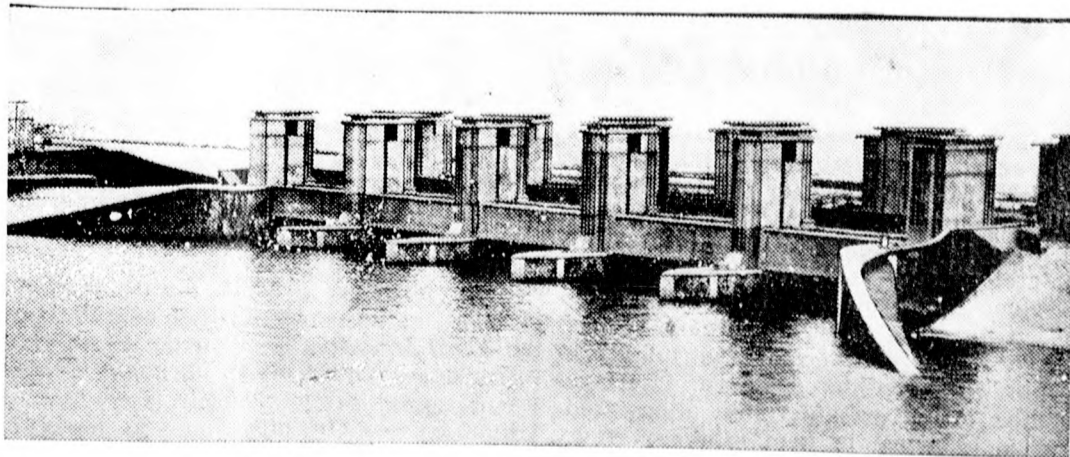
Nézük csak tehát, hogyan is vagyunk azzal a modern zagrebi leánnyal. Ha a le-ány betölti a 15-16-ik életévét, teljesen önálló lesz, állást vállal. Irodába megy. Ki-árusítóleány lesz. Reggel nyolckor elmegy és este hétkor jön haza a munkából, fá-ra-dtan és egy tulzsufolt esti programmal. Egész nap dolgozott, így tehát este szóra-kozzhat. Ezt a szülők kénytelenek megen-gedni, mert hiszen fizet a kószteret, lakás-ért. Ez a rendszer a szülőkre nézve nagyon hasznos. A leány megszabja, hogy akkor megy moziba amikor akar, mindég van pén-ze. Szorgalmasan dolgozik, hogy minél töb-bet keressen, hogy annál több jusson ruhá-zkodásra, ezért van az, hogy zagrebben any-nyi a jól öltözött nő. Két-három év után, hogy dolgozni jár, fog magának egy „decs-kott” akivéi azután főzőnap együtt jár moziba, színházba, kávéházba. Vasárnap és ünnepnap ő a kiránduló és si partnere. A kirándulások néha a tengerig tartanak, de mindég csak kettesével illetve párosával.

Főzni, takarítani? ezt sohasem csinálja a zagrebi leány. Ablakot nem mos, por-törölt nem vesz a kezébe, minék? hiszen az-ért fizet a szüleinek eltartási díjat, hogy a szabad idejében szórakozhasson.

Azonban eljön az idő amikor megeskü-szik. Mert ezt így kívánja a társadalmi rend. Nem azért mert szerelmes, néha az-ért mert muszáj. Lakást bérelnek, felsze-relt az részletfizetésre vett holmival. És most következik minőkét részről a nagy esafodás. A férfi keresi feleségében a házi-asszonyt és nem találja, az asszony a régi pajtást, aki helyett egy követelőző férfit talál és akinek követeléseit először nem fiárganzó teljesíteni, másodsor nem is ért-nozzá, hogy az teljesítse.

Azért nem kapnak össze, ezután is hi-vatal után megvaosoráznak és elmennek szó-rakozni külön-külön.

A férfiből azonban az egész életén ke-resztül ki nem alszik az elégedetlenség.

A Zuidersee kiszáritása.

Hollandiában megkezdték a Zuidersee nevű tengerből kiszáritását és a munka első részét már be is fejezték. A Wieringen

sziget és a szárazföld között emelt óriási töltés emelése révén 20,000 hektárnyi területet nyertek, amelyet most megművelhetnek. Képünk a Wieringennél emelt óriási zsilipet mutatja.

Egy brightoni asszony a mozi-vásznon látta viszont 30 évvel ezelőtt eltűnt és már rég holtak hitt férjét

Angol katonaszökevényből amerikai kapitány, majd filmszínész
Egy válóper fantasztikusan regényes háttere

Londonból írják. Edwir Rebetham, kapitány az Egyesült Államok hadseregének nyugdíjas tisztje, az oregoni Portlandban válóperért indított az angliai Brightonban élő felesége ellen. Keresetében előadja, hogy az asszony feldulta életét. A keresetet természetesen elküldték Robothamnak is. Csendes, vézna, összetört hatvanéves asszony már a kapitány felesége. Legufresább pedig a dologban az, hogy Brightonban senki sem tudta, hogy az öreg hölgynek férje is van. Évtizedek óta él egyedül, teljesen visszavonultan. De a hivatalos irás, amely most felzaklatta nyugalmát, végre megszólalásra bírta. Es amit elmondott, valósággal fantasztikus regény.

— 1899 május 12-én esküdtem meg Robothammal Windsorban. Titkos esküvő volt még fivéreim sem tudtak róla. A házasság kötés után férjemmel együtt, aki akkor a testőrezred káplárja volt, hat hétig éltem együtt a legtökéletesebb boldogságban. Hat hét után azonban egy napon elment hazulról. Távozása előtt kijelentette, hogy ne nyugtalankodjam, este korán fog haza jönni. Azóta nem láttam. Eltűnése kétségbe ejtett. Mindent elkövettem, hogy nyomára akadjak, de eredménytelenül. Öt esztendeig tartott ez a lázas kutatás, végre magam is beláttam, hogy minden hiába. A hatóságok hoz fordultam és férjemet feltételeesen holtá nyilvánították. Nekem az volt az érzésem, hogy nem halt meg. Ezt a gyanumat természetesen senkivel sem közöltem mert nem akartam, hogy mint katonaszökevényt nyilvánartsák.

— Teltek az évek és az évtizedek. Két évvel ezelőtt azonban meglepő fordulat állott be. Egy este véletlenül elmentem a moziba, ahol egy amerikai vigjátékot mutattak be. A filmen nagyon jól mulattam egészen addig, amíg a vásznon megjelent egy férfi, aki a megszólalásig hasonlított eltűnt férjemhez. Leirhatatlan izgalom vett rajtam erőt. Másnap utána néztem, hogy ki lehetett

a szereplő színész. Megtudtam: Tedd Duncan kapitány. Még egyszer megnéztem a filmet és akkor már szent meggyőződésem lett hogy csakugyan a férjemet látom viszont harminc évvel idősebb kiadásban. Erre hatósági uton próbáltam világot deríteni és csakhamar kitűdött, hogy Tedd Duncan csakugyan nem volt más mint Robotham az én volt férjem. Azt is megtudtam, hogy miután megszökött ezredétől, kiment Amerikába, ott később beállt a hadseregbe és egészen a kapitányi rangig felvitte. Mint kapitány ment nyugdíjba.

Most már egyenesen hozzá fordultam. Levelemben leírtam szenvedéseim történetét és tudára adtam, hogy miatta vagyok most minden támasz nélkül a világban. A segítségét kértem. Robotham válaszolt is levelemre és elismerte, hogy csakugyan ő volt a férjem. Ettől kezdve hetenként egy-egy dollárt küldött. De minden levélben a telkemre kötötte, hogy senkinek sem tegyek arról említést, hogy ő él. De most váratlanul hivatalos írást kaptam, amelyből kiderült, hogy Robotham válóperért indított ellenem.

— Azonnal exprez levelet irtam neki és megkérdeztem tőle, hogy miért akar válni tőlem és hogy annakidején miért szökött meg. Férjem válaszában cinikusan azzal indokolja meg a 30 év előtti válást, hogy házasságunk harminchatodik napján a vasesorára feltalált hus mellé paradicsommártást készítettem. Ő ki nem állhatja a paradicsomszöszöt, de nem akarta elrontani a kedvemet és megette. Ezért nagyon meggyűlölt engem is és amiatt szökött meg az ezredétől, hogy Amerikába vándoroljon. Örül, hogy életjelt adtam magamról, mert legalább most törvényesen is elválhat tőlem.

A leleplezés egész Angliában nagy fel-tűnést keltett és most mindenki érdeklődve várja, hogy a leleplezés milyen következményekkel fog járni az egykori katonaszök-kevényre, aki nem szereti a paradicsom-szöszöt és emiatt megszökött a feleségétől.

Amanullah elvesztette a kapukulcsát...

Majdnem börtönbe csukták Afganisztán volt királyát

Genfből jelentik: Amanullah öfelsége szokása szerint a legutóbb is jól töltötte az éjszakát. Mert ha már el is múlt a narcisz virágzásának ideje, Montreaux még mindig elég bájjal rendelkezik, hogy az elkényeztetett ázsiai uralkodót is megbűvölhesse. Nem esoda, ha Amanullah szívében semmi vágy sincs már az afgán trónra. Honvágyat sem érez. Afganisztán, hogy szeliden mondjuk, Hekuba számára. Csak verkedjenek otthon az alatvalók, ahogy kedvük tartja. Elvégre is nem mindegy, hogy vajjon Amanullah, Habibullah, vagy Hedaja tulah, vagy valami más — ullah gyakorolja a hatalmat? A száműzött Amunallahnak más gondjai vannak. Helyesebben kifejezve egyáltalában nincsenek gondjai. Pénzzel dusan felszerelve, pompásan tölti napjait a genfi tó partján, ahonnan szebbnél-szebb

autokirándulásokra nyílik alkalom. Ott van Evian, Thonon, Savoya s a Mont Blanc sem megvetendő.

Történetünk éjszakáját Amunallah a Montreuxi Grand Hotelben töltötte, itt kitűnő a konyha és remek a jazz. Egy szép szőke hölgygel táncolt, a király. Igaz, miért is menne vissza Afganisztánba, amikor a genfi tó partján olyan derűs az élet? Okos dolog volt tőle az is, hogy Montreauxban saját villát vásárolt, egy kisebbfajta kastélyt, amely most már kedvesebb neki mint ázsiai hazájának minden diszpalotája. Azt mondják, hogy a kellemesen eltöltött est után Amanullah operaáriákat fűtő-részve ment haza. Jó későre járt az idő, de ez sem bántotta Amanulláht, mert hiszen külön kapukulcsot csináltatott magának. Ugy gondolta, nem szükséges, hogy a személyzet

ellenőrizze, mikor s kivel tér haza. De hát hol is van a kapukulcs? Ez egyszer otthon felejtette vagy elvesztette.

Most aztán különös dolog történt, amit néhány szemfüles lap sietett is megírni. An-nak ellenére, hogy Amanullah villájában nem ismerik a záróra intézményét, a volt király akiről tudjuk, hogy a demokratikus tanok fanatikus követője, még sem tudta rászánni magát, hogy felessegesse a portást. De meg aztán azért is kár lett volna a szegény jámbort felköltetni, hiszen voltaképen nem is volt szükség kapukulcsra mert tárva-nyitva állott a magasföldszint egyik ablaka. Olyan kitűnő tornásznak, mint Amanullah nem látszott nehéznnek az ablakhoz való eljutás. Afganisztán volt királyja neki is lendült, hogy a párkányon felkusszék az ablakig. Ez azonban ugy látszik némi zajjal járhatott, mindenesetre figyelembe kell venni, hogy az exkirály tánclokálból ment haza és így történt, hogy a szomszédos villában is figyelmesek lettek a mutatványra.

— Mi történik Amanullahéknál? — tündökött a szomszéd villatulajdonos, úgy látszik betörő akar a villába hatolni.

Gyorsan értesítette a rendőrséget. Né-hány pillanat múlva rendőrök vették körül a villát s abban a szobában, amelynek ablaka nyitva volt, az egyik rendőr meg is ragadta Amanullah felkent személyét.

A törvény nevében letartóztatom!

A megriadt Amanullah magyarázkodni próbált, de a rendőr fölényesen leintette:

— Csak semmi kibeszélés! Maga betört ide a villába és most szépen velünk jön a fogdába. Előre, mars!

A kirándulás ilyenformán vértanulán komoly fordulatot vett. A félreértésre ugyan is jórésztben az is szolgáltatott okot, hogy Amanullán mikorra a rendőrök bejutottak hozzá persze ők is az ablakon át, már semmi ruha nem volt és öfelsége épen akkor készült pizsamát huzni. Végül is kinos helyzetéből a lármára felébredt portás szabá-dította ki. A rendőrök roppant elszégyel-ték magukat, már csak azért is, mert Montreauxban mindenki ismeri Amanulláht, de persze csak elegáns európai öltözetben és turbánnal a fején. Ezért hát megígérték, dött, de hát a dolog mégis csak kipattant hogy titokban tartják a kellemetlen kalam és így a rendőrfőnök aligha kapja meg az Amanullah ház rendjelét.

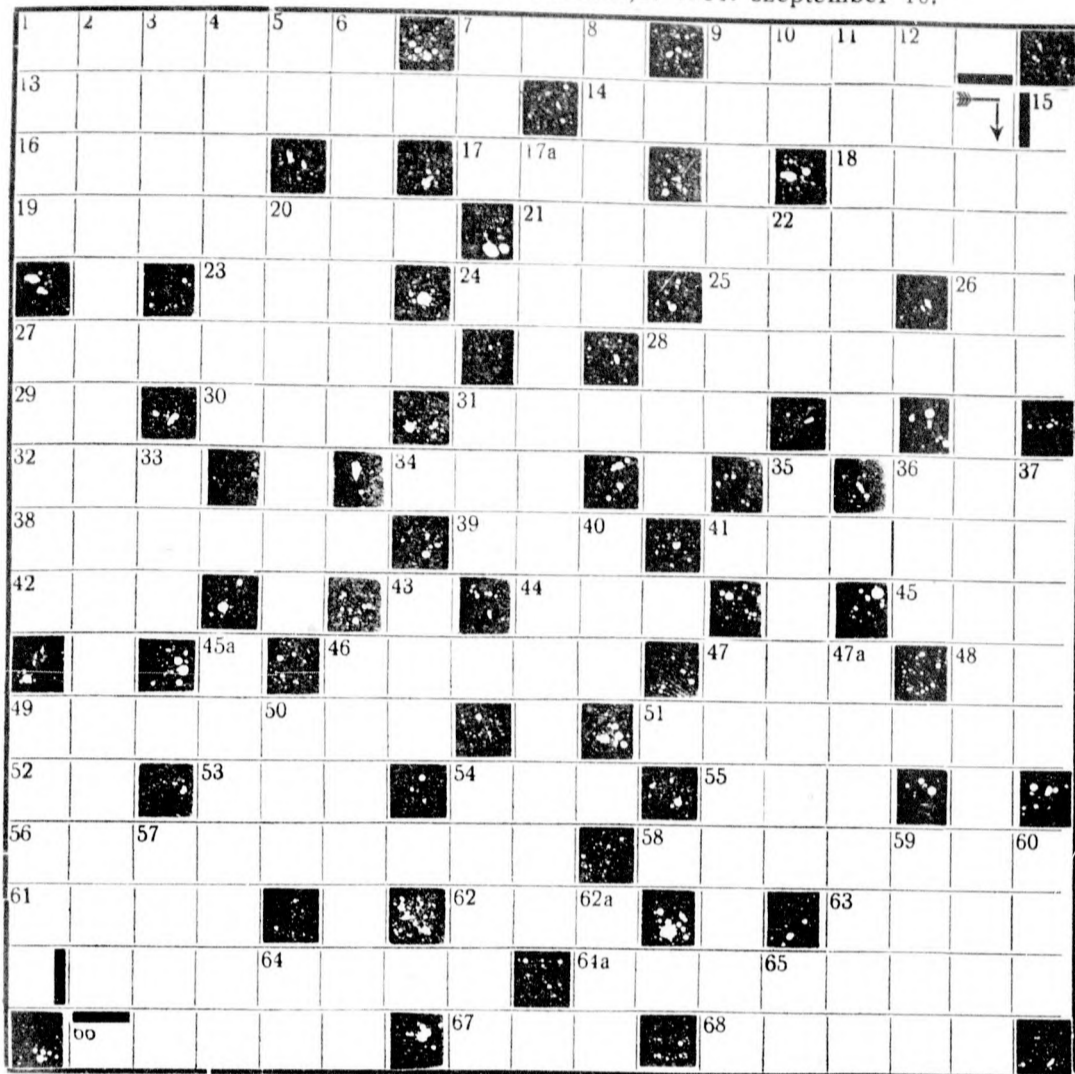
A repülő misionárus

Pater Schulte és Köhl oceánrepülő (jobb oldalt) Afrikában, Ovambóban terjesztik a katolikus hitet. Utjukat autón, motoreső-nakon és repülőgépen teszik meg.

KERESZTREJTVENY

Közlő: Lévay Antal Noviszád

A megfejtés beküldésének határideje: 1931. szeptember 16.

A megfejtő neve és címe:

Vízszintes sorok:

1. Intések. 7. Keskeny deszka. 9. Keskeny deszka. 13. Nagyon kicsi. 14. Vörösmartyu

idézet. 16. A sánc ellentéte. 17. A kocsmának ama bizonyos része. 18. Sürgöny „nő”. 19. Nagyrak vadászkerete. 21. Nagyon tetemes — közh. id. szó. 23. Kopasz. 24. Ta-

nulmány kép — közh. id. szó. 25. A német teknél: ritka. 26. „Nagyon rövid”. 27. Van ilyen vonat is. 28. Egy kérdés, amelyre ha jó dologról van szó, ritkán felelünk igen-nel. 29. Erősítő szócska. 30. A költők reggele. Lib. 31. Testrészt, amely néha öblös, szökött lenni. 32. Disze. 34. Nemcsak noviszádi, hanem leszkováci nyári „felhő” is. 36. Nem mondhatnám, hogy szelíd. 38. Nagyon visszahúzóva él. 39. ... van Vinkle. 41. Baj. 42. Jugoszláv tér. 44. Idegen levőgő. 45. Labdarugó öröme. 46. Leány név. 47. „Szentelen” — németül fonetikusán. 48. japán játék. 49. Híres versenyló, s még híresebb semmittevő. 51. eVzényel. közh. id. szó. 52. Igerag. 53. Férfi név. 54. Pl a kar. 55. Mutató névmás. 56. Hites. 58. Az a só, amit ásva kapunk. 61. Német harc. 62. -ban, -ben, 63. Német leánynev. 64. a. Nagy kerek szám. 66. Okirat. 67. Az email. 68. Jánosom, becézve.

Függőleges sorok:

1. Északi királyfi neve fon. 2. Petőfi idézet. 3. P-rendi szerzetes. 4. szűk ucca. 5. Zen. rövidítés. 6. Összehuzva magát guggol. 7. Kinai név, az utolsó betű dupl. 8. Kutya csemege. 9. Színészek, ahogy régen mondták. 10. Az ismeretlen. 11. Az iskolában már kezd a vizsgázást, két szó. 12. Állat férőhely. 15. Angol ur, magyar névelővel. 17a. Tó, Kelet Afrikában. 20. Jugoszláv folyó. 22. Rag. 27. Kérdő szó. 28. Sok szó egymás mellett. 31. Evés-ivás gyászeseteknél. 33. A vissz. 14. nyolcadik, hetedik és tizenhatodik betűje. 35. Olasz város. 36. Jókendű. 37. Énekel. 40. Olasz leány név, de itóka is. 43. Házi állat és a névelője. 45a. Ezt nem igen szeretik most a gyerekek, névelővel. 46. Romániai proficsapat, első betűje nélkül. 47. Gyönyörű vidék — két szó. 48. Az ellenkezője — egy szó. 49. Senki — horvátul. 50. Szlav férfi név fon. megford. 54. Nagy szoba. 57. ... Szilárd ucca — Pesten van. 59. Nem tud számolni ... g sem. 60. Megfordított spanyol folyó. 62a. A 2. függő ötödik, tizenhét- és tizenkilencedik betűje. 64. Megfordított névelő. 65. U. a. mint a 64.

SZABO ISTVAN:

Hat esztendő a francia idegenlégióban

Eredeti naplójegyzetek alapján sajtó alá rendezte: ANDRÉE DEZSÓ

(60)

Eccakára erősebb táboriőröket állítunk ma rajtam van a sor. Teljes csönd az egész vonalon, pompás rókalyuk a táboriőr helye, ketten odakint figyelnek, négyen kellek mesen kártyáztatunk, a pisiláló gyertya világ fényénél. Egyszerre megjelenik az ajtóban az egyik őrszem, int, hogy jöjjenek ki felé, valami gyanús zörgést hall. Felugrom, néhány lépést megyek előre, tisztán hallom, az acélolló jellegzetes ropogását, — vágják a kabilok a drótkerítést.

Kinn van már az egész tábori őrs, amíg szemünk a sötétséget megszokja, megtárgyaljuk a haditervet. Ketten jobbra megyünk, ketten meg balra és bekerítjük a drótvágó bikokat. Eppen indulnánk, ebben a pillanatban rettenetes csattanással kiskalik alólunk a talaj, a légnomás ereje a földre vág érzem, hogy szemem-szám tele lett porral. Néhány pillanatig kábultan fekszem, csak azt hallom, hogy hullik vissza a magasból a sok kódarab.

Felugrom, félkábultan rohanok az erőd felé, legalább is azt hittem, hogy vissza, pedig ugylátszik éppen az ellenkező irányba futok, hiszen teljesen elkeverődtem a drótkerítésben. Rövid, de erős puskatűz hallatszik;

az erődben észrevették a robbanást és most idegesen lövöldöznek, mert félnek az arab támadástól. Lehasalok a földre, hogy tájékozódjak, majd óvatosan kuszni kezdek, hogy valamiféle utat találjak visszafelé. Most veszem észre, hogy a puskámat is elhagytam a nagy ijedtségben.

A drótkadályból már kijutottam, a puskatűz is megszűnt, jóideje járkalok, hirtelen sajátos fényjáték tűnik fel előttem. Ni... hiszen jó helyen járok, légionisták adják a fényjelet a gombbal, meg a kovával. Mostmár bátran kiegyenesedem, megindulok a jel irányában, de a tűz eccaka nagyon csalékony. Azt hittem alig harminc méterre van tőlem, de ugylátszik tévedtem, jóval messzibire kell mennem.

Ujra felesillan a jel, de mostmár valóban itt a közelben, rohanok, nehogy eltévesszem az irányt. Hirtelen valami ismeretlen kiáltást hallok, szurony csillan a sötétben, rémülten látom, hogy fehér ruhás kabil tartja rám a fegyverét. Megdermedek az ijedtségtől, körülnézek, hogy talán tévedtem, de a kabil óvatosan lépeget felém, puskáját lövésre tartja. Kiabál valamit, mire hárman-négyen rohannak elő, félkör alakban közelednek felém.

Menekülni mostmár nem lehet, — fogásba estem. Várom, hogy melyik pillanatban vágják belém a szuronyt. A kabil ugylátszik meg is tenné, de a többiek leintik. Szemeim lassan megszokják a sötétséget látom, hogy kisérőim közül csupán kettő kabil, a többiek a spanyol légjő átpártolt katonái. Mostmár értem a tűzjel esetet. Talán véletlenül, talán készakarva a spanyol dezertőr légionisták gyújtottak cigarettára

a gomb-módszerevel, ez okozta a vesztemet.

Nem bántanak, csak kézzel lökdösnek előre, átvillan agyamon a gondolat, hogy ezek talán szökevénynek néznek, hiszen megtehetik, fegyvertelenül érkeztem. Kisebb szakadékfeléhez érkezőnk több sátor van itt, ugylátszik a parancsnokság tanyája. A caid sátrában felélesztik a tüzet, ami nyilván a szunyogok miatt és világítási célokból égett, a törzsfőnök is feltápáskodik int, hogy motozzanak meg.

Nagy gyakorlatuk lehet az ilyesmiben. Azzal kezdik a dolgot, hogy teljes meztenre levetkőztetnek, azután ruháim minden zegét zugát, a lehető legtüzetesebben átkutatják. A zsebeimben talált apróságokat, pénztárcát a zsebkendőbe gyűjtik és a caid elé rakják. Az öreg különösen a pénztárcámat vizsgálja nagy előszeretettel nem csodálom, közel ezer frank van benne. A legkisebb zegét-zugát is átkutatja, hirtelen azonban szinte kővé dermed, hátrahököl és elejti a tárcámat, mintha villamosítás érte volna.

Riadtan tekintek rá, hiszen pillanatnyi rossz kedve könnyen az életembe kerülhet. Rám se hederit, a tűz fényénél görnyedve nézeget valamit, amit a tárcából vett ki. Nagyot dobban a szívem, a kis csontlap van a főnök kezében, amit Marokkóban a dervistől emlékebe kaptam. Mostmár áldom a sorsot, hogy összehozott velem, jelvényét ugylátszik itt is nagyon jól ismerik.

Folytatása következik!

Heti rádióműsor

Vasárnap, szeptember 6

Beograd. 9: Görögkeleti istentisztelet. 10.30: Péntár király szoborleplezési ünnepélyének átvitele Ljubljánából. 11.30: Cigányzeneátvitel. 12.30: A rádiózenekar déli hangversenye. 13.30: Hírek. 16: Népdalok. Előadják Todorovics—Milenkovic. 16.30: A „Gorenski Slavek” opera közvetítése Ljubljánából. 20: A ljubljana-i monstre-hangverseny közvetítése. 22: Hírek, sporteredmények. 22.20: Gramofon. 22.50: A rádiózenekar esti hangversenye.

Budapest. 10: Református istentisztelet a Kálvintéri templomból. 11: Egyházi zene és szentbeszéd a királyi udvari Várplébánia templomból. Utána: Időjelzés, időjárásjelentés. Majd: Szalónzenekari hangverseny. E hangverseny szünetében: Rádiókrónika. Elmondja Papp Jenő. 2: Gramofonhangverseny. 3: Gyermekjátászóóra. 3.30: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. 4.45: Eugen Stepat orosz balalajka zenekarának hangversenye. Közben körülbelül 5.15: Az 1. honvédegyalozred zenekarának hangversenye. 6.30: Kazinczy és Pest. Jeszenszky Sándor előadása. 7: Magyar Imre és cigányzenekarának zenéje. 8: Sport- és löversenyeredmények. 8.20: Dorottya, dalmű 3 felvonásban. Utána: Időjelzés, időjárásjelentés. Majd: Kurina Simi és cigányzenekarának zenéje az Emke kávéházból.

Bécs. 11.30: A bécsi kamarakórus hangversenye. 11.05: A bécsi szimfonikusok hangversenye. 3: Gangelberger zenekar. 3.55: A bécsi kerekpárhajnokság helyszíni közvetítése. 5.30: Hangverseny Dvorzsák műveiből. 6.30: Szenzációk a régi Bécsben. 7.40: Dívatos Dalok Fassel Ottó kamaracénekes közreműködésével. 8.10: Klausbund „X. Y. Z.” című háromfelvonásos színműve. 10: Eredeti néger zene és néger dalok közvetítése Amerikából. 11: Gramofon.

Prága. 7.10: Karlsbadi fürdőzenekar. 8.30: Dr. Michl Alajos orgonaművész hangversenye a Salvator templomból. 10.20: Gramofon. 11: A 35. gyalogezred zenekarának hangversenye. 12.05: A nemzeti gárda fuvóshangversenye. 1.05: Gramofon. 6: Nemet leadás. Salten Erna operetténekesnő dívatos dalokat énekel. 7.45: Szokol trombitakar. 8.45: Dvorzsák: A keményfejűek című operája.

Hétfő, szeptember 7

Beograd. 11.35: Gramofon, 12.45: A rádiózenekar déli hangversenye. 13.30: Hírek. 16: Gramofon. 17: Népdalok. 17.30: Szkalár Iván citerahangversenye. 18: Hangversenyátvitel a Moszkva kávéházból. 20: Előadás a filmről. 20.30: Anday Ernő „Chanson triste” című vígjátéka. 21: A rádiózenekar esti hangversenye Pisek Szevén közreműködésével. 22.20: Hírek. 22.40: Gramofon.

Budapest. 9.15: A rádió házikvartettjének hangversenye. 10.30: A pápai református főiskola 400 éves jubileumi ünnepélye alkalmából az ünnepi díszközgyűlése Páparól. 4: Asszonyok tanácsadója. 5: A japán nagyhatalom kialakulása. Megyeri József előadása. 5.30: A Városi Színház zenekarának hangversenye. 6.30: Német nyelvoktatás. 7: Székely népdalok és népdalok. Összeállította és a konferanszokat írta Hosszu Zoltán. 8.15: Bura Károly és cigányzenekarának zenéje. 9.35: A Waldbauer—Kerpely magyar vonósnégyes hangversenye. Szünetben: Időjárásjelentés. Majd: A Budapesti Koncert Szalónzenekar hangversenye.

Bécs. 11.30: Gramofon. 12.40: Olasz operák gramofonon. 3.50: Gyakorlati tanácsok háziasszonyoknak. 4: Geiger-zenekar. 6.40: Északi karikatúrák. 8: Schubert: C-dur vonósnégyes. 8.50: Dalok vonósnégyes kísérettel. 9.10: A Holzer-zenekar hangversenye. 10.50: Táncczene.

Prága. 11: A Népszövetség ülésének közvetítése Genfből. 5.30: Gramofon. 9.10: Rádiózenekar Przhihoda Rosé hegedűművész közreműködésével.

Kedd, szeptember 8

Beograd. 11.35: Gramofon, 12.45: A rádiózenekar déli hangversenye. 13.30: Hírek. 15: Átvitel Ljubljánából. A „Szloga” 2500 tagu dalegyletének hangversenye. 17: Bosko Nikolic népdalokat énekel. 17.30: Berkovic Ivka énekhangversenye. 18: Vlasztimir Jovanovic Lala népdalokat énekel. 20: Rádiózenekari hangverseny. 20.30: Átvitel Zágrebből. 22.30: Hírek, sporteredmények. 22.50: Gramofonhangverseny.

Budapest. 10: Egyházi zene és szentbeszéd a Szt. István Bazilikából. 11.15: Görög katolikus istentisztelet a Szegényháztéri görög katolikus templomból. Utána: Időjelzés, időjárásjelentés. Majd: Az 1. honvédegyalozred zenekarának hangversenye. 2: Gramofonhangverseny. 3.30: Meseóra. Utána: Litvánia nemzeti ünnepe. 5: A Szent István Bazilika énekkarának hangversenye. 5.45: A Weidinger szalónzenekar hangversenye. 6.45: Simonffy Kálmán, a népdalköltő. Ootlik Palma felolvasása. 7.20: Vidám est. Rendező dr. Bánóczy Dezső. Utána körülbelül 9.20: Időjelzés, időjárásjelentés, sport- és löversenyeredmények. Majd: Horváth Gyula és cigányzenekarának, valamint a Fejes szalónzenekar hangversenye, Kalmár Pál (ének) közreműködésével. az Ostende kávéházból.

Bécs. 11.30: Silving kvartett. 12.40: Hangverseny. 1.15: Gramofon. 3.50: Gramofon. 8.10: Kauer; A dunai sellő című komikus, romantikus operája három részben. 10.15: Dostal-zenekar.

Prága. 11.30: Gramofon. 2.10: Gramofon. 4: A rádiózenekar hangversenye. Dvorzsák művek a zeneszerző 90 születésnapjára. 5.20: Gramofon. 7.15: Chopin-émlékst, rádiójelent. 9.10: Cserny esellőművész hangversenye. 9.30: Vejrych—Novák zongoraművész hangversenye.

Szerda, szeptember 9

Beograd. 11.35: Gramofon, 12.45: A rádiózenekar déli hangversenye. 13.30: Hírek. 16: Gramofon. 17: Radivojevic Milivoj népdalokat játszik. 17.30: A rádiózenekar délutáni hangversenye. 20: Előadás. 20.30: A Savoír: Az asszony utazik című vígjátéka. 21: Gramofon. 21.20: Huszágh Marie zongorahangversenye. 22: Hírek, sporteredmények.

Budapest. 9.15: Az Országos Postászenekar hangversenye. 12.05: Hangverseny. Közreműködik B. Radó Lily (ének), és Kovács Antal (hegedű). Zongorán kísér Polgár Tibor. 3.30: Morse-tanfolyam. 4.15: Bozzay Margit elbeszélése: Csak szellő. Felolvassa a szerző. 5: A magyar vizsla. Gallovits Árpád előadása. 5.25: Vörös Károly és cigányzenekarának zenéje. 6.30: Olasz nyelvoktatás. 7: Remélhetünk-e jobb világot? Zilahy Lajos előadása. 7.30: Klasszikus operettrészletek. 9: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek, ügétőversenyeredmények. 9.15: Zongora-hegedű szonáták. Utána körülbelül 10: időjárásjelentés. 10.10: Dr. Mező Ferenc németnyelvű előadása: Olympia, Reiseerinnerungen. Utána: Magyar Imre és cigányzenekarának zenéje a Hungária szállóból.

Bécs. 11.30: Gramofon. 12.40: Wolfsthal-zenekar. 4: Hangverseny. 5.15: Régi kamarazene. 7.25: Szórakoztató zene két zongorán. 8: Tommaso Alcaide áriaestje. 8.40: Ginzkey Károly műveiből 60-ik születésnapja alkalmából. 9.25: Gramofon. 10.25: Hügel-zenekar.

Berlin. 4.30: Szonátagangverseny. 5.50: Zenés ifjúsági óra. 7.10: Szórakoztató zene újonnan megjelent művekből. 9.10: Rádiózenekar. 10.50: Táncczene.

Bukarest. 6: Rádiózenekar. Vegyes és román zene. 8.20: Gramofon. 9: Löbel Elvira zongoraművész játék. 9.45: Zenés jelenet. 10.15: Todorescu hegedűművész játék.

Prága. 11.30: Gramofon. 2.10: Gramofon. 5.10: Gramofon. 7.05: Szinjáték Vrchlicky halálórási évfordulója alkalmából. 9.10: Bartfeld hegedűművész hangversenye.

Csütörtök, szeptember 10

Beograd. 11.35: Gramofon, 12.45: A rádiózenekar déli hangversenye. 13.30: Hírek. 16: Gramofon. 17: Fuvolahangverseny. 17.30: Mara Pecics népdalokat énekel. 18: Átvitel a Moszkva kávéházból. 20: Orvosi előadás. 20.30: Átvitel Ljubljánából. 22.30: Hírek, sporteredmények. 22.50: A rádiózenekar esti hangversenye.

Budapest. 9.15: A 2. honvédegyalozred zenekarának hangversenye. 12.05: A rádió házikvartettjének hangversenye. 4: Ahol a tengeri só születik. Dr. Szekeres László előadása. 5: Körbe-körbe. A gazdasági élet harmóniája. Dr. Dános Árpád előadása. 6.40: Szabó Mária elbeszélése: Gyermektelenek. Felolvassa a szerző. 7.15: Angol nyelvoktatás. 7.45: Rác Béla és cigányzenekarának zenéje. 8.45:

Kiss Ferenc előadójestje. 9.30: Időjelzés, hírek. Löversenyeredmények. 9.45: Balettrészletek az Operaház tagjaiból alakult zenekar előadásában. Vezényel Berg Ottó. Szünetben körülbelül 10.15: Időjárásjelentés. 11: Gramofonhangverseny.

Bécs. 11.30: Cerda-zenekar. 1.15: Gramofon. 3.50: Gramofon. 5.45: Gyermekóra. 7.40: Wacek-zenekar. 10: A Pauscher zenekar táncczeneje.

Berlin. 4.30: Zongoraverseny. 6.40: Balog Jancsi és zenekarának hangversenye. 8: Régi berlini táncest. 9: Kabaré. 10.50: Szórakoztató zene.

Bukarest. 6: Motzoi-zenekar, könnyű és román zene. 8.20: Gramofon. 9: A rádiózenekar szimfonikus hangversenye. 10.15: Rádiózenekar.

Prága. 11.30: Gramofon. 2.15: Gramofon. 5.10: Gramofon. 7.05: Milinovszky fuvószekator játék. 8.10: Szimfonikus zene Karlsbadból.

Péntek, szeptember 11

Beograd. 11.35: Gramofon, 12.45: A rádiózenekar déli hangversenye. 13.30: Hírek. 16: Gramofon. 17: Népdalok harmonikán. 18: Gramofon. 20: Mara Ilics—Agapov előadása „A nagyvárosok sziluetije” címen. 20.30: Hegedű- és zongorahangverseny. (Dimitrijevic hegedű, Singer zongora). 21.30: Ertl Rudolf énekhangversenye. 22: Todorovics Ilija szakszofon hangversenye. 22.30: Hírek, sporteredmények. 22.50: A rádiózenekar esti hangversenye.

Budapest. 9.15: Hangverseny. Közreműködik Benkőné, Leimeister Józsa (ének), Matuska Miklós (ének), Herskovits Augusztia (zongora). 12.05: Gramofonhangverseny. 4: Pista bácsi mesél a gyermekeknek. 5: Algirtól Gibraltárig. Csitári Béla előadása. 5.30: Aradi Farkas Sanyi és cigányzenekarának zenéje. 6.30: Gyorirótanfolyam. 7: A Weidinger szalónzenekar hangversenye. 8: Emlékezés Baross Gáborra, a vasminiszterre. Tóth Lajos előadása. 8.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek, ügétőversenyeredmények. Majd: Kiss Lajos és cigányzenekarának zenéje a Gellért szállóból.

Bécs. 12.40: Gramofon. 4: Buchbinder-zenekar. 8: A bécsi szimfonikus zenekar szórakoztató zenéje. 9.45: A Gaudriot-jazz táncczeneje.

Berlin. 4.30: Szórakoztató zene. 6.20: Dalok. 8.50: Mandolinverseny. 8.30: Verdi: A rabló című négyfelvonásos operája. 10.40: Jazz-zene.

Bukarest. 6: Jazz. 7.10: Jazz. 8.20: Gramofon. 9: Karének. 9.40: Katonazene.

Prága. 11: Gramofon. 2.10: Gramofon. 2.30: Rádiózenekar. 5.10: Gramofon. 8.30: Citerakettős. 9: Időjelzés, utána rádiózenekar.

Szombat, szeptember 12

Beograd. 11.35: Gramofon, 12.45: A rádiózenekar déli hangversenye. 16: A közönség kedvencei. 17: Krisicsanszka népdalokat énekel. 17.30: A rádiózenekar délutáni hangversenye. 19.50: Műsorismertetés. 20: Rigoletto operaátvitel a beográdi operából. A szünetben körülbelül 22.30: Hírek. 22 és 50 Seta Beogradon keresztül.

Budapest. 9.15: A Budapesti Koncert Szalónzenekar hangversenye. 12.05: Sovánka Nándor és cigányzenekarának zenéje. 4: A nők tisztelete és a udvariasság az ókortól napjainkig. Decker Albert előadása. 5: Novellák. Irta és felolvassa Bodroghközi Zoltán. 5.30: Az 1. honvédegyalozred zenekarának hangversenye. 6.45: Mit üzen a rádió. 7.30: Zágón István előadása. 8: Náni. Népszínmű három felvonásban. Utána körülbelül 10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek, löversenyeredmények. Majd: Farkas Jenő és cigányzenekarának zenéje.

Bécs. 11: A burgenlandi tartománygyűlés ünnepi ülésének helyszíni közvetítése. 12.15: A vízirepülők számára kiírt Schneider-kupa gyorsasági verseny helyszíni közvetítésének átvitele Londonból. 4.50: Színházi előadás. 5.20: Dalok Riedl sanfranciskói énekes előadásában. 6: Német—osztrák labdarugómérkőzés helyszíni közvetítése. 6.45: Holzer-zenekar. 9.15: A Krall-jazz táncczeneje.

Berlin. 4.05: Fuvószene. 6.50: Hegedűverseny. 8: Cigányzene és cigányhumor. 9.10: A mindenki rádiója címen kabaré. 12.30-ig táncczene.

Bukarest. 6: Sibiceanu-zenekar, könnyű és román zene. 8.20: Gramofon. 9: Operaest.

Prága. 11.30: Gramofon. 12.15: Gramofon. 2.10: Gramofon. 5: Névtelen levelekről. 7.05: A Weinberger négyes tarka műsora. 7.40: Tomek: A hagyaték szkecs. 7.55: Gollivel vidám-est. Hogyan készül a dal (szomorú és vidám esetek).

A sorsolásnál a jutalomkönyvet Trischler Baby nyerte.

Miklóskán, Kiss Tibor. Polka Róbert és István, Szabó Terke, Sárosi Ánti, Keresztur Tibor és Béluska, Kovács Sárika, Ujvári Bandi, Aranyosi Aranka, H. Bruckner Béla, Mazány Erzs és Ant, Keresztur Tibor és Béluska, Kovács Zsuzka és Annuska, Mikuliné László, Boros Ilonka és Lajoska, Begyik Kunilla Ilonka, Brusznay Pal, Trischler Baby, Bódi Bálint, Bese József, Mészáros György, Lázár Péter, Velez László, Jost Manci, Achs Baba, Szoletti Linuska, Andaházy Margit, Toma Lajos, Blaho Molnar Ilonka, Löwenberger Baba, Alföldi Hilduska, Kocs Juliska, Lenkey Baba, Löwenberger Tibor, Keresztur Tibor, Kocs Juliska, Weber Márta, Sebök Gyula, I. Muci, Keresztur Tibor, Az előző és a legújabb számban közölt rejtvényeket megfejtették: Bab Parázs — Bajócska: Cili, Gini, Kati, Evi. — Találós kérdés: gőz, óz. — 24. Ágoston, 25. Tenger vízében is van só, 26. Egyenlítő. — MII 27. Csenedel, 20. török szultán, 21. Ali bácsi, 22. Jó megjelenés, 23. Aréna, 24. Négyszög, 16. kerekpár, 17. egyházi ének, 18. Görögdinnye, 19. Szabuszok gyerekek, 13. katolikus anyaszentegyház, 14. Szaniszló, 7. Boros kocs, 8. Körtefa, 9. banán, 10. falvédő, 11. Jövészárk, 12. A sok is elfogy, 3. Borotva, 4. Kalapács, 5. Tündérország, 6. Víziló, 18. I. E. I., 20. Ja, 21. rt. — Betűrejtvények: 1. Eszaksarkon csillag, 2. 7. utatárs, 8. alarn, 9. mohás, 11. abrak, 12. G C T, 13. leg, 17. méh, res, 22. Hát, — Függőleges: 1. Ave, 2. ka, 3. ty, 4. ste, 5. eltagad, Ema, 12. Gó, 14. A Manchester, 15. Tág, 16. Ma, 18. in, 19. dél, 20. Keresztrejtvény. Vízszintes: 1. Aigis, 5. Eva, 6. V T U, 8. Álló, 10.

Megfejtések a múlt heti számból

Rovatvezető: Ali bácsi

es egyéb huncutságok

REJTVÉNYEK, JÁTEKOK, MÓKÁK

4. Klein Hertha 4, Pataki Manci 4 és végül H. Kiss Nandika 1 ponttal. man 4, Stupitz István 4, Bálint Miska 4, B. Gina 4, Horváth Zsigmond Lenkey Baba 5, Balogh Kálmán 5, Mihajlovics Miklóskán 4, Fallop Kál Szabó Terke 8, Bakocs Juliska 7, Mammuzics Ferike 7, Szalkay Vil 5, 9. Brusznay Pal 8, Kovács Sári és Jolan 8, Gion Feri 8, Gion III 8, pos Margitka 11, Mazány Emmi 9, Szabó Terke 9, Mészáros György Irénke 12, Alföldi Hilduska 12, Sörös Pali 12, Trischler Baby 12, Sz Boros Ilonka és Lajoska 13, Szoletti Irén 13, Jung Zolt 13, Keresztur Erzs és Ant 13, Mazány Miska 13, Achs Baba 13, Toma Lajos 13.

TÜNDÉRORSZÁG 23

TÜNDÉRORSZÁG 26

ALI BÁCSI PÓSTÁJA

Kurilla Ilonka: Keresztrejtvényed megjelent, nagyon ügyes. Várom a nagyoknak valót. — **Kovács Sárika:** Üdvözöllek táborunkban. Rejtvényed kifogástalan. — **Bakocs Juliska:** Csak igyekezz minél több pontot szerezni. — **Szviderszki Tibor és Béluska:** Igaz, hogy nehezebb rejtvényeket is közöl a Tündérország, de nem szabad megfélekedni, hogy nemcsak kis, hanem nagyobb gyerekek is olvassák a rejtvényrovatot. — **Boros Ilonka és Lajoska:** Nines igazatok, mert az apró gyerekek is ismétlik a Miki Maust, a gyerekek kedvencét a moziból. A rejtvény jól sikerült. — **Mikuliné László:** A jó Isten mentett meg a nagy szerencsétlenségtől. Máskor óvatosabb légy Lacikám, mert a cséplőgépeknél már sok kellemetlenség történt. Várom az ígért keresztrejtvényt. —

Trischler Baby: Hát olyan rosszak azok a pajtások a Zmajevácon, hogy rejtvényeket sem engedtek fejteni? Ne busulj, ha visszamaradtál, hátha te is előretörsz és utóléred a többiek! Egyébként a mai sorsolásnál könyvet nyertél. — **Andaházy Margit:** Igazad van, hogy a legutóbbi keresztrejtvény kissé tulnehez volt, de a Tündérország tábora nemcsak kicsi olvasókból áll, hanem nagyobb gyerekekből is, akiknél az ilyen keresztrejtvény meg sem kótyyan. A mai keresztrejtvény már sokkal könnyebb. — **Szoletti Linuska:** Leveled nem késett el s így a pontokat rendesen megkapod. — **Achs Baba:** Keresztrejtvényed a legközelebbi számban fog megjelenni, előbb azokat kell leközlölni, melyek előbb érkeztek meg. Arra a kérdésre, mikor lesz a Tündérország 16 oldalas, még nem tudok válaszolni, mert az nem tőlem függ. — **Löwenberger Baba:**

A beküldött keresztrejtvényt, ha csakugyan eredeti, legközelebb megjelentetjük. — **Lenkey Baba:** A három dalnok igen mulatságos mese, Képrejtvényeket egyelőre nem közölhetünk. Irjál továbbra is szorgalmasan. — **Molnár Ilonka:** Nem baj, ha ceruzával irsz, csak olvasható legyen az írás, mert Ali bácsi már amugyis elrontotta a szemét a sok ákom-bákom miatt. — **Sebök Gyula:** Kivánságod teljesül, az elkésett levelet is beszámítjuk. — **Mihajlovics Miklóskán:** Üdvözöllek táborunkban s örülök, hogy te is résztveszel a bajnokságban. Miután olyan ügyes rejtvényfejtő vagy, könnyen utólérheted a többieket. — **Sipos Manci:** Minden jó rejtvényt leközlünk, de te keveset küldsz be. A legutóbbi leveledben sem találok rejtvényt. Irjál! — **Szabó Terke:** Hallom, hogy sikerrel tetted le a felvételi vizsgát a gimnáziumba. Gratulálok és jobbulást kívánok betegségedben. — **Aranyossy Aranka:** Nagyon köszönöm a jól sikerült fényképet. A keresztrejtvényt beküldheted. A bajnokságban te is résztveszel.

Az első helyen Frei Károly van aki eddig 30 pontot szerzett. —
Ezután következnek: Andaházy Margitka 27, Polhe László 26, Tobolka 22, Kurilla Ilonka 22, Varga Laci 21, Molnar Ilonka 21, Ujváry Bandi 21, Blaho József 21, I. Muci 20, Molnar Ilonka 20, Bruckner Béla 20, Weber Márta 18, Kiss Manci 18, Sebök Gyula 17, Ollay Károly 17, Löwenberger Baba 17, Jost Manci és Rézsi 16, Zolt Misi 16, Szviderszki Tibor és Béla 16, Bese József és Annuska 15, Bódi Bálint 15, Begyik

A rejtvénybajnokság állása

mindig megtermi a gyümölcsöt. Csak most tudták meg, hogy mely jötevéjük volt a tündérmegakarított állatok száma egyre növekedik a ladafában. Az okos, előrelátó asszony pedig bámulva látta, hogy a csültek és gazdagon fizették a fardataltalan munkát. A szegény ember keresve-keresve munkát lelt. Megbeszélte, hogy eddig oly nehéz életük könyvebbülmi kezd. Így folytatók a napok, hónapok, mikor egyszer azt vették nyérkereséshez. Készen és hozzáálltak nehéz munkájukhoz, a verejtékes kezeket. Mikor hazatértek, keserű könnyeket hullattak mind a kódot nagy szomorúan s oly szerencsétlenség éreztek magszalasztották el a szerencsésjüket — gondolták s panasz mert egyikük sem tehetett a másiknak szemrehányást. Együtt Szólian s keserűséggel megtelt szívet indultak haza, kák elismultak és csendes lett a fő. — Kivánságod teljesült, — hallatszot ismét a víz alól, — okosságod nem hagy el a sítig — s azzal a fehér fodros- — Okosabb is voltam mindig és bar az lennek örökké. — Te okosabb légy! a feleségnek: —

Mikor odaérték a tóhoz és beledobták a kavicsot, a szegény ember felsóhajtott: — Eljaye, de befáradtam a gondolkozásba, de jó volna soha el nem fáradni! — Kivánságod meglesz, — hallatszot a fodros habok közül, — egész életében ismeretlen lesz előtted a fardatalt. A szegény ember nagyon megijedt, hogy így szaván fogtak, de már hába, nem lehetett rajta segíteni, odasugta hát a feleségnek: —

22

A Reggeli Újság vasárnapi ingyen melléklete

Vasárnap, 1931. szeptember hó 6.

Halász ünnepély Berlinben

Berlin egyik legérdekesebb ünnepe közé tartozik az ugynevezett halász-felvonulás, amikor is Berlin külvárosában különböző halakat utánzó kocsik vonulnak fel. Képünk egy óriás pontyot mutat be, melyet a halászok felvonultatnak a városban.

Biljana levele

A házi munkával foglalkozó, gyárban dolgozó és hivatalba járó nők kozmetikája

(Folytatás)

A kéz kultusza szintén a legrégebbi kozmetikai művészetekhez tartozik de talán még sohasem állott olyan magas fokon, mint napjainkban. Kezét ápolni minden nőnek kell, legyen az fiatal vagy öreg, szegény vagy gazdag mert a szép női kézzel kellemesebb látvány kevés akad. És tulajdonképpen ez az egyetlen szépség, amit a nők a fejkésőbbi öregségig megőrizhetnek, ha helyesen látják a konzerváláshoz.

Főleg a középosztály asszonya az, akinek dolgoznia kell, amit bizony alaposan megszenved a kezünk. A házi munkával járó szennytől feltörlik, a hideg víztől feleslegesen repesedik a bőr. A háziasszonynak és a gyakrabban dolgozó nőnek sok mindenhez kell nyulnia és az legtöbb esetben alaposan meglátszik a kezén. Nem szabad azonban azt hinni, hogy ez tönkre teszi a kéz szépségét. Ha a kéz eldurvul az mindég az ápolás és gondozás hiányosságára mutat. Általában véve a kéz szépségét legjobban a bajok megelőzésével lehet megvédeni. Erre való tekintettel kerülni kell a hirtelen átmenet hidegről megrege és fordítva. Nem szabad a kezét tulsokat mosni és akinek keze hamar vörösdök használjon az uccára menet alkalmával télen lehetőleg meleg, jó keztűt.

Kézvörösség ellen a legváltozatosabb szerek vannak használatban. A kereskedelmi forgalomban egész légiója van az ilyen szereknek, amelyek természetesen nem mindig felelnek meg a várakozásnak és a kívánt célnak. A legáltalánosabb a glicerint használják, amit vízelvonó természetének köszönhet. A glicerint sokszor égető érzést okoz, különösen ha olyan helyre kerül, ahol kis seb, vagy bőrrepedés van. Némely ember bőre a glicerint egyáltalában nem tűri és keze még rosszabb lesz tőle, mint amilyen volt. Ezért aztán mindig ki kell próbálni és sohasem szabad tiszta állapotban, hanem csak kis vízzel hígítva alkalmazni.

Hogy szép fehér ápolat kezet kapjunk, legjobban ha minden este megmossuk kamilla teával, utána egy jó zsíros krémmel bekentjük és éjjelre keztűt huzunk. Ha kezeink erősen vörösek akkor a krém előtt citrommal ledörzsoljük mindkét kezünket. Krém készítés: 90 gr. lanolint, 30 gr. olíva olajat, 20 gr. amer. fehér vaselint, 30 gr. vízzel meleg helyen kenőcsé keverünk, ekkor hozzáadunk 10 gr. glicerint forrón oldott 8 gr. borsavat és 2 gr. boraxot s végül 8 csepp bergamolt olajjal vagy más parfümmel szagosítjuk. Nappalra jó száraz krémet használunk. Ha pontosan fogják betartani az én tanácsaimat rövid időn belül szép fehér bársonyos kezük lesz. Itt adok még egy jó zsíros krémet: 100 gr. amerikai fehér vaselint, 5 gr. lanolint, 5 gr. cetacinumot, 5 gr. zink oxydot, és bármilyen parfümmel szagosítani.

Ha a kéz izzad legjobban hígított formalin oldattal megkenni egy héten kétszer, és égetett timsóppal meghinteni.

Ha a kéz vörös és duzzadt, fagyott akkor olyan melegen kell fürdetni, mint az ember csak elbirja. Ezt a fürdetést reggel és este kell végezni, öt percnél azonban nem tovább. A fürdő után le kell a kezét törölni, egy kicsit zsíros krémmel masszírozni.

A háziszerek között a kézfagyás ellen nagyon használják a közönséges asztalos enyvet. Ezt hideg vízben meg kell áztatni, aztán fel kell oldani forró vízben vagy kamilla teában. Az oldatot nem szabad nagyon sűrűre készíteni, hanem olyanak kell lennie, hogy éppen csak kissé ragadósan érezze az ember. Ebben az oldatban meg kell fürdetni a kezét, még pedig napjában többször s mindég egy-egy félóráig. Minél melegebb, annál jobb.

A figyadaganatoknál igen jó a kámforos kenőcs a következő összetételben. Camphorae rasae 0.30, Cerae alb. 10.0, Ol. Lini 20.0, Bals. peruvian 0.50 M. f. umgv. D, S. Kenőcs.

(folyt. köv.)

Felhívom a Reggeli Ujság olvasóit a hat hetes kozmetikai kurzusra, aminek célja a kozmetika minden ágának megismerése, vagyis, test és arcápolás, masszaageok, krémek készítése stb., hogy a tanultakat saját hasznunkra fordíthassuk. Jelentkezni lehet Biljana kozmetikai zavod, Trg Oslobodjenja 3. II. em. (Wagner palota) Novi Szád.

Biljana kozmetikai feleletei a Reggeli Ujság olvasóinak

Egy bánatos kislány. Ha a felső ajkain levő hajszálakat nem akarja teljesen eltávolítani, akkor leghelyesebb ha állandóan szökíti. Az alatt közölt kenőcs receptjét csináltassa meg a gyógyszerárban és minden este lefekvés előtt kenje be véle a szökítendő területet. Hyperol gr. 2.0, lanolin gr. 4.0, vaselin gr. 6. Ezt a receptet tizen-négy naponként frissen készítse el mert különben hatástalanná válik.

Kocsis János. Pattanásai ellen használja az Amarilla teával való párolást minden héten kétszer, ezenkívül este bekeni az arcot Biljana száraz krémmel, reggel nem mosakodni hanem e helyett Biljana vízzel az arcot letörölgetni vatta segítségével. Ha pontosan betartja azt az utasítást hamarosan megszabadul pattanásaitól. Zsivojnovics drogeriában vagy Soa drogeriában, Novi Szád megrendelheti.

N. N., Novi Szád. Puder helyett használja a fent leírt arcvizet. A nyitott porok össze fognak húzódni és arca szép sima lesz, este krémet. A krém, amit használt nagyon ártalmas, ettől kapta a durva arcbőrt.

Sz. N. Senta. Kozmetikai kérdéseire részletes választ küldtem.

Laiikus Eczkerek. A pórusos arcbőrnek kezelése végett forduljon kozmetikushoz személyesen. Mindenesetre próbálkozzon meg előbb a következővel: mindenekelőtt a bőrt teljesen zsirtalanítani kell. Naponta háromszor mosdjon szappannal for-

ró vízben, letörölközés után dörzsölje be az arcát alkohollal, azután puderezze be. Legalább három-négy héten folytassa ezt a kurát és azután hivatkozva mostani levelére, értesítsen az eredményről, hogy további utasításaimmal elláthassam. Az ön esete speciális, azért kérem tartsa be pontosan az utasítást.

Vastag lábú leány. A vastag alsó láb-szárat helyi fogyasztással lehet eredményesen vékonyítani, ha csak valami különös zavar nincs. A vékonyítás speciális géppel történik. A kezelés nem ártalmas és nem fájdalmas, de legalább két három hónapig tart.

Hü olvasó. Haja azért sötétebb mert zsirossá válik és minden zsiros haj sötétebbet mutat. Tekintve, hogy korpás a fejbőre, leg egyszerűbb a következőket végezni: minden ötödik napon haját mos jó meleg vízben kénis szappannal. A szappanhabot hagyja száradni a haján és fejbőrén 10 percig, azután leöblíti, míg az utolsó öblítővíz tiszta marad. Leszáritja és tiszta éterrel bedörzsolja. (Vigyázzon tüzveszélyes!) Ezután a mosástól függetlenül négy héten keresztül minden héten kétszer éterrel dörzsölje be fejbőrét.

S. M. Szakorvosi kezelést kell igénybe venni.

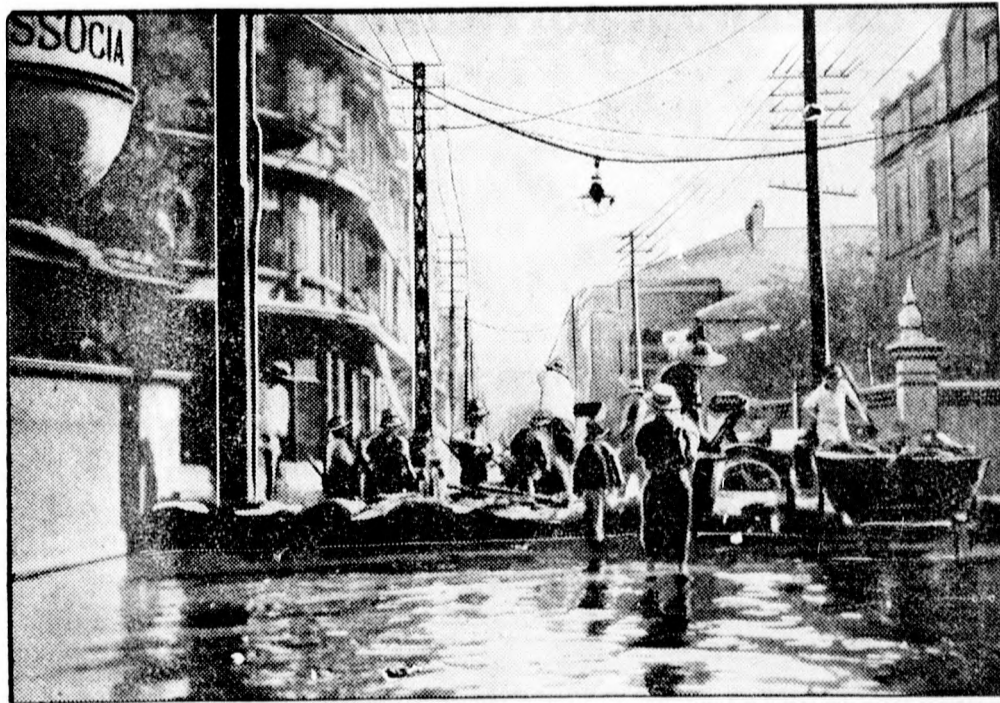
Tanácsstalan. Száraz arcbőrt, amit eddig vaselinnel kezelt nagyon helytelenül, a következőképpen ápolja: reggel ne mosdjon, hanem helyett lanolinnal könnyedén törölje le, s azután puderezze be magát. Napközben csak utána puderez. Este lefekvés előtt lanolinnal törölje le az arcát, míg az tiszta marad, s akkor ismét lanolinnal kenje be s azt hagyja rajta reggelig. Négy héten keresztül semmiféle vizet és szappant arcára ne használjon s akkor kérem, számoljon be az elért eredményről. Kezét ugyanígy ápolja.

Barna kislány Tamerin. Tekintettel arra, hogy tizenhét éves és arca tele van nemcsak pattanásokkal és miteszerekkel hanem kinyomkodásukból eredő forradásokkal is, nem kétséges, hogy ez a serdülőkorabeli belső kiválasztásos mirigyműködés zavarainak következménye. Mindaddig, amíg nem áll módjában szakorvoshoz mennie, tessék házilag kezelni ezeket a pattanásokat. Ügyeljen az emésztésre, sétáljon sokat, ne egyen fűszeres és savanyu ételeket.

Ha a Reggeli Ujság olvasói „Ingyen kozmetikai szelvényvel fordulnak hozzám, személyesen, az arcvizsgálat után kozmetikai tanácsal szolgálok. Biljana kozm. intézet, Novi Szád, Trg Oslobodjenja 3. II.

Ingyen kozmetikai szelvény

Ingyen arcvizsgálat és kozmetikai szelvény

A kínai árvíz pusztításai. emberélet esett áldozatul. Képünk azt mutatja, amint Hankau uccáiban homokzsákokból emelnek védőtöltéseket.

Minden erőmet össze kellett szednem hogy megálljam a helyemet!

Beszélgetés Greta Garbóval

Arthur Höllriegel, a legkitünőbb német újságírók egyike, aki mint riportert beutazta az egész világot, mint ismeretes könyvet írt Hollywoodról, a filmmetropolisról. Höllriegel amerikai körutja óta igen sok cikket írt a tengertúlon tett tapasztalatairól, és azok közül legutóbb jelent meg egy intim beszélgetése Greta Garbóval.

A kitünő riportert azt mondja, hogy Greta Garbó nem olyan, amilyennek elképzelte. Először is nem látszik olyan magasnak, mint a vásznon, azután meg rendkívül szívélyes, egyszerű és közvetlen. Ha azután beszélni kezd és az ember hallja találó és mélyértelmű megjegyzéseit, akkor olyan Garbó áll előttünk, aki nagyobb mint volt bármelyik filmjében.

A színpadon nem lehet megtanulni a filmjátszás ezer titkát — beszélte az isteni Greta — a make-up és a pantomim művészetét, amelyre a filmnél szükség van. A színpadon használt széles mozdulatok használhatatlanok a filmnél, ahol fontosabb az érzelmek letompítása, mint a heves emóciók megéltetése. A színpad szigorú tanítómester, a vásznon azonban könyörtelen hajtó. És a film sokkal nagyobb mértékben megköveteli a testi és szellemi tökéletességet, mint a színpad. Gyakran éjjel nappal kell dolgoznunk, a vasárnapot sem kivéve. És mennyi olyan kényelmetlen apró probléma merül fel, amelyről a kívülállónak sejtelve sincsen. A make-up maga is különálló probléma, nemkülönben a

hajviselet. Az én szemem zöld. A filmen fekete. A hajam szőke. A filmen hol világosabb, hol sötétebb aszerint, amilyen fényt használnak. Sokat kell kísérleteznie a ruhákkal és a színekkel. Így rájöttem, hogy a zöld szín az, amely leginkább összhangban van a megjelenéssel.

Általában nagyon kell ügye'nie az embernek önmagára. Ha nem vigyáztam volna az egészségemre, nem értem volna soha célhoz. Gyenge fizikumú lány voltam és mint északi embernek, nagyon szokatlan volt a hollywoodi klíma számomra és eleinte betegeskedtem is. Minden erőmet össze kellett szednem, hogy megálljam a helyemet! Ahelyett, hogy résztvettem volna a társasági életben, ha nem dolgoztam, edahaza pihentem. Majdnem annyi órát aludtam, mint amennyit ébren töltöttem. Csupa egyszerű és tápláló étel volt az élelem, többnyire friss főzelék. Sokat sétáltam a tengerparton. Igaz, jövedelmemből tarthatam volna nagy estélyeket, de a nagy társadalmi élet nem biztosíthatta volna azt a nyugalmat, mely most körülvesz. A vásznon pedig fáradtság legkisebb jelét azonnal észre lehet venni. Az ember megcsalhatja önmagát, de a felvevő gépet nem. Téved az, aki azt hiszi, hogy a filmszínész élete könnyű és ragyogó. Kemény munka ez, mely egész embert igényel és aki csak félig adja magát oda neki, az nagyon gyorsan megállapíthatja, hogy ezen a pályán nincs mit keresnie!

A lisszaboni forradalom napjaiból

Kormányhű gépfegyveres osztag vigyáz, hogy a felkelők ne okozzanak zavart az uccán

Hollywoodi hírek

Visszatér a mult. Berlinből írják: Paul Morgan, a világhírű német humorista, mint ismeretes a hollywoodi Metro stúdióban egy filmet rendezett, írt és játszott el, amely tulajdonképpen egy kitünően sikerült kabaré előadás lefotografálása. A németül beszélő filmben egymást kergetik az ötleték és a legnagyobb sikert egy kis tréfa aratta, melyben Paul Morgan, Nora Gregor és Adolphe Menjou játszanak. Paul Morgan a férj, Nora Gregor az asszony és Menjou a csibitő, akit a Terj lelő. Amikor Adolphe Menjou felkerül az égbe, ott visszapergetik előtte az egész életét. Ez a jelenet, amelyben visszatér a férfi múltja, a legpompásabb és legújzerűbb filmtrükk, amit az utóbbi időben a filmtechnika produkált.

Fuster Keat' n atya filmen. Hollywoodból jelentik: Buster Keaton, aki az Infanteriszt Buster óriási sikere után, már újabb filmjén dolgozik, az új filmen egy olyan artista produkciót akar előadni, amelyet valamikor szüleivel a varietésszínpadon estéről estére bemutatott. Three Keatons volt a címe annak a varietészámoknak, azonban Buster Keaton mai kollégái nem ismerték és maga Buster sem tudta a trükk titkait, így szerzőtették a filmnek ehhez a jelenetéhez az öreg Keatont, a világhírű komikus atyját, aki néhány próba után eljátszotta az artistatrükköt háva! az objektív előtt.

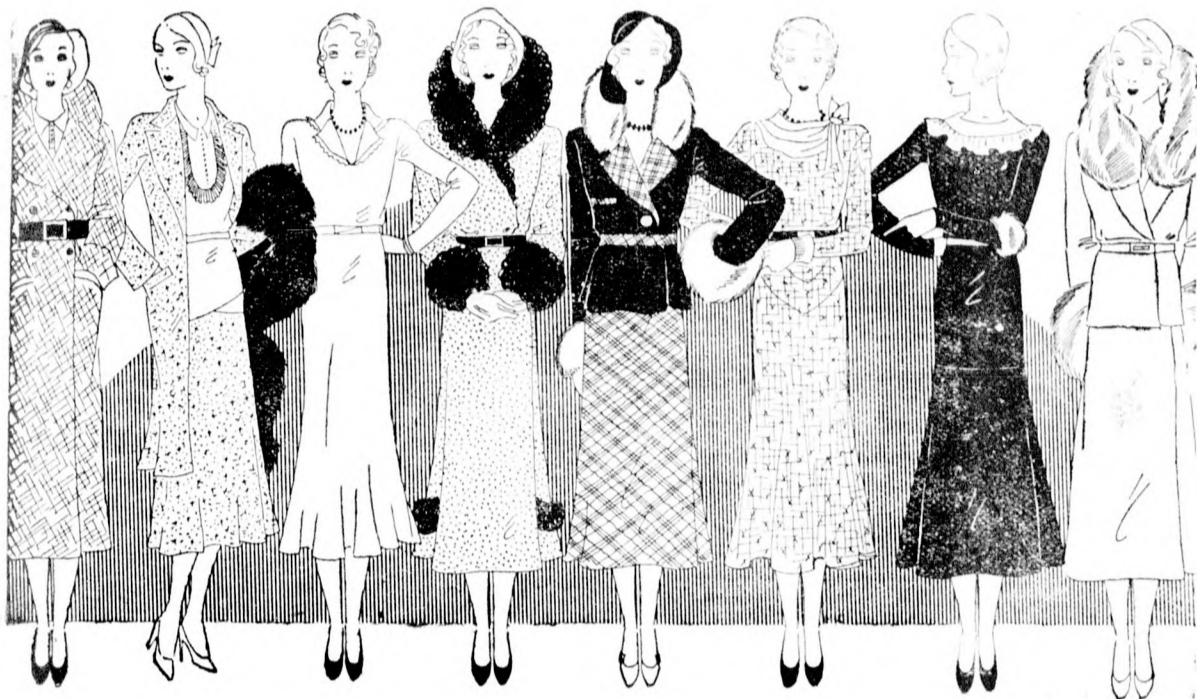
Lionel Barrymore újra játszik. Hollywoodból jelentik: Lionel Barrymore, aki legutóbb a Lawrence Tibbett-film rendezésével bizonyította be rendezői tehetségét, ismét visszatért a filmszínészethez, amíg újabb rendezési feladatot nem kap. Legközelebbi filmje a Guilty Hands című bűnügyi dráma, melynek szerzője Bayard Veiller, a Mary Dugan Bünpöre írója. A filmet W. S. van Dyke rendezte.

Greta Garbó nehéz szerepe. Hollywoodból jelentik: Greta Garbó már belekezdett a Susann Lennox karrierje és bukása című új filmjébe, amelynek legelső jelenete már igen nehéz probléma elé állította a művésznőt. A probléma nem színészi, hanem egészségügyi probléma, amennyiben az első jelenetben Greta Garbónak zuhogó esőben kell végigmennie az uccán. A próbák alkalmával a műterem falain kívül ragyogott a gyönyörű kaliforniai napsugár, benn a műterem díszletében pedig egymásután néhány szor kilencven gallon vizet öntöttek Greta garbó fejére. Végre az ötödik próba után sikerült az első jelenet, amelynél „nehézzező” jelenete az isteni Gretának még talán schasem volt.

Reginald Denny — drámai színész. New Yorkból jelentik: A jövő szezón egyik szerzője kétségtelenül az lesz, hogy Reginald Denny, a legkedvesebb amerikai filmkomikus, drámai szerepekben mutatkozik be. Még pedig nem is egy, hanem két filmben játszik. Az egyik film Cecil B. de Millenek a „Madame Satan” című hatalmas Zepelín filmje, amelyben a férj szerepét játsza, a másik pedig Jenny Lind címmel a világhírű svéd énekesnőről készült film, ahol egy megvaikul muzsikusz szerepét alakítja. A befentesek szerint Reginald Denny igazi drámai színjátszó tehetségről tesz tanúságot mindkét filmjében.

Divat

A női divat szeptemberben

Balról jobbra: Elegáns esőköpeny beige-barna színű szövetből, fekete lakóvel. Skotzöld színű gyapjuszövetből készült kabát-ruha. Ezüstszerű tweedből készült uccai ruha. Az alj csak lenn harangalaku. Mogyoroszinű tweedköpeny, prémszegéllyel és gallérral. Apart uccai öltözet, fekete gyapju kabátkából és skót mintázott ruhával.

A kabátkán fehér prémszegély. Gyapjuszorzsset ruha, világos zöldes kék színben, olgalt kötött, a ruhával egyező színű sál. Fekete krepp ruha, fehér creppe de chinéből készült körgallér, a keskeny ujjak könyökben fehér prémszegéllyel díszítve. Beige posztóból készült őszi kosztüm. A kabátkán gazdag rókaprém díszítés, oldalt zárt alj.

Mellények és bluzok nagyon divatosak az idén. Egy sötét aljhoz 3-4 különféle bluzt is lehet viselni, akár sportszínűket, akár vászonzól, selyemből vagy pamutból készülnék ezek.

Nemez kalapok és sapkák divatosak az idén ősszel. A szín mindég a köpenyhez alkalmazkodik. A kalap egyoldalú széles széllel, a sapkas zél nélküli és világos szallag díszíti.

Impregnált szürke színű esőköpeny széles hajtókával, nagy zsebekkel és övvel.

Gumirozott skót selyemből készült köpeny magasan csukható gallérral, fekete fém gombokkal és fekete lakkóvel.

Kékes-szürke raglánszerű gyapjuköpeny jól zárt ujjakkal, magasan gombolható gallérral.

Sárgás posztóból készült délutáni köpeny. Különös, fekete rókapréméből készült gallérral elől szalaggal megerősítve.

Halványszürke gyapjukabátka, a hajtóka, ujjak és gombok szillel garnirozva.

Enyhe violett árnyalatu gyapjuköpeny, fehér prémszegéllyel, kézelőn gazdag prémszegéllyel.

A modern fehérnemű finom müselyemből és crepe de chinéből készül. A kombinációs alsó ruha, vagy kis nadrág — taille — és alsóruha egyszínűek. Mindent gazdag csipkedíszítéssel látnak el.

Városi Takarékpénztár Suboticán

Elfogad betéteket legkedvezőbb kamatozás mellett és kifizetéseket fölmondás nélkül azonnal eszközöl

Takarék és folyószámlai betétállomány
30,000.000 dinár

Foglalkozik a banküzlet minden ágával, bel- és külföldi kifizetéseket eszközöl, vesz és elad devizát és valutát

Subotica város vagyonával kezkesedik a Takarékpénztár kötelezettségeiért és külön még a betétekért

Legolcsóbb bevásárlási forrás

rádiókban

Philips, Telefunken, Tungstram

rádiók, hangszórók, lámpák

Előnyös fizetési feltételek, jótállás mellett.

KRAUSZ SAMU

Novisad, Pašičeva u. 32 3780

Saját érdekében teszi, ha szükségletét az ismert

BURGHARDT cégnél

„Az arany csillag”-hoz, szerzi be Kétféle trikótűzők, írófüzék, nyakraválók, D. M. C. minden minőségben és színben. — Nagy választék női harisnyákban. — Milyen szállított árak

— TEKINTSE MEG OKVETLENÜL KIRAKATAIMAT! —

TÜZIFA

Értesítjük Novisad és környéke nb. közönségét, hogy a

Futaki erdő fatelepén, közvetlen a városi kapu után, a futaki országút baloldalán

kapható amíg a készlet tart, minden mennyiségű tűzifa a következő árak mellett:

Tölgyhasáb	Din. 400.—
Tölgydorong	320.—
Szilfahasáb	380.—
Cserfahasáb	450.—
Cserfadorong	400.—
Akácfasáb	540.—
Akácfadorong	420.—
Fűrészelt és vágott fa, tölgy és cser	480.—
Hasított tuskók, cser és tölgy	280.—
Kemény faforgács	200.—
Kemény baltázott dorong pékek részére	180.—

az árak per 1 öl ab fatelep értendők.

A tűzifa házhoz való szállításához elegendő kocsi áll rendelkezésre. A befuvározást külön számítjuk fel.

Szolid kiszolgálás!

Jöjjen mindenki a saját érdekében a fát megtekinteni!

Šumska Manipulacija Stari Futog

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget értesíteni hogy **Suboticán** a volt Fekete Dénes féle helységben **Karagyorgyev trg 10. szám alatt**

**Olcsó árak!
Szolid és pontos kiszolgálás!**

Uj keztyű üzlet Novisadon

F. évi szeptember hó 1-én megnyitom modern keztyű üzletemet. Raktáron tartok legdivalósabb női és férfi bőr-keztyűket. Áraim meglepően alacsonyak.

Keztyűk szakszerű javítását és tisztítását elvállalom.

MAKSO REITZER

specijalna trgovina rukavica, NOVISAD, Jevrejska ulica 9

**Schamot mész, cement,
Keromit Jeserit, Reibsand,
Stukatur a legolcsóbb árban kapható**

GAUSZ JÁNOS, Futoski put 66

Női kézimunkák

kész díszsebkendők, monogram, aszurozás, aplikálás. *Előnyomda, kézi- és géphímzés, plissé gombáthuzás, csipke, pamut és mindenemű kézimunka* kellek olcsó árban

NAGYFEJEŐ

KÉZIMUNKAÜZLETÉBEN
NOVISAD, KRALJICA MARIJA UT 2

Fotoamatőrök!

Legjobb beszerzési forrás!

**BARTA I DRUG
NOVISAD**

Dunavska ul. 22. Tel. 26-49.

Filiale:

VEL. BEČKEREK

Svetozar Markovičeva ul. 3.

Halottaink emlékének megőrzése a leghőbb emberl erény!

GOLGOTA

temetkezési vállalat a legmesszebb menő igényeknek megfelelően elsőrendű új felszereléssel, villanyvilágítással és falvédő szerkezettel (a falakba nem verünk szegget), nagy raktár érc és saját készítésű fakoporsókban, szemfedelek és koszorúkban, exhumálást és szállítást bárholon bárhová vállalatunk. A legolcsóbb kiszolgálás

Lenkey Imre és Fia

„GOLGOTA” temetkezési vállalata
Novisad, Uspenzska ul. 12.
Telefon 26-90

DIÁKOK!

Figyelmeztessétek szüleiteket, hogy

a legjobban és legolcsóbban

Miroszavljevics Testvérek

áruházában lehet vásárolni

Novisad, Krajla Petra 8

Telefon: 29-01 Alapitva: 1858

Jöjjetek és győzdjétek meg!

kézműáru kereskedést

nyitottunk és üzletünket a legújabb modern árukkal teljesen újonnan berendeztük. Raktáron remek férfi és női szövetek, selymek, vásznak és különböző divatárak a legnagyobb választékban kaphatók.

Kérjük a nagybecsült közönség szives pártfogását
Bačlija i Vukovič, Subotica

0366